A XII. Kerületi Polgárok Lapja

HEGYVIDÉK

XXXIX./2.

WWW.HEGYVIDEKUJSAG.EU • MEGJELENIK KÉTHETENTE • 2009. JANUÁR 27.

BUDAKESZIERDŐ • CSILLEBÉRC • FARKASRÉT • FARKASVÖLGY • ISTENHEGY • JÁNOSHEGY • KISSVÁBHEGY • KRISZTINAVÁROS • KÚTVÖLGY
MAGASÚT • MÁRTONHEGY • NÉMETVÖLGY • ORBÁNHEGY • SASHEGY • SVÁBHEGY • SZÉCHENYIHEGY • VIRÁNYOS • ZUGLIGET

Értékmegőrzés és fejlődésösztönzés

Az itt élők igényeihez igazodva számos könnyítést tartalmaz a kerület új építési szabályzata

A Hegyvidék arculatának, hagyományos építészeti karakterének megőrzése, valamint a kerület fejlődése szempontjából kiemelkedő jelentőséggel bír, hogy milyen városrendezési és építési szabályokat határoz meg az önkormányzat. Ezeket a szabályokat hosszas előkészítő munka után tavaly év végén módosította a képviselő-testület – a túl- és az alulszabályozottsággal összefüggő problémákat egyaránt rendezni kívánták a változtatásokkal.

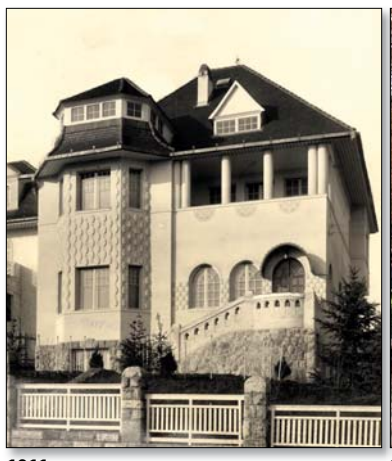

1911

2001

2008

A hegyvidéki önkormányzat aktualizálta a 2005-ben megalkotott egységes Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzatát (KVSZ), illetve a szabályokat térképes formában bemutató kerületi szabályozási tervét. A kerület igyekezett rendeletébe beépíteni az itt élők igényeit, az építési engedélyezési eljárások és a tervzsűri tapasztalatait, és természetesen a jogszabályi változásokat. A hosszas előkészítő munka (szakmai tervezés, többfordulós lakossági és szakhatósági véleményeztetési procedúra) után tavaly decemberi ülésén fogadta el a képviselő-testület az új KVSZ-t (amelynek terjedelmes szövegét lapunk előző számában olvashatták) és annak mellékleteként a – korábban külön egységként kezelt – szabályozási tervet.

– Az új szabályozásba túlnyomórészt könnyítések, illetve pontosítások kerültek – így összegezte a változásokat Szabó-Kalmár Éva, az önkormányzat főépítészi és környezetvédelmi irodájának vezetője. A könnyítések kapcsán az irodavezető kiemelte, hogy az épületek, illetve a gépjárművek telken belüli elhelyezésére vonatkozó előírások jobban figyelembe veszik az egyes területek sajátos adottságait; így például bizonyos esetekben nem csak a telek első felébe (a közterülethez közelebb eső részen) lehet új épületet elhelyezni. A terepkialakításra vonatkozóan is életszerűbb szabályozás készült: az építési telek természetes terepszintjét – bizonyos korlátozásokkal – felfelé 0,5 helyett 1, lefelé 1,5 helyett 2 méterrel lehet megváltoztatni. Az ingatlanhoz tartozó garázskapu, valamint a telekhatár és a garázs között építhető hídszerkezet maximális szélességét 3,5 helyett 4 méterben határozták meg.

Az építészeti hagyományok erősítése, a régi villaépületek rekonstrukciója érdekében született az a könnyítés, hogy az 1950 előtt épült (korábban visszsza- vagy elbontott) házak az eredeti terveknek megfelelően újraépíthetők, akkor is, ha ezzel túllépik a KVSZ-ben meghatározott beépítési paramétereket (a maximum ez esetben a Budapesti Városrendezési és Építési Keretszabályzat – BVKSZ – szerinti keretövezet felső határa). Szintén a BVKSZ szabta kereteken belül teremtettek lehetőséget arra, hogy nagyobb beépíthetőséggel „jutalmazzák" azt az ingatlantulajdonost, aki a magántulajdonából területeket – például nyitott passzázsokat, zöldfelületeket – biztosít a köz számára.

Elsősorban a forgalmas útvonalak mentén található társasházak felújítását segíti, hogy megszűnt a reklámhálók kihelyezésének tilalma – ezekkel, mint köztudott, jelentős bevételre tehetnek szert a lakóközösségek, így könnyebben tudják megoldani a felújítások finanszírozását. Ezek a reklámhálók csak időszakos jelleggel, az épület felújításának idejére, a homlokzati állványok takarására helyezhetők el, nem csorbítva ezzel azt az elvet, hogy az önkormányzat továbbra sem szeretné, hogy reklámok torzítsák el a városképet.

A környezetbarát módon meleg vizet termelő napkollektorok elterjedésének eddig nem kedvezett, hogy gépészeti berendezés-

(Folytatás a 15. oldalon)

Kiszolgáltatott a magyar fogyasztó

Már több helyütt érződik a törvényi változások hatása

A leggyakrabban előforduló fogyasztói panaszokról, a fogyasztóvédelmi törvény nemrégiben bekövetkezett változásairól, illetve ezek már érezhető hatásairól tartott sajtótájékoztatót a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetsége és a Budapesti Békéltető Testület. A szakemberek megegyeztek abban, hogy a magyar vásárlók továbbra sem tudják megfelelően képviselni saját érdekeiket.

Míg korábban az utazásszervezőket, tavaly a kereskedelmi és szolgáltató szektort érintette a legtöbb fogyasztóvédelmi panasz. A Budapesti Békéltető Testület (BBT) munkáját dicséri, hogy az ügyek majdnem negyede egyezséggel végződött, egy százaléka kötelezéssel, és csak kevesebb mint felét kellett megszüntetni hatáskör hiánya vagy a panasz visszavonása, esetleg alaptalan beadvány miatt. Újdonság, hogy tavaly szeptembertől az illetékes minisztérium honlapján közzéteszik az eljárást akadályozó vállalkozások névsorát. Erre az ügyek alig egy százalékában került sor; elsősorban az építőipari cégekre jellemző, hogy nem működnek együtt a BBT-vel. Szintén szeptember óta a www.bekeltet.hu honlapon elérhetők azok a határozatok, amelyeket a kötelezettek nem tartottak be.

Gyakori panasz, hogy a cipők, illetve mobiltelefonok forgalmazásával foglalkozó cégek saját embereikkel vizsgáltatják ki a reklamációkat. Lábbeliknél jellemzően a nem rendeltetésszerű használatra, míg a mobiloknál vízkárra hivatkoznak. Elsősorban az idősebb fogyasztóktól érkeznek jelzések a termékbemutatókkal kapcsolatban. Bár törvény szól róla, nem tájékoztatják a fogyasztót, hogy ebben az esetben is nyolc napon belül el lehet állni a vásárlástól, ráadásul gyakran az írásbeli szerződést sem készítik el.

Sokan kifogásolják a nyílászárók cseréjét, felújítását végző cégek munkáját. Elsősorban a garancia érvényesítése jelent gondot, de nem ritka az sem, hogy a kivitelező eltűnik a foglaló átvétele után.

Várhatóan jelentősen megnő az életbiztosításokkal kapcsolatos bejelentések száma, mivel az idén sok ilyen szerződés lejár. Sajnos az eddigi adatok alapján több konstrukciónál előfordulhat, hogy a különböző levonások miatt a beígért hozamok töredékét fizetik csak ki. Az autósok számára fontos tudnivaló, hogy a négynapos autópálya-matrica a vásárlás napján nulla órától érvényes, így aki például este veszi meg, az tulajdonképpen csak három napig használhatja.

FOTÓK: MAROSI MIHÁLY

A szolgáltatók gyakran hivatkoznak vízkárra az elromlott mobiloknál

A Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetsége arra hívja fel a figyelmet, hogy a vonatkozó törvény szeptemberi változása még kiszolgáltatottabbá tette a magyar fogyasztót, a jelenlegi szabályozás az állampolgárokkal szemben a vállalkozókat védi. Megszűnt a nyolc évig tartó alkatrész-ellátási kötelezettség. A vállalkozásoknak már csak törekedniük kell a hibás termék 15 napon belüli kijavítására, az új törvényben nincs szó arról, hogy mennyi sikertelen javítási kísérlet után állhat el a fogyasztó a szerződéstől, vagy kérheti a termék cseréjét.

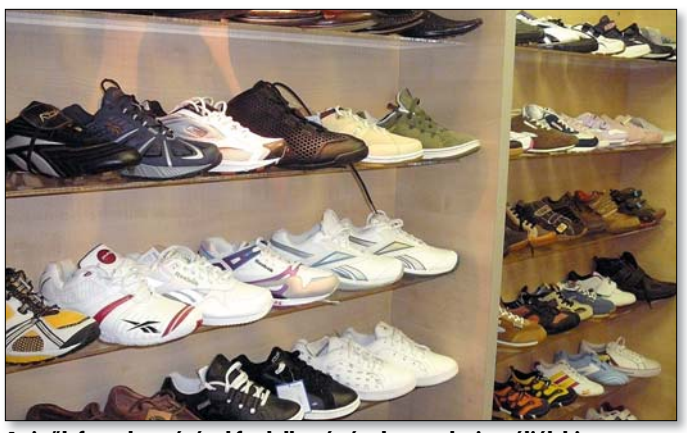

A cipők forgalmazásával foglalkozó cégek maguk vizsgálják ki a reklamációkat

Továbbra sem szabályozzák egyértelműen az ár feltüntetését, illetve a címkék és használati utasítások tartalmát. Nincs megfelelő visszatartó erő a törvényben, hiszen az csak végső esetben engedélyezi a bírságolást, holott az ügyek kilencven százalékában a vásárlónak van igaza. Szintén újdonság, hogy a vásárlók könyvébe tett bejegyzésre csak jogi személyeknek kötelező harminc napon belül válaszolni. Az „egyszerű" vásárló kizárólag akkor számíthat megoldásra, ha panaszáról jegyzőkönyvet vetet fel. Ilyenkor általános ügyekben harminc, biztosítási és közüzemi ügyekben tizenöt nap a válaszadási kötelezettség. Ráadásul a BBT-hez is csak akkor lehet fordulni, ha a fogyasztó választ kapott a panaszára, vagy az nem érkezett meg a törvényben megszabott határidőn belül. A változások miatt ugyanakkor a közüzemi panaszokban leginkább érintett társasházak már nem fordulhatnak a békéltető testülethez, mivel ezt csak természetes személyek tehetik meg.

Hamarosan határozat születik autós cégekkel és két bankkal szemben indított közérdekű perekben. Az autóforgalmazók esetében a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetsége azt szeretné elérni, hogy a garancia ne csak akkor legyen érvényes, ha a tulajdonos betartja a meghatározott szervizfolyamatot. A pénzintézeteknél a cél az, hogy a jövőben csak előre meghatározott módon lehessen felbontani vagy megváltoztatni a banki szerződéseket.

mm.

Jelentősen drágulhat a parkolás

A kerülettel nem egyeztettek

Teljesen átalakítaná a parkolási rendszert a főváros. Az autósok a zónahatárok kiterjesztésére, egységes tarifarendszerre, háztartásonként egy ingyenes várakozási engedélyre és a BKV-vonaljegy árát alapul vévő, jelentősen emelkedő díjakra számíthatnak. Hegyvidék önkormányzata a tervezetet kidolgozatlannak tartja, s nehezményezi, hogy – a paraméterkönyv elfogadásához hasonlóan – nem kérték ki az érintett városrészek véleményét.

A főváros a paraméterkönyvhöz hasonlóan ezúttal is erőből akarja keresztülvinni akaratát, ezért nem tartotta fontosnak, hogy egyeztessen a kerületekkel – tájékoztatta lapunkat Lovas Pál alpolgármester. Mint mondta, a helyi érdekek semmibevétele nem új keletű. Hegyvidék önkormányzata már 2007-ben javaslatot tett a kerületi tarifarendszer átalakítására és a zónahatárok megváltoztatására, azonban a fővárosi közgyűlés nem tűzte azt napirendre. Az önkormányzat szerette volna elérni, hogy a túlzsúfolt Ráth György utca kerüljön be a fizető övezetbe, a kerületet pedig sorolják a harmadikból a második, azaz magasabb tarifájú zónába. Ezzel a jelenleg is érvényben lévő 115 forintos parkolási díj a duplájára emelkedett volna.

Az alpolgármester elmondta, hogy támogatja az egységes parkolási rendszer bevezetését, de a mostani tervezetben rengeteg a kérdőjel. Nem lehet tudni például, hogy a bevétel mekkora része kerül vissza a helyi önkormányzatokhoz. Az eddigi hírek alapján könnyen elképzelhető, hogy a főváros a díjbevétel egészét magához vonja, és a BKV fejlesztésére fordítja.

(Folytatás a 11. oldalon)

FOTÓ: KALMÁR LAJOS

A helyi önkormányzatokra hárul a parkolóhelyek fenntartása

Megújuló játszóterek, megszépülő zöldfelületek

A végéhez közeledik a tavaly őszszel megkezdett zöldfelület- és játszótér-felújítási program. A legtöbb helyszínen már befejeződtek a munkák, a játszószerek közül azonban néhányat a szokatlanul hideg időjárás miatt még nem szereltek fel.

A késedelem oka, hogy a fagyott földbe nem lehetne biztonságosan rögzíteni a nagy igénybevételnek kitett játékokat. Szintén az időjárás jobbra fordulását követően helyezik ki a nemrégiben vásárolt EU-kompatibilis hintákat.

A már korábban átadott, teljes egészében átépített Deres úti játszótér mellett hamarosan újabb játszófelületeket vehetnek birtokba a gyerekek. Folyamatban van a homokozó feltöltése és a terület körbekerítése a Rácz Aladár úton, míg a Böszörményi úton, a volt Autó Néró telephelyén újonnan kialakított játszótéren már elkészült a homokozó és a mérleghinta, és befejeződött a terület rendezése is. Szintén a gyerekek által kedvelt rugós játék hiányzik az Ágnes út–Széchenyi-emlék út találkozásánál létesített új játszótérről. A Rege park most kialakított két játszófelületére a fagyok elmúltával kerülnek ki a játszóeszközök, köztük egy hetvenméteres kötélpálya. Megkapta az önkormányzat a tavaly megrendelt EU-szabványos hintákat, a játékok felszerelését hamarosan megkezdik.

Már használhatják a kerületiek a Fodor utca–Pagony utca sarkán kialakított, virágágyásokkal, új térkő burkolattal és padokkal ellátott pihenőhelyet. Befejeződött a Széchenyi-emlékhely környezetének rendbetétele, felújították és megemelték a Thomán István utca buszvégállomás felőli részén található körszigetet, valamint új közösségi felületet hoztak létre a Győri út és Avar utca találkozásánál.

A fejlesztések ezzel nem állnak le, az ősszel lezárult közbeszerzési eljárásoknak köszönhetően tavasszal újabb zöldfelületek újulnak meg.

mm.

FOTÓ: MAROS MIHÁLY

A Rácz Aladár úton most készül az új játszótér

Újraállított kereszt

Egy fakereszt állt az 1800-as évek végétől a Gyöngyvirág út és a Diana utca kereszteződésében, majd az 1950-es évek elején megrongálódott és eltűnt. Pótlására, a kerület támogatásával, eredeti méretben és kivitelben új bükkfakereszt készült, amelyre Krisztus-kép, Korényi János festő-restaurátor művész munkája került. Az újraállított feszületet Kocsis István plébános áldotta meg. Lovas Pál alpolgármester *(képünkön)* köszönetét fejezte ki a keresztállítást szervező és megvalósító polgároknak. Mint mondta, a legfőbb érdem a Svábhegyi Egyesület nemrégiben elhunyt elnökéé, dr. Berczik Áprádnéé, aki kezdeményezője, elindítója volt a munkálatoknak. Az alpolgármester hangsúlyozta: nemcsak egy kereszttel gazdagodott a kerület, hanem mindazzal, amit az a jelentésében hordoz. Úgy vélte, a korpusz legfőbb üzenete a szeretet, amire hívő és nem hívő embernek egyaránt szüksége van.

z.

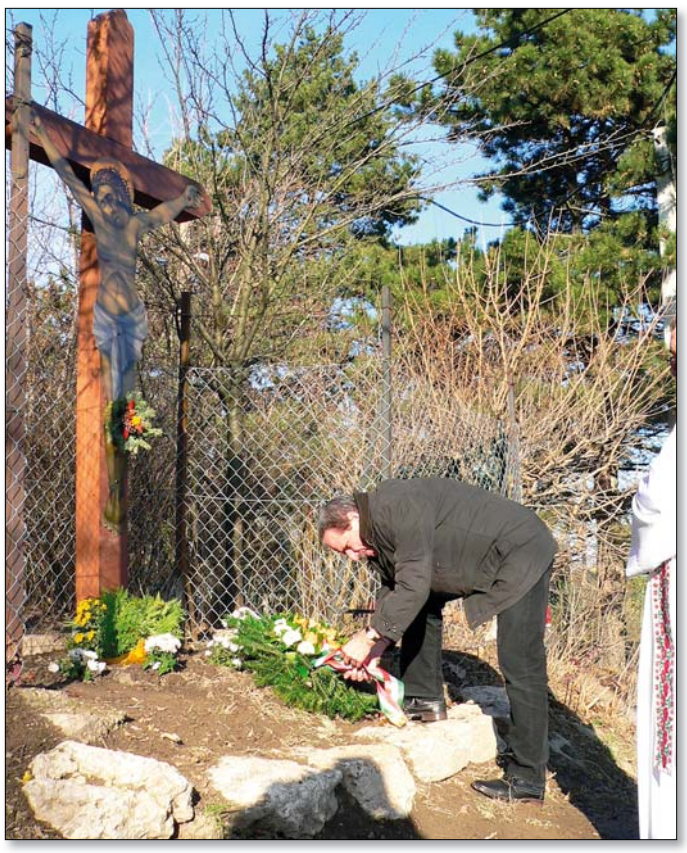

FOTÓ: PÉREGI ZSOLT

Díszoklevél nyugdíjas pedagógusoknak

Tisztelt Hegyvidéki Pedagógusok! Önkormányzatunk hosszú évek óta lehetőséget nyújt az 50–60–65–70 éve tanítóként vagy óvónőként végzett pedagógusoknak, hogy díszoklevelüket lakóhelyükön, a XII. kerületben vehessék át. Ez évben is segíteni szeretnénk az ügyintézésben.

Akik élni kívánnak a lehetőséggel, ehhez az alábbi dokumentumok benyújtása szükséges:

aranydiploma esetén:
- az 50 évvel ezelőtt szerzett oklevél fénymásolata,
- a munkakönyv 9–12. oldalának fénymásolata vagy munkahelyi igazolás az eltöltött évekről (**minimum 30 évnek kell lennie!**),
- rövid szakmai önéletrajz,
- személyi adatok (név, leánykori név), lakcím, adószám, taj-szám, telefonszám).

gyémánt (60 év), vas (65 év) és rubin (70 év) oklevél esetén:
- a korábban kapott díszoklevél másolata,
- rövid szakmai önéletrajz,
- személyi adatok (név, leánykori név), lakcím, adószám, taj-szám, telefonszám).

A fenti dokumentumokat február 23-ig a Budapest XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Oktatási és Közművelődési Irodáján (1126 Budapest, Böszörményi út 23–25. földszint 28.) adhatják le.

Amennyiben további információra lenne szükségük, vagy időpontot szeretnének egyeztetni személyes találkozóra, kérem, forduljanak a téma felelőséhez, Doór Ágneshez. Telefon: 224-59-42, e-mail: door.agnes@bp12ker.hu.

Bak Ferenc irodavezető

ÜGYINTÉZŐ

Illetékköteles az üzemben tartói jog bejegyzése

Január 23-tól illetéket kell fizetni a gépjárműre vagy pótkocsira vonatkozó haszonélvezet, használat, illetve az üzemben tartói jog megszerzése esetén. Mértéke a tulajdonjog megszerzése után fizetendő illeték huszonöt százaléka. A tulajdonjog átírásának költsége nem változik.

A tulajdonjog átírásának illetékét a motor hengerűrtartalma alapján számolják ki. Az illeték alapesetben tizenkilenc forint köbcentinként, azonban személygépkocsiknál 1890, motorkerékpároknál 500 köbcentiméter hengerűrtartalom felett minden megkezdett köbcenti után huszonnégy forint fizetendő. Haszonélvezet, használat vagy üzemben tartói jog bejegyzésekor a tulajdonjog átírásakor fizetendő illeték huszonöt százalékát kell leróni.

Amennyiben a gépjármű vagy pótkocsi esetében egyszerre zajlik a tulajdonjog és az üzemben tartói, használati, illetve haszonélvezeti jog bejegyzése, vagy a tulajdonjogot az azon már meglévő üzemben tartói, használati, haszonélvezeti jog kedvezményezettje szerzi meg, az átírás illetékét huszonöt százalékkal csökkenteni kell. A forgalmi engedélybe és a nyilvántartásba üzemben tartóként azt a természetes vagy jogi személyt, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetet lehet feltüntetni, aki vagy amely a jármű jogszerű üzemeltetésére szerződéssel vagy más hitelt érdemlő módon jogosultságot szerzett.

A bejegyzett üzemben tartó a tulajdonos egyoldalú visszavonó nyilatkozatáig a jármű forgalomban tartásával kapcsolatos jogokat teljes egészében gyakorolhatja. Ebbe beletartozik a jármű műszaki vizsgáztatása, a forgalomból történő ideiglenes kivonása és ismételt forgalomba helyezése, az üzemben tartó adataiban történő változások bejelentése, valamint a forgalmi engedély, címke, rendszámtábla és regisztrációs matrica pótlása.

A gépjármű üzemben tartójával kapcsolatos ügyek intézéséhez szükség van a járműhez korábban kiadott forgalmi engedélyre, a tulajdonos nyilatkozatára a változás bejegyzéséről, illetve a forgalmi engedély illetékének befizetéséről szóló postai feladóvevényre. Ez utóbbin, a befizetőazonosító rovatban fel kell tüntetni az üzemben tartó adószámát, a közlemény rovatban pedig az érintett jármű forgalmi rendszámát. A forgalmi engedély kiállításának illetéke új típusú okmány esetén 6000, régi típusú okmánynál, amikor a törzskönyvet is ki kell tölteni, 12 000 forint.

A járművek tulajdonjog-változásának nyilvántartásba vételekor be kell mutatni a forgalmi engedélyt, ha már van, a törzskönyvet, a jogügyletről szóló okiratot (például adásvételi szerződést), az eredetiségvizsgálat elvégeztetésére irányuló kérelemről szóló igazolást, vagy tizenöt napon túl a hivatal által kiállított igazolást. Igazolni kell a kötelező felelősségbiztosítás meglétét, valamint a vagyonszerzési illeték, illetve a forgalmi engedély és a törzskönyv illetékének befizetéséről szóló postai feladóvevényt.

MM.

Begyűjtik a fenyőket

FOTÓ: MAROS MIHÁLY

Ne a járdán hagyjuk!

Ingyenesen szállítja el a kidobott karácsonyfákat a kijelölt gyűjtőpontokról, illetve a hulladéktárolók mellől az FKF Zrt. A köztisztasági vállalat arra kéri a lakosságot, hogy a város rendjének, tisztaságának megőrzése érdekében a fákat senki ne hagyja a járdán, az úttesten, parkokban vagy más zöldterületeken. Mivel a fenyőt magas gyantatartalma és a tűlevél savas kémhatása miatt nem érdemes komposztálni, a begyűjtött faanyagból aprítás után a Fővárosi Hulladékhasznosító Műben fűtési gőzt és villamos áramot állítanak elő. A kijelölt gyűjtőhelyekről az ingyenesen hívható 06-80-204-386-os zöldszámon lehet érdeklődni.

XII. KERÜLETI GYŰJTŐPONTOK:
Győri út 5.-el szemben (a vasúti kerítés mellett), Avar utca–Csörsz utca-sarok, Sashegyi út 9.-cel szemben, Margaréta utca 2., Németvölgyi út 18., Mártonhegyi út–Dobsina utca-sarok, Szamos utca–Ignotus utca-sarok, Határőr út 38.-cal szemben, Vas Gereben utca–Lejtő út-sarok, Szilágyi Erzsébet fasor 42., Zugligeti út 91–93.-mal szemben, Szarvas Gábor út–Gím utca-sarok, Napos utca–Varázs utca-sarok, Lejtő út–Korompai utca-sarok, Eötvös út (az Olimpia Hotel parkolójában), Óra út (parkoló), Ráth György utca–Csemegi utca-sarok, Roskovics utca 8.-cal szemben, Diós árok–Józsa Béla utca-sarok, Kempelen Farkas utca–Deres út-sarok, Mártonhegyi út 49., Koszta János utca–Zólyomi lépcső-sarok, Rácz Aladár út (a buszvégállomás mögött).

KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK

MEGEMLÉKEZÉSEK
A KDNP XII. kerületi szervezete, a Hegyvidéki Trianon Társaság és a Nemzet Emlékezés Harangja Alapítvány ökumenikus megemlékezést tart február 11-én 16 órakor a turulos emlékműnél, az Istenhegyi út és Böszörményi út sarkán, az 1945. február 12-i budavári kitörés áldozatai előtt tisztelegve.

A Nemzeti Kegyeleti Bizottság megemlékezést szervez a fővárosi harcokban elhunyt civil áldozatok emlékére a Farkasréti temetőben február 13-án 10 órától.

ISKOLANYITOGATÓ
A Jókai Mór Általános és Német Nemzetiségi Iskola Iskolanyitogató címmel rendez programot, amelyre vár minden leendő elsős gyermeket szüleivel együtt február 6-án és március 27-én 15 órától. A szülőknek nyílt órákat tartanak február 24-én 7.40-kor. A német nemzetiségi osztályba jelentkezők részére április 17-én játékos képességfelmérés lesz. Cím: 1125 Budapest, Diana utca 4.

GYERMEKVASUTAS-TANFOLYAM
A MÁV Zrt. Széchenyi-hegyi Gyermekvasút felvételt hirdet 4., 5. és 6. osztályos tanulók számára a január 31-én 9 órakor Hűvösvölgyben induló gyermekvasutas-tanfolyamára. A megnyitó napján reggel szülői értekezletet tartanak, a gyerekek pedig egész napos foglalkozáson vesznek részt. A jelentkezés feltétele a szülő és az iskola írásos hozzájárulása, legalább 4,00 tanulmányi eredmény és orvosi alkalmasság. Jelentkezési lap beszerezhető a gyermekvasút állomásain és a budapesti iskolákban, illetve letölthető a www.gyermekvasut.hu internetes oldalról. A négy hónapos képzés heti egy nap elfoglaltságot jelent, felváltva pénteken délután a belvárosban, illetve szombaton egész nap a gyermekvasút valamelyik állomásán. A tanfolyam díjmentes, csak a szombati egész napos alkalmakra kérnek étkezési hozzájárulást (egyszeri 7000 forintot). A május végi vizsgák után a gyerekek önálló szolgálatot látnak el a gyermekvasúton (jegyvizsgáló, pénztáros, váltókezelő, forgalmista, hangosbemondó beosztásokban) az iskolai tanítási időszakban 15 naponként (havi két nap), míg a nyári szünetben kéthetes tábor keretében. A szolgálatok és az egyéb programok során a fiatalok sok tapasztalatot gyűjthetnek, és felhasználhatják az iskolában tanultakat. További információ: www.gyermekvasut.hu (a tanfolyam részletes időbeosztása stb.), illetve Füstös István vezető oktató (06-20-331-4011, oktatas@gyermekvasut.hu).

Iskolakóstolgató

A Commitment Pedagógiai Intézet Budai Módszertani Központja (BMK) Iskolakóstolgató címmel szülői fórumot rendez február 2-án 17.00 órától a XII. kerületi művelődési központ kupolatermében (Csörsz utca 18.). Pedagógiai programjával, az olvasástanítás legfontosabb lépéseivel, az iskolai élet legfontosabb specifikumaival és aktualitásokkal kapcsolatosan minden kerületi iskola külön asztalnál várja a leendő elsős gyermekeket nevelő családokat.

A tervezett program:
• 17.05–17.20 Köszöntő (Szontagh Kinga, a BMK vezetője és Kovács Zsuzsa óvodai szaktanácsadó). • 17.20–17.45 Az iskolaérettség pszichológiai kritériumai (dr. Vári Zsuzsa, a Nevelési Tanácsadó igazgatójának előadása). • 17.45–18.10 Az iskolák kétperces bemutatkozása. • 18.10–19.00 Az iskolák egyéni megkeresése az érdeklődő családok részéről.

Az iskolaválasztást az idén is segítheti a Kezdődik az iskola című kiadvány, amelyet a helyszínen lehet átvenni.

VÉRADÁS
A Magyar Vöröskereszt fővárosi szervezete nyilvános véradást szervez január 30-án 16–19 óráig az Utolsó Napok Szentjeinek Jézus Krisztus Egyháza egyházközségének épületében, a Hajnóczy utca 14.-ben. Egészséges, 18 és 60 év közötti véradókat várnak (rendszeres véradóknál 65 év a felső korhatár). Személyi igazolvány (lakcímkártya) és taj-kártya szükséges!

1%
A *Hummel Kornél Látássérülteket Támogató Alapítvány* ezúton mond köszönetet mindazoknak, akik az szja 1%-át részükre felajánlották. Az előző évben így befolyt 2 605 642 Ft összeget az intézet közüzemi számláinak kifizetésére fordítottuk. Az eddigi támogatásukat megköszönve továbbra is várjuk szíves adományaikat. Adószám: 18238994-1-43. Bankszámlaszám: 11701004-20201612.

„A szakmai koncentráció a betegbiztonság követelménye”

Interjú Dr. Pintérné dr. Gönczi Ágnessel, a Szent János Kórház új főigazgatójával

Az utóbbi évek kórházi átalakításainak egyik nyertese a Szent János Kórház, amelyet 2007 áprilisában a kormány súlyponti kórházzá nyilvánított, 2008 januárjában pedig a főváros kibővített két intézménnyel, a Budai Gyermekkórházzal és a Szent Margit Kórházzal. Vajon a kerületi betegek is nyertesei az új intézményi struktúrának? A „mamutkórház” helyzetéről, a megvalósított és tervezés alatt álló fejlesztésekről Dr. Pintérné dr. Gönczi Ágnessel, az Észak-budai Egyesített Kórházak új főigazgatójával beszélgettünk.

■ *A János kórház súlyponti intézménnyé minősítését követően több területen is jelentősen megnőtt az ellátottak száma. Az egyre több feladattal lépést tudtak tartani a fejlesztések?*

– Amikor súlyponti kórházzá váltunk, minden ellátási formához egy ágyszámot rendelt az Egészségügyi Minisztérium. A gyakorlatban derült ki, hogy ezek a számok megfelelőek-e. A szülészeti ágyszámot viszonylag szűkösen szabták meg, így ennek bővítéséről kellett dönteni egészségpolitikai szinten. A korrekció során a szülések volumenkorlátját is eltörölték, azaz megszűnt az a szabály, hogy csak egy meghatározott szülésszámig kapja meg a kórház a teljes finanszírozási összeget. A szülészeti, nőgyógyászati osztályunkat átalakítottuk és korszerűsítettük, emellett hamarosan átadjuk az új perinatális intenzív centrumunkat, amely a kis súllyal, betegséggel, komplikációkkal született kisbabáknak biztosít intenzív ellátást magas színvonalon. A Margit kórházban, amely tavaly év eleje óta a Budai Gyermekkórházzal együtt a János kórház telephelyeként üzemel, szintén működik szülészet öt ágyon, de azok az anyák, akiknek várhatóan beteg vagy nagyon kis súlyú babájuk születik, eleve a János kórházba jönnek szülni, mert itt biztonságosabban kezelhetők a komplikációk.

■ *A rehabilitációs ellátásokat is fejlesztették?*

– Súlyponti kórházként 2007 áprilisában jelentős mértékben bővültek a rehabilitációs kapacitásaink. Fejlesztési lehetőséget kaptunk a mozgásszervi rehabilitációs ellátásra: nagyobb ágyszámmal, színvonalasabb körülmények között folyhat a gyógyító munka. A reumatológiai szakrendelés a belgyógyászat épületébe költözik, így már nem kell emeletet, lépcsőt mászniuk a reumatológiai mozgássérülteknek, hogy megkapják az ellátást. Rehabilitációs kapacitása a Margit kórháznak is van, ahol struktúraátalakítási pályázati forrásból sikerült fejleszteni egyes területeket. A szakmai vezető testület egyetértésével a mozgásszervi rehabilitációt a János kórházba koncentráltuk, mert itt történnek az utókezelést igénylő protézisbeültetések, itt sok a traumatológiai és strokebeteg. A belgyógyászati típusú, például kardiológiai, infarktus utáni, cukorbetegséggel küzdő, dializisre szoruló, vagy transzplantáción átesett betegek rehabilitációja a Margit kórház feladata lesz. A Margit e profiljába még az onkológiai rehabilitációt is szeretnénk beilleszteni a közeljövőben. Ezzel egyébként az onkológiai ellátások széles spektrumát tudnánk nyújtani, hiszen rendelkezésünkre állnak a vizsgálati eszközök, a sebészeink és a műtéti eszközeink alkalmasak a felnőtt betegek daganatainak eltávolítására, és a kiegészítő terápiát, a kemoterápiát is biztosítani tudjuk. Meglévő lehetőségeink jobb kihasználásával minőségi onkológiai ellátást kívánunk nyújtani; persze nem akarunk a szintén XII. kerületi Országos Onkológiai Intézet babérjaira törni.

■ *A korábban önálló Budai Gyermekkórház átalakításával felborult a régió jól bejáratott gyermekgyógyászati rendszere. Hogyan zajlik most a gyerekek ellátása?*

– A gyermekkórház átalakítását mindenki kicsit megszenvedte, mára azonban letisztult az új feladatmegosztás: a rózsadombi intézmény járóbeteg-szakrendeléseket, valamint rehabilitációs tevékenységet folytat – különös súlyt fektetve a mozgássérült gyerekek rehabilitációjára –, a sürgős, műtéti beavatkozások pedig a János kórházban zajlanak. A gyermekgyógyászat, gyermeksebészet most újult meg intézményünkben – a hegyvidéki önkormányzat négyszázezer forinttal támogatta az osztály műszereinek beszerzését. A Margit kórházban is van kisgyerekekre specializált fejlődésneurológiai osztály, amely a születést követő fejlődési rendellenességekkel foglalkozik. Ez utóbbi a fenntartók döntése nyomán a megszüntetett Svábhegyi Gyermekszanatóriumból került át ide.

■ *A Budai Gyermekkórház vezetése, amikor még önálló volt az intézmény, azt szerette volna elérni, hogy a gyermeksebészeti és traumatológiai intenzív osztály a János kórházból kerüljön át hozzájuk, egy újonnan felépítendő épületszárnyba. Így ugyanis létrejöhetne Budán egy olyan centrum, amely a gyermekgyógyászat teljes spektrumát magában foglalja. Lát esélyt egy ilyen elképzelés megvalósítására?*

– A traumatológia annyira eszköz- és emberigényes tevékenység, hogy nem lenne érdemes különválasztani a gyermekek ellátását a felnőttekétől. Megfelelő diagnosztika – röntgen, CT –, idegsebészeti háttér mindenképpen kell hozzá, s jó, ha van mellette például kéz-, ér-, mellkassebész is. Önállóan gyermektraumatológiát tehát nagyon drága lenne üzemeltetni, ráadásul mivel – szerencsére – ezen a területen nincs sok súlyos eset, nem is tudnának olyan nagy gyakorlatra szert tenni a csak a gyermekellátásban dolgozók, hogy biztonsággal kezeljenek egy komplikált esetet. A különbség főként az elhelyezésben van: a gyermek számára „hotelfunkciókat” kell biztosítani, például azt, hogy az édesanyja állandóan mellette lehessen. Úgy látom, kicsi annak a valószínűsége, hogy a közeljövőben traumatológiai ellátást alakítsunk ki a Budai Gyermekkórházban, mindenekelőtt amiatt, mert a szakmai koncentráció, a specializációk központosítása a betegbiztonság követelménye, ez pedig az aktív ellátás közelében tud érvényesülni a legjobban. Az természetesen a fenntartón múlik, hogy a jövőben hol, miképpen valósítja meg a szakmák koncentrációját.

■ *Az Országos Pszichiátriai és Neurológiai Intézet bezárása miatt nőtt a János kórház betegforgalma?*

– Az OPNI bezárása miatt itt nem bővítették a pszichiátriai ellátást, maradt az eredeti ágyszám az aktív, krónikus és rehabilitációs ellátásainkra. A neurológiát érintette a változás: az OPNI-ban megszüntetett stroke-osztály ágyai az Amerikai úti Országos Idegsebészeti Tudományos Intézetbe kerültek, viszont a budai lakosok mégiscsak a hozzájuk legközelebb eső intézmény ellátásait szeretik igénybe venni, így az akut stroke-ban szenvedők kezelése azóta nagyobb számban történik nálunk. Ehhez azonban megvan a kapacitásunk, tavaly év vége óta már az úgynevezett trombolízis (vérrögoldás) technikájának alkalmazásához is megkapjuk az OEP-finanszírozást. A kezeléséhez intenzív, idegsebészeti és diagnosztikai háttér is rendelkezésre áll, tehát nem okoz gondot a stroke-betegek ellátása.

■ *Az észak-budai kórházak integrációjától számottevő pénzügyi megtakarítást remél a főváros. Vannak már eredmények?*

– Pénzügyileg kiegyensúlyozott helyzetet hozott létre az integráció, nincsenek veszteségeink. Persze három különböző intézmény, három különböző szervezeti kultúra összehangolása nagy feladat, ami nem valósítható meg néhány hónap alatt. Ennek a folyamatnak még bőven a közepén járunk, de úgy látom, a legjobb úton halad az egyesített kórház. Megtakarítást a három menedzsment összevonásával lehetett elérni, ezen a szinten történtek elbocsátások; ugyanakkor szakdolgozókat – orvosokat, ápolókat – nem kellett elküldeni. Sőt, bizonyos pozíciókból, különösképpen ápolókból állandó a hiány, ez a helyzet azonban független az integrációtól, a probléma a teljes magyar egészségügyi ágazatra jellemző.

■ *Mégis, hogyan próbálja megtartani az intézmény a szakdolgozóit, tud-e többletjuttatásokat nyújtani számukra?*

– Más, közpénzből finanszírozott kórházakhoz hasonlóan a közalkalmazotti bértábla alapján kell kiszámítanunk az alapbért – ennek mértékét a végzettség és az itt eltöltött évek száma határozza meg –, illetve a szabályok szerint pótlékokat fizetünk. A kórház a lehetőségeihez mérten igyekszik járulékmentes juttatásokat is biztosítani – étkezési utalványokat, BKV-bérleteket, üdülési csekket, illetve a gyermekes dolgozóinknak iskolakezdési támogatást adunk abból a pénzből, amit ki tudunk gazdálkodni a költségvetésünkből. Igyekszünk növelni a juttatásokat, sajnos azonban saját bevételeink java részét az infrastruktúra karbantartására kell fordítanunk, hiszen az öreg épületeknél mindennap újabb és újabb hibákat kell kijavítani.

■ *Melyek a legégetőbb teendők?*

– Egyetértek kollégáimmal abban, hogy a traumatológiát minél előbb fel kell újítani – ehhez fővárosi és uniós támogatásokra szeretnénk pályázni. Célunk, hogy a sürgősségi traumatológia mellett, a meglévő épület átalakításával, olyan sürgősségi osztályt hozzunk létre, ahová bármiféle belgyógyászati betegséggel, rosszulléttel, bajjal jöhetnének az azonnali ellátásra szoruló betegek. A traumatológia felújítását még az idén szeretnénk elindítani, de az új struktúra kialakítása akár három-öt évet is igénybe vehet. Emellett mielőbb meg kell kezdenünk a három belgyógyászatunk közül az egyikben a gépműszerfejlesztést, a kórtermek és az épületek komfortosítását. A másik két belgyógyászati osztályon jobb a helyzet, ezeknél már történtek kisebb-nagyobb felújítások. Folyamatosan zajlik a János kórház épületeiben a liftek korszerűsítése, illetve a neurológia-pszichiátria épületében egy új felvonó kiépítését készítjük elő. Bár a Margit kórházban 2007 őszén rendbe tették a felvonókat, a tavalyi év végén újabb problémák merültek fel a régi technika és a fokozott igénybevétel miatt. Az „A” épületben egy hónapon át négy liftből csak egy működött, de a szakszerű javítást követően már ismét mindegyik üzemel.

■ *Néhány éve sokat lehetett hallani arról, hogy a János kórház egy új, központi tömböt szeretne építeni a műtéti szakmák számára. Hogyan áll ez a terv?*

– Régi vágya a kórháznak, hogy egy helyen jöjjön létre központi műtőblokk, intenzív osztály és sürgősségi osztály, illetve ezekkel együtt egy magas színvonalú diagnosztikai központ. Az elmúlt évtizedekben számos terv készült; a mai elképzelések szerint a négyszintes komplexum a kórház területének közepén épülhetne fel, néhány, jelenleg kevés funkcióval bíró épület helyén. Ennek megvalósítása óriási előrelépés lenne, mert most hat épületben működik műtő, a központosítás után viszont ugyanezzel a létszámmal lényegesen komfortosabb ellátást tudnánk biztosítani a betegeknek. Sterilizálóból is négy működik jelenleg a kórházban, ezek helyett szintén egy központit alakítanánk ki. Durván évi egy-másfél milliárd forint megtakarítást lehetne ezzel elérni, amit akár mind a dolgozóink javadalmazására lehetne fordítani.

■ *Számolnak azzal a lehetőséggel, hogy a jövőben esetleg a szomszédos, Kútvölgyi úti egyetemi oktatóklinika épületében hozzák létre a kívánt központi műtőt?*

– Tulajdonosi, fenntartói döntésen múlik, megvalósulhat-e ez az elképzelés. Egyébként bármelyik variációval számolunk, a költségek hasonlóak. Egy új tömböt megépíteni, vagy egy régit rekonstrukcióval működőképessé tenni nem jelent nagy különbséget. Az 1944-ben épült Kútvölgyi Klinikai Tömbben egy korszerű műtőblokkot kialakítani és modern diagnosztikai műszerparkot elhelyezni majdnem annyiba kerülne, mintha ezeket egy teljesen új helyen valósítanánk meg.

■ *Szoros az együttműködésük a hegyvidéki önkormányzattal?*

– Kiváló a kapcsolatunk. Legutóbb, mint már említettem, a kerület négyszázezer forintos adománnyal támogatta a gyermeksebészeti osztályunkat. Nagyobb volumenű együttműködés jelenleg a kórházunk területén található, egykori dolgozói óvoda újbóli megnyitása kapcsán bontakozik ki, az önkormányzat ugyanis átvenné, felújítaná, s kerületi óvodaként üzemeltetné az épületet, a kapacitás harminc százalékáig pedig vállalná a kórházi dolgozók gyermekeinek elhelyezését. Más épületek kapcsán is zajlanak az egyeztetések, ugyanis kis funkciócserékkel szeretnénk jobban letisztázni a struktúránkat. A Szilágyi Erzsébet fasorban működő, kerületi fenntartású gyermek-háziorvosi rendelő helyén a Pethényi közben működő tüdőgondozónkat helyeznénk el, a tüdőgondozó épületébe pedig az elképzelések szerint beköltözhetne a kerület fogorvosa, háziorvosa és esetleg a gyermekgyógyásza.

■ *A kerület korábban a színvonalasabb ellátás biztosítása érdekében a János kórház által működtetett járóbeteg-szakrendelések átvételére tett javaslatot. Ön egyeztetett a kerület vezetésével ebben a kérdésben?*

– Igen, a kerület vezetői jelezték, szeretnék, ha egy tömbben összpontosulna a járóbeteg-ellátás – nincs azonban olyan ambíciójuk, hogy azt feltétlenül az önkormányzat működtesse. Mi elősegítjük, hogy egy épületben működhessen a járóbeteg-ellátás a János kórház keretein belül, és a kerületi betegeknek ne kelljen a többhektáros kórházi területen, az épületek közt bolyonganiuk, hogy megtalálják azt a szakembert, akit keresnek.

K. D.

FOTÓ: KALMÁR LAJOS

Dr. Pintérné dr. Gönczi Ágnes 2008. június 1-je óta a Fővárosi Önkormányzat Szent János Kórháza és Észak-budai Egyesített Kórházai igazgatója. Nyíregyházi születésű, az egyetemet Debrecenben végezte. 2000. szeptemberéig a nyíregyházi kórházban dolgozott, közben neurológiai és pszichiátriai szakvizsgát tett. 1991-ben lett csoportvezető főorvos, 1994-től szakambulancia-vezető. 2000-től a Nagykállói Pszichiátriai Intézetet vezette, majd 2003-ban főigazgató lett a nyíregyházi Jósa András Kórházban, amely méretét tekintve az egyesített észak-budai kórházat is megelőzi (a megyei kórházban 2200, a fővárosi intézményben 1779 ágyon folyik gyógyítás). A főigazgató asszonynak négy gyermeke van, az orvosi hivatásban legfiatalabb fia követi, aki neuroradiológusnak tanul. Legidősebb fia közgazdász, Franciaországban él, második fia zenész, leánya pedig jelmeztervező.

FOTÓ: PEREGI ZSOLT

Korszerűsítették a szülészeti osztályt is

TITKÓ ILDIKÓ GRAFIKÁJA

A Szent János Kórház főbejárata

ÚJ KÖZPONT A KORASZÜLÖTTEKNEK

A megszüntetett Schöpf-Merei Kórházból 2007 júliusában került át a Szent János Kórházba a koraszülöttek gondozásával foglalkozó Perinatális Intenzív Centrum (PIC). A részleg ideiglenesen a gyermekosztályon kapott helyet. Tavaly év végén kezdődött meg a PIC helyiségeinek kialakítása a szülészet-nőgyógyászat épületében, az új központ átadása a napokban várható. Az áthelyezés a szülő anyák kényelmét szolgálja, hiszen így a koraszülött csecsemő szoptatásához, gyermekük látogatásához már nem kell egy másik épületbe menniük. Az új PIC-helyiségek és egy új nőgyógyászati műtő kialakítása, az öltözőszobák berendezése és a mellékhelyiségek felújítása együttesen 120 millió forintba került.

„Az oktatásban nincs olyan probléma, amit ne lehetne megoldani”

Németh László-díjat kapott a Tamási Áron iskola igazgatója

„Bevallom, izgultam. De ugyanakkor mérhetetlenül büszke is voltam.” Ezek Hajnal Gabriella első szavai az Iparművészeti Múzeum aulájában, a díjátadás utáni fogadáson. A Mártonhegyi úton lévő Tamási Áron Általános Iskola és Német Két Tannyelvű Nemzetiségi Gimnázium igazgatója Hiller István oktatási és kulturális minisztertől vette át az írót ábrázoló bronzplakettet a Magyar Kultúra Napján. Délután felkerestük őt az irodájában.

Eshet a csendes téli eső két napon át, az első benyomást mégsem képes elcsúfítani. A Tamási valószínűleg a főváros legszebb fekvésű iskoláinak egyike. A Mártonhegy villanegyedét Farkasvölgy vagy Németvölgy felől közelíti meg a látogató, az Orbánhegy és a Széchenyi-hegy lankái között. Az iskola kertje buja zöld, invitálóan belakott. A levegős méretű igazgatói szobában két asztal áll, az egyik a házigazda „munkaállomása”, a másik a beszélgetésé, a konferenciáé. Az előzőn szervezett a káosz, a papírkötegek alatt veszni látszik a digitális jelen. Hajnal Gabriella mosolyogva tárja szét kezeit.

– Ez az én stílusom, munkamódszerem. Ha rendet rakok, semmit sem találok – mondja.

Ez a fajta, olykor meglepően önbíráló őszinteség jellemzi minden kijelentését beszélgetésünk során.

Húsz éve tanít, ennek felét töltötte ez ideig az igazgatói poszton ebben a tizenhárom évfolyammal működő, német, angol és neolatin (francia, olasz, portugál) tagozatú hegyvidéki intézményben.

– Izgultam, mert még soha semmiféle díjat nem kaptam – tér vissza a múzeumban mondottakhoz. – És büszke vagyok a képre, amit itt, az iskolában magam körül látok. Úgy érzem, elértem valamit a pályafutásom derekán, amikor még aránylag fiatal vagyok, s ez erőt ad ahhoz, hogy az elkövetkezendő években is képes legyek letenni valamit az asztalra.

Nyíltan vallja, ambiciózus vezető, kihívások nélkül nem tud élni. Az ezredforduló évében az igazgatói pályázattal a zsebében érkezett Mártonhegyre. A pozícióra szüksége volt, hogy a belvárosi Szemere utcai általános iskolában eltöltött tanári évei alatt megfogant elképzeléseit megvalósítsa. „Nem a hatalom miatt”, hangsúlyozza többször is. Ellenzi az effajta hozzáállást. Jelenlegi kollégáit is arra kéri, a tanári állást ne hatalomként éljék meg a gyerekek felett.

– Talán rosszul hangzik, de mindez pozitív karrierizmus a részemről. Beosztott pozícióból rendkívül nehéz megvalósítani dolgokat. Vezetőként már lehet valamit tenni. Iskolát rendbe rakni, ahová a gyerekek szívesen járnak, hogy tanulják az élet dolgait, amelyekkel szembesülnek majd felnőttkorukban.

Hajnal Gabriella egyik „vesszőparipája” az akadálymentesítés. S ami ezzel együtt jár, a mozgás-, látás- és hallássérültek befogadása „egészséges” csoportokba. Ezáltal gyorsabban illeszkednek később a társadalomba.

– Értelmi és lelki alapon fölvállalom őket, mert azt gondolom, nekik is jó dolog ez, de – és erre az utca embere sohasem gondol – az „egészségeseknek” is meg kell tanulni velük együtt élni!

Az igazgató harcos személyiség hírében áll. A kerületi és a német kisebbségi önkormányzat vezetői azonban elismerik: építő harcot folytat. S ez esetben az „építő” kifejezés szó szerint értendő. 2007-ben kidolgozott és „körömszakadtáig” menedzselt egy EU-pályázatot az Új Magyarország Fejlesztési Terv keretében, s Budapesten egyedüliként elnyerte az infrastrukturális fejlesztésre fordítható 250 millió forintot. A XII. kerületi önkormányzat a kötelező 10%-os önrészen felül megtoldotta az összeget mintegy 30-40 millió forinttal.

A SZERZŐ FELVÉTELE

Hajnal Gabriella

– Az iskola kibővítésének földmunkái elkezdődtek a múlt évben – mutat az ablakból is látható, tipikus felvonulási hercehurcára –, azt ígérik, ez év nyarán átadják az új tornacsarnokot, az intézmény fennállásának ötvenedik évfordulójára.

A tervrajzokat az iskola három öregdiákja készítette. A kulcsszó az öko volt. A természetes megvilágítású, földbe süllyesztett tornacsarnok tetején zöldparkot létesítenek, multifunkcionális könyvtárral, az épület melletti ökoparkkal és futókörrel. A fővárosban úgyszintén elsőként valósítják meg az ökoiskolaprogramot, amelynek elemei között az igazgató megemlíti a szélgenerátort, a napkollektorokat, a locsolásra gyűjtendő esővizet és az újrahasznosítható anyagok felhasználásával készülő kertgazdasági tanodát is.

„Rejtett tantárgy” – ekképpen jellemezte Pokorni Zoltán polgármester a projektet.

– Ez azt jelenti, az „öko” nem lesz külön tantárgy. Tizenhárom éven keresztül bújtatva visszük végig a tantárgyakon, tartalmi fejlesztésként – magyarázza a polgármester szavait Hajnal Gabriella.

A Németh László-díjat (egyebek mellett) „a gyermekek harmonikus személyiségformálásában végzett kiemelkedő tevékenységéért” ítélték – ahogy a diákok szólítják – Gabi néninek. S ahogy az iskolában járva-kelve tapasztalom, teljes joggal. Az igazgató a nyitott ajtó irányelvét gyakorolja. A tanulók, a szüleik, a tanárkollégák, sőt a látogatók sem találják zárva az irodát, amikor Hajnal Gabriella a „munkaállomásán” tartózkodik.

– Az iskola nemcsak oktatási, de nevelési intézmény is – mondja. – A nevelés fontosabb, mint az oktatás, mert a tanulást be lehet pótolni, de a fiatalkorban elszenvedett személyi sérülés örökre beivódik a lélekbe. Mint látja, iskolánkat emelt szintű zeneoktatás, mindennapos testnevelés, szabadidős sport, többrétű nyelvoktatás jellemzi. A sport, a zene, a nyelv szolgáltatja a magabiztosság és az ön által kérdezett egyéni harmónia alappilléreit, amelyek nélkül ma lehetetlen érvényesülni.

Hajnal Gabriellának több mint félezer diákja van. Mindegyiket ismeri személyesen, s név szerint tudja kötni őket a szüleikhez. Mi ennek az előnye? Sokkal könnyebben fordulnak hozzá gyerekek, felnőttek. Nincs félelem, bizalmasan kezelhet minden dilemmát – mert megbíznak benne.

– Az oktatásban nincs olyan probléma, amit ne lehetne megoldani – és önmagára mutat –, ezért vagyok itt!

A 44 éves, matematika–fizika szakos végzettségű tanárnő bevallja, nem volt mintagyerek, sőt, egyenesen rossz tanulónak, afféle lázongó természetű diáknak számított. Erre emlékezve elnéző az alkalmi csintalansággal, puskázással, késéssel, „lógással” szemben – amíg nem válik notóriussá az illető.

Két dolgot nem tűr meg a falak között: a dohányzást és az italozást. Mert ezeket ő sem „követte el” annak idején. Hasonló elvek alapján kezeli két lányát, a 18 éves Krisztinát (aki mérsékelt előmenetelű tanuló, de kiváló sportoló, megbízható ember) és a 11 éves Dórit, aki (a családtól elütően) akadémiailag kitűnő, klasszikus zenét tanul, táncol és vív. Mindkettő a Tamási diákja, de semmiféle privilégiumot nem enged meg nekik. Pedig egyedül neveli őket.

A „fél-életműdíjon” elgondolkodik. A jövő? Addig marad az intézetben, amíg „lehet itt tenni valamit az oktatás és pedagógia terén”. Minden jöhet, csak a langyosvíz-állapot ne! Ha úgy érzi, nem képes megújulni, akkor nem szabad folytatnia.

– Tudja, mi az egyetlen szó, amely a legjobban kifejezi a folyamatot, amiben részem van, amióta ezt a hegyvidéki iskolát vezetem? Önmegvalósítás! Az itt kapott lehetőség és a felmutatható eredmények adják az energiát, hogy tovább harcoljak ezekért a gyerekekért. Boldog vagyok, és megtisztelve érzem magam, hogy ezt mások is észrevették, elismerték, sőt megjutalmazták ezzel a szép szakmai díjjal.

Somogyvári D. György

Tanulmányi versenyek eredményei

Az alábbiakban a Commitment Pedagógiai Intézet Budai Módszertani Központja által kerületi általános iskolák alsó tagozatos diákjai részére szervezett tanulmányi versenyek eredményeit közöljük.

KERÜLETI RAJZVERSENY

Tanuló	Oszt.	Iskola neve	Helyezés	Felkészítő tanár
JÁRJA RÉKA fővárosi fordulóba megy	1.	Semmelweis Egyetem Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium	1.	Antal Klára
TALMÁR TEODÓRA	1.	Zugligeti Általános Iskola	2.	Bécsi Gertrúd
PATYI SÁMUEL	1.	Tamási Áron Általános Iskola és Német Két Tannyelvű Nemzetiségi Gimnázium	3.	Kishalmi Edit
SZABÓ BERNADETT	2.	Tamási Áron Általános Iskola és Német Két Tannyelvű Nemzetiségi Gimnázium	1.	Speer Norbertné
GEISZT MIKLÓS	2.	Semmelweis Egyetem Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium	2.	Horváth Istvánné
VIGH BARNABÁS	2.	Virányos Általános Iskola	3.	Keszthelyi Ágnes
KISS-TÓTH HANNA fővárosi fordulóba megy	3.	Kós Károly Ének-zene Emeltszintű Általános Iskola	1.	Bodzsár Istvánné
VARGA MÁTÉ	3.	Virányos Általános Iskola	2.	Kunstár Ibolya
ZARÁND EMESE	3.	Pannonia Sacra Katolikus Általános Iskola	3.	Nagy Ildikó
KOVÁCS HANNA	4.	Jókai Mór Általános és Német Nemzetiségi Iskola	1.	Erdélyiné Pék Andrea
TÁNCZOS LILI	4.	Kós Károly Ének-zene Emeltszintű Általános Iskola	2.	Szalóki Anikó
LANTOS MELINDA	4.	Arany János Általános Iskola és Gimnázium	3.	Sebestyén Istvánné

KERÜLETI SZÉPOLVASÁS-VERSENY

BALÁZS BENEDEK fővárosi fordulóba megy	4.	Arany János Általános Iskola és Gimnázium	1.	Sebestyén Istvánné
VARGA LILLA	4.	ELTE Gyakorló Általános és Középiskola	2.	Kovácsné Maróti Ildikó
SIPOSS LILI	4.	Németvölgyi Általános Iskola	3.	Kovácsné Csomor Csilla

KERÜLETI ALSÓS VERSMONDÓ VERSENY

SZANTHOFFER SÁRA	1.	Tamási Áron Általános Iskola és Német Két Tannyelvű Nemzetiségi Gimnázium	1.	Fülöp Júlia
MESZLENY CECÍLIA	1.	Pannonia Sacra Katolikus Általános Iskola	2.	Vágó Edit
PAPP LUCA	1.	Arany János Általános Iskola és Gimnázium	3.	Gyurkóné Kovács Beatrix
MAJOR FANNI	2.	Kós Károly Ének-zene Emeltszintű Általános Iskola	1.	Dr. Füzér Lászlóné
KUNNERT MANDULA	2.	Jókai Mór Általános és Német Nemzetiségi Iskola	2.	Vízer Lászlóné
SZABÓ BÁLINT	2.	Németvölgyi Általános Iskola	3.	Szöllősi Istvánné
VADÁSZ MAYA	3.	Jókai Mór Általános és Német Nemzetiségi Iskola	1.	Földvári Katalin
KLEIN AMBRUS	3.	ELTE Gyakorló Általános és Középiskola	2.	Hatházi Éva
KRIZA JÚLIA	3.	Semmelweis Egyetem Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium	3.	Gilicze Zoltán
VÍZY BARBARA	4.	ELTE Gyakorló Általános és Középiskola	1.	Konrád Ágnes
NÉMETH BERNADETT	4.	Pannonia Sacra Katolikus Általános Iskola	2.	Koltay Ádámné
SIPOSS LILI	4.	Németvölgyi Általános Iskola	3.	Kovácsné Csomor Csilla

KAZINCZY SZÉP MAGYAR BESZÉD VERSENY

KOZMA KATICA	6.	Pannonia Sacra Katolikus Általános Iskola	1.	Gere Edit
RIETH BORÓKA	6.	Kós Károly Ének-zene Emeltszintű Általános Iskola	2.	Oláhné Németh Ildikó
NAGY ADRIENN	6.	Arany János Általános Iskola és Gimnázium	3.	Antal Péter
TÖLL KONRÁD LÁSZLÓ regionális fordulóba megy	8.	ELTE Gyakorló Általános és Középiskola	1.	Nemoda Judit
SZŰRÖS LILI	7.	Kós Károly Ének-zene Emeltszintű Általános Iskola	2.	Oláhné Németh Ildikó
VARGA ALICE	8.	Arany János Általános Iskola és Gimnázium	3.	Ferenczi Emese

BOD PÉTER KÖNYVTÁRHASZNÁLATI VERSENY, ISKOLAI FORDULÓ, 7–8. ÉVFOLYAM

SZÓRÁTH SARAH MONA	8.	Németvölgyi Általános Iskola	1.	Sánta Szabolcsné
HARASZTI BALÁZS	8.	Kós Károly Ének-zene Emeltszintű Általános Iskola	2.	Sándorfi Mária
CSIZMADIA ADRIENN	8.	Németvölgyi Általános Iskola	3.	Sánta Szabolcsné

KERÜLETI NÉMET SZAVALÓVERSENY

BERCZIK ANNA	3.	Jókai Mór Általános és Német Nemzetiségi Iskola	1.	Pétervári-Tomka Orsolya
KENDERESSY LÍDIA	4.	Kós Károly Ének-zene Emeltszintű Általános Iskola	2.	Sike József
MEZNERICS LUCA	4.	Jókai Mór Általános és Német Nemzetiségi Iskola	3.	Pétervári-Tomka Orsolya
RÓNASZÉKI ANNA	6.	Kós Károly Ének-zene Emeltszintű Általános Iskola	1.	Sike József
DARVAS PATRÍCIA	6.	Tamási Áron Általános Iskola és Német Két Tannyelvű Nemzetiségi Gimnázium	2.	Vasdinnyey Miklós
TÉRMEG ANITA	5.	Jókai Mór Általános és Német Nemzetiségi Iskola	3.	Pétervári-Tomka Orsolya
STOLNICKI JÚLIA	7.	Semmelweis Egyetem Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium	1.	Holló Imre
KALMÁR BENCE	8.	Kós Károly Ének-zene Emeltszintű Általános Iskola	2.	Sike József
NYAKAS ADRIENN	8.	Tamási Áron Általános Iskola és Német Két Tannyelvű Nemzetiségi Gimnázium	3.	Vajda Beáta
Külön kategória:				
GARANCSI MIHÁLY	7.	Kós Károly Ének-zene Emeltszintű Általános Iskola	1.	Budáné Veszi Mária Terézia
FARKAS PETRA	8.	Jókai Mór Általános és Német Nemzetiségi Iskola	2.	Vukovári Nóra
RÓNASZÉKI SÁRA	5.	Jókai Mór Általános és Német Nemzetiségi Iskola	3.	Néder Ildikó

MÁTYÁS TÖRTÉNELEM-CSAPATVERSENY

GERGELY KÁROLY	6.	Jókai Mór Általános és Német Nemzetiségi Iskola	1.	Mező Rita
BOSITS MIKLÓS	6.	Jókai Mór Általános és Német Nemzetiségi Iskola	1.	Mező Rita
MOLDOVÁNYI ANDRÁS	6.	Jókai Mór Általános és Német Nemzetiségi Iskola	1.	Mező Rita
OZORAI RÓBERT	6.	Jókai Mór Általános és Német Nemzetiségi Iskola	1.	Mező Rita
TÉRMEG ANITA	5.	Jókai Mór Általános és Német Nemzetiségi Iskola	3.	Mező Rita
PETÁK CSENGE	5.	Jókai Mór Általános és Német Nemzetiségi Iskola	3.	Mező Rita
VÁRHELYI NOÉMI	5.	Jókai Mór Általános és Német Nemzetiségi Iskola	3.	Mező Rita
BAKÓ BÍBORKA	5.	Jókai Mór Általános és Német Nemzetiségi Iskola	3.	Mező Rita

KERÜLETI ANGOL SZÉPKIEJTÉSI VERSENY

VÁRHELYI NOÉMI	5.	Jókai Mór Általános és Német Nemzetiségi Iskola	1.	Bagi Éva
AL-JASHI KALED	5.	Arany János Általános Iskola és Gimnázium	2.	Péter Zita
GYENES ALÍZ	5.	Virányos Általános Iskola	3.	Gortvay Alice
CSEPREGHY MÁRTON	6.	Zugligeti Általános Iskola	1.	Mácsok Márta
SZOKOLAI BÁLINT	6.	Arany János Általános Iskola és Gimnázium	2.	Péter Zita
RIEB FANNI	6.	Semmelweis Egyetem Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium	3.	Kaló Ildikó
Külön kategória:				
STIPSICZ BENCE	6.	Tamási Áron Általános Iskola és Német Két Tannyelvű Nemzetiségi Gimnázium	1.	Trafnek Mónika
KOZMA HANA	6.	Jókai Mór Általános és Német Nemzetiségi Iskola	2.	Bagi Éva
KOWALSKI CARISSA	6.	ELTE Gyakorló Általános Iskola és Középiskola	3.	Vargáné Rácz Katalin

Kisebbségi közmeghallgatások

Lakossági közmeghallgatásokon számoltak be éves munkájukról a kerületi kisebbségi önkormányzatok. A megcsappant állami támogatás ellenére a kisebbségek ebben az évben is színvonalas programokkal gazdagították Hegyvidék kulturális életét.

Horvát kisebbség

Együttműködési szerződés

A kisebbségi önkormányzat elsődleges célja a fiatalok megismertetése a horvát nyelvi, táncbeli, zenei, irodalmi és színjátszói örökséggel, amit ápolhatnak, majd továbbadhatnak a következő generációnak. Ennek érdekében a kisebbségi önkormányzat igyekszik olyan esteket, programokat szervezni és támogatni, amelyek a horvát kultúra megismerésére ösztönzik a fiatalokat – mondta el Geositsné Hegedűs Adrienn elnök. A hagyományoknak megfelelően tavaly év elején a helyi horvátok részt vettek a fővárosi horvát bálon. A március 15-i és október 23-i ünnepi megemlékezéseken az elnök és az elnökhelyettes képviselte a kisebbségi önkormányzatot. Szintén márciusban horvát nyelvű színdarabot mutattak be a Jókai Klubban: a Leszállás Párizsban című vígjátékot a szentpéterfai amatőr színjátszó együttes adta elő. A nyár folyamán Szentpéterfán rendezték az Ifjúsági Nemzetiségi Nap és ETNO programot, amelyen a hegyvidéki horvátok is részt vettek. Nagy sikert aratott, és talán hagyománnyá is válik Gyurity István elnökhelyettes horvát táncháza a művelődési központban.

FOTÓ: MAROS MIHÁLY

A szentpéterfaiakat gyakran meghívja rendezvényeire a horvát önkormányzat

A kisebbségi önkormányzat tagjai részt vettek a fővárosi és vidéki horvát önkormányzatok rendezvényein, lehetőségeikhez mérten anyagi támogatást nyújtottak a Fáklya művészegyüttesnek és a szentpéterfai amatőr színjátszó együttesnek. Hozzájárultak Markó Dékity horvát nyelvű verseskötetének nyomdai költségeihez. Szoros kötelék fűzi az önkormányzatot a szentpéterfai horvátokhoz, s ezt a több évre visszanyúló kapcsolatot a jövőben is fenntartanák, ezért megújítják az együttműködési szerződést az ottani horvát kisebbségi, valamint a települési önkormányzattal. A megállapodás arról szól, hogy kölcsönösen segítik egymást a horvát és magyar kultúra ápolásában, különös tekintettel az anyanyelv megőrzésére és gazdagítására.

Geositsné sajnálatát fejezte ki amiatt, hogy a hegyvidéki önkormányzat pénzhiány miatt nem tudja támogatni a kisebbségek napját, holott ez a rendezvény igényes, színvonalas ízelítőt adott a kerületben élő nemzetiségek kultúrájából és művészetéből. Az elnök elmondta, szeretné elérni a három éve szünetelő program újraindítását, s ennek érdekében megbeszélést kezdeményez a polgármester és a többi kisebbségi önkormányzat között.

Német kisebbség

Időseket segítenek

A már megszokott gazdag és színvonalas rendezvényekkel várta a kerületi német kisebbségi önkormányzat az érdeklődőket 2008-ban is – tudtuk meg Dicsőné Helmly Mária elnöktől. Januárban meghívott történész tartott előadást az 1946-os sváb kitelepítésről a Költő utcai Német Közösségi Házban. Februárban filmbemutatót szerveztek a tiszalöki táborról, ahová azokat a németajkúakat száműzték, akiket az akkori nemzetközi helyzet miatt telepítettek ki. Immár hagyomány, hogy a kisebbségi önkormányzat március 15-én megemlékezést tart az Eötvös parkban, ahol ezúttal is a Táncsics gimnázium diákjai adtak műsort. Szokás szerint az önkormányzat tagjai részt vettek a központi ünnepségen és koszorúzáson is. A közösségi házban este irodalmi összeállítással tisztelegtek a szabadságharc emléke előtt. Május a háromnapos pünkösdi búcsú ideje, amelyre minden eddiginél többen látogattak el. Pünkösdhétfőn a Hősök szobránál az első és a második világháború halottaira emlékeztek. Szintén májusban a kerületi német kisebbségi önkormányzatok elnökei találkoztak, s az önkormányzati, valamint a feladatalapú támogatásokról esett szó.

Október 23-án az önkormányzat tagjai megkoszorúzták az Eötvös parkban található emlékhelyet, részt vettek a Csörsz utcai művelődési központban szervezett ünnepségen, illetve az azt követő koszorúzáson a Gesztenyés kertben. Az '56-os forradalom és szabadságharc tiszteletére rendezett irodalmi esten megemlékeztek Raksányi Gellért Kossuth-díjas színművészről, aki korábban rendszeresen fellépett a közösségi ház rendezvényein. A tavalyi évet a hagyományos Idősek Karácsonya rendezvénnyel zárták.

Mint a közmeghallgatáson kiderült, a német önkormányzat továbbra is támogatja a segítségre szorulókat. Dicső Andrea és Leitner Zsolt képviselő több olyan kerületi idős ember mindennapjait könnyíti meg, akik önállóan nem tudják elintézni ügyeiket. A nehezen mozgókat gépkocsival elviszik a hivatalokba, amennyiben igénylik, bevásárolnak nekik, és az otthoni teendőkben is segítséget nyújtanak.

A kisebbségi önkormányzat figyelemmel kíséri a kerületben folyó óvodai és iskolai németoktatást is. A Fővárosi Német Önkormányzat által létrehozott „Az év pedagógusa" kitüntetést tavaly a kerületi kisebbségi önkormányzat javaslatára Vasdinnyey Miklós, a Tamási Áron iskola gimnáziumi tanára nyerte el.

A beszámolót követő lakossági fórumon Kovács Lajos alpolgármester válaszolt a jelen lévők kérdéseire. Egyebek mellett elmondta, hogy a sokak által felvetett hajléktalanprobléma társadalmi ügy, a fedél nélküliek által elkövetett bűncselekmények és szabálysértések visszaszorításához hatékonyabb törvényi szabályozásra lenne szükség. Az útrekonstrukciókkal kapcsolatban kiderült, hogy a Széchenyi-emlék út jelenleg felújítás alatt áll, ennek keretében a lépcső is megújul. A Diós árok felpúposodott aszfaltját jelezték a fővárosi illetékeseknek, ám eddig nem történt érdemi előrelépés. A Törökbálinti út és a Rácz Aladár út felújítását 2009-re ígérte a fővárosi önkormányzat. Jó hír, hogy az utak karbantartására az idén várhatóan szociálisan rászoruló embereket tud majd foglalkoztatni az önkormányzat.

Szerb kisebbség

A múlt ápolása

Megalakulása tizedik évfordulóját ünnepelte tavaly a helyi szerb kisebbségi önkormányzat. Dr. Lásztity Demeter elnök a kerületi szerbek történetére emlékezett. Elmondta, hogy a Hegyvidék speciális része Budapestnek, ugyanis a törökök elől menekülő szerbek már a középkor elején benépesítették a környéket. Bizonyíték erre, hogy az ezerötszázas években a konstantinápolyi pátriárka levélben kérte az akkor már jelentős számú és erejű budai szerb egyházközösség támogatását. A XVII. században hatszáznál is több, elsősorban szőlőtermesztéssel foglalkozó szerb fizetett adót. Több szőlőfajtát ők hoztak be Magyarországra, munkájuk meghatározó volt a vörösbortermelés területén.

Ekkortájt volt a legnagyobb a Budára települők száma, s lett a szerbség az itt élő lakosság létszámban és gazdasági erőben is meghatározó csoportja. Azóta folyamatosan csökken a népesség, a hivatalos adatok szerint jelenleg Budapesten mintegy kétezren vallják magukat szerbnek. A kisebbségi önkormányzat szeretné megjelölni, az utókor számára megtartani a kerület valamennyi, a szerbek számára fontos helyszínét. Jó példa erre az újra felfedezett és mára fontos közösségi szerepet betöltő Illés-kút, ahol évről évre összegyűlnek Illés napján. Hasonló szerepet kaphatna a tabáni régi temető is, illetve ennek szellemében szentelnék újra a Farkasréti temető szerb sírjait.

Régi vágya a kisebbségi önkormányzatnak, hogy létesüljön egy emlékmű a TF-pálya mögötti parkban. Elkészültek a tervek, sikerült pályázati támogatást is szerezni, azonban a kerületi önkormányzat nem tudta anyagilag támogatni az elképzelést, ezért vissza kellett fizetni az elnyert támogatást. Mindezek ellenére a kisebbségi önkormányzat nem mondott le az emlékhely megvalósításáról.

Lásztity Demeter az elmúlt évek legnagyobb eredményének azt tartja, hogy sikerült felkutatni és megszólítani a kerületben élő szerbeket. Ennek köszönhető, hogy rendezvényeik mindig nagyszámú érdeklődőt vonzanak. A kisebbségi önkormányzat alapvető célja, hogy megvalósuljon az ortodox egyházi ünnepek és saját programjaik összhangja. Ennek megfelelően 2008-ban is megünnepelték az ortodox új évet, májusban részt vettek a Szent György-napi búcsún, együtt emlékeztek meg Szent Vid napján a koszovói csatára, valamint elzarándokoltak a Tolna megyei Grábócba, ahol az egyetlen magyarországi görögkeleti kolostor található. Szintén megünnepelték a szerb irodalmi nyelv megalkotója és a szerb ortodox egyház egyik alapítója, Szent Száva napját. Természetesen része a kisebbségi önkormányzat programjainak az október 23-i forradalom és szabadságharchoz kapcsolódó rendezvényeken való részvétel. Az elnök sikeresnek értékelte a Biblia Éve programsorozatot, amelynek keretében a VII. és a XIII. kerületi önkormányzatok szervezésében a szent helyekről, illetve az ősi keresztény bázison nyugvó ortodoxiáról hangzottak el előadások.

Lásztity hangsúlyozta, hogy a törvényi változások miatt 2008-ban feladatalapú támogatásra pályázhattak a kisebbségek, azonban a lebonyolítás módja szinte lehetetlenné tette a sikeres részvételt, ráadásul a kisebbségek képviselői csak tanácskozási joggal vehettek részt a döntési folyamatban. Végül bejelentette, hogy szeretnék felújítani a kisebbségek napja, illetve a kisebbségek karácsonya hagyományát, ezért tárgyalóasztalhoz hívja a kerületi kisebbségek képviselőit és Pokorni Zoltán polgármestert.

Szlovák kisebbség

Színvonalasabb programok

Egyre bővül a szlovák kisebbség bázisa a kerületben, évről évre mind többen járnak a rendezvényekre, annak ellenére, hogy a kisebbségi önkormányzatnak nincs saját helyisége – emelte ki Hrivnák Mihály elnök a szlovákok közmeghallgatásán. Mint mondta, kialakult egy olyan közösség, amelynek tagjait őseik kultúrája, a közös eredet tart össze. Döntő szerep hárul a kisebbségi önkormányzatra abban, hogy a programok, rendezvények megszervezésével, lebonyolításával hozzájáruljon a szlovák hagyományok megtartásához és továbbviteléhez.

A testület munkáját azonban csak a működési feltételek ismeretében lehet értékelni – hangsúlyozta az elnök. A legfontosabb körülmény a támogatási rendszer megváltozása. Tavaly óta normatív támogatásként az eddigi támogatás 75 százaléka, évente 555 ezer forint illeti meg a kisebbségi önkormányzatokat. A fennmaradó huszonöt százalékra pályázni kell, amihez szükség van kidolgozott programtervezetekre, rendezvényötletekre. A rendszer legnagyobb hibája, hogy ha egy önkormányzat több mint huszonöt százalék támogatást nyer el, egy másik azzal arányosan kevesebb pénzt kap. A kerületi szlovák önkormányzat szerencsésnek mondhatja magát, hiszen néhány tízezer forinttal több pénzhez jutott, mint az elvett huszonöt százalék. Ez a többlettámogatás meglátszott az idei programok színvonalán, amelyeket a békéscsabai szlovákokkal, az ottani baráti körrel, valamint a Szlovák Intézettel közösen szerveztek.

Kupa András részvételével májusban került sor a Népi humor az alföldi szlovákoknál című találkozóra, amelyen megjelent a szlovák nagykövetség első titkára, aki elismerően beszélt az önkormányzat munkájáról. Októberben a Békéscsabai Szlovákok Napja című rendezvény adott otthont a Jelinek Lajos grafikáiból készült kiállításnak. Itt hangzott el István Anna színvonalas előadása a magyarországi szlovákok szellemi és tárgyi emlékeinek feltárásáról és megőrzésük aktuális kérdéseiről, míg Andó György muzeológus vidám anekdotákkal fűszerezve az alföldi paraszthházakról beszélt. Nagy sikert aratott a csorvási citerások bemutatója is.

Hrivnák Mihály elmondta, hogy a békéscsabaiakkal meglévő szoros kapcsolathoz hasonló együttműködést kívánnak kialakítani a szarvasi szlovákokkal, ezért 2009-es programjaikat velük tervezik megvalósítani. A közmeghallgatás meghívott vendége volt dr. Lásztity Demeter, aki – ahogy egyébként a szerb kisebbség rendezvényén is elhangzott – támogatja, hogy a helyi szlovákok és szerbek közös programokat szervezzenek.

Gaján Vilmos szerint nagy feladat hárul az önkormányzatra a magyar–szlovák viszony rendezésében. A szlovák közösség Pilisszentkeresztről érkező tagja felajánlotta, hogy a pilisi településen is tartsanak rendezvényeket a hegyvidéki szlovákok, így színesebbé téve programjaikat.

mm.

FOTÓ: JÁNZSÓ TAMÁS

A német önkormányzat által szervezett svábhegyi pünkösdi búcsún mindig jó a hangulat, évről évre sok gyermek is ellátogat a rendezvényre

Spórolhatunk a gázzal

A lakossági gázfogyasztás csökkentésére, a felhasználás racionalizálására hívta fel a figyelmet az Energiagazdálkodási Tudományos Egyesület. Már néhány egyszerű, pénzbe nem kerülő változtatással is akár 15 százalékkal lehet kevesebb a gázszámla.

A magyar háztartások több mint hatvan százalékában van vezetékes gáz, még a távfűtött lakások egy részében is találkozhatunk gázkészülékekkel. Az energiaszámla nyolcvanöt százalékáért a gázzal működő berendezések a felelősek, a fűtési és melegvíz-felhasználási szokások megváltoztatásával azonban ez az arány jelentősen csökkenthető.

Első lépésben meg kell szüntetni a lakás túlfűtését. Ha átlagosan egy fokkal lejjebb vesszük a fűtést, azzal hat százalék energiát spórolhatunk. Éjszakára érdemes alacsonyabb hőfokot beállítani, és akkor is jobban lecsavarni a fűtést, ha nem vagyunk otthon. Szellőztetéskor csináljunk kereszthuzatot, de csak rövid ideig hagyjuk nyitva az ablakokat, hogy ne hűlhessenek ki a falak. Szintén kisebb lesz a gázfelhasználás, ha a mosogatáshoz kevesebb folyóvizet használunk, kádfürdő helyett pedig inkább a zuhanyozást választjuk. A nyílászárók házilagos újraszigetelésével akár negyven százalékkal csökkenthető a hőveszteség – ehhez legtöbbször elegendő a kereskedelemben kapható szigetelőcsíkok használata –, és energiát spórolhatunk meg azzal is, ha éjszakára behúzzuk a sötétítőfüggönyöket, bezárjuk a spalettákat, netán lehúzzuk a redőnyöket.

Rendszeresen ellenőriztessük a gázfogyasztók állapotát, a karbantartott készülékek ugyanis nagyobb hatásfokkal működnek és kevesebb energiát fogyasztanak. Ne feledkezzünk meg a kéményekről sem, hiszen a nem megfelelően szelelő füstelvezetők miatt emelkedik a gázfogyasztás, ráadásul jelentősen nő a szén-monoxid visszaáramlásának esélye!

(m.)

FOTÓ: MAROS MIHÁLY–KALMÁR LAJOS

Megfelelő ablakszigeteléssel és a gázláng kisebbre vételével is sok energia megtakarítható

A Hegyvidék legidősebb iskolája

A lányok szabást, varrást és csipkeverést, a fiúk kefekötést és fafaragást is tanultak az elődintézményben

Tavaly ünnepelte alapításának 150. évfordulóját a Hegyvidék legrégebbi, ma is működő oktatási intézménye, a Jókai Mór Általános és Német Nemzetiségi Iskola. A mai épület elődjét 1858-ban adták át, a svábhegyi szervezett oktatás története azonban még régebbre nyúlik vissza.

Az iskola a századforduló idején korabeli képeslapon

A Svábhegyen már a XIX. század közepén sok állandó lakos élt, ezért hamar jelentkezett az igény, hogy bevezessék az oktatást. A budai iskolák igen messze estek, ekkor még nem volt állandó jellegű tömegközlekedés Budára, és a fogaskerekű sem működött.

A feljegyzések szerint 1848–49 után az ott lakók közösen tartottak fenn úgynevezett vándoriskolát, amelynek keretében a gyerekek egy-egy családnál egy-két hétig, esetleg csak néhány napig tanultak. A tanítónak a családok adták az élelmet, fizetésüket a gyerekek utáni, fejenkénti tandíjból biztosították. Az iskola így vándorolt családtól családig, csak télen kapott helyet hosszabb időre valamelyik nyaralóban. A vándorintézmény korszakának a mai iskola melletti, 1858-ban épült Szent László-templom – és a mellé felhúzott első, egytermes iskolaépület – építése vetett véget.

Az iskola tantermének bútorzatát néhány hosszú pad és négy kocsmaasztal jelentette, ötven fő befogadására volt alkalmas. A tanítói szobát egy asztallal, két székkel, ággyal és egy fiókos szekrénnyel rendezték be. A tanintézmény 1872-ig a krisztinavárosi iskola főigazgatója, Pellet József irányítása alatt állt. Az első tanítók általában egy-két esztendeig töltötték be tisztjüket. Az elsősök számolni, írni, olvasni, énekelni tanultak, és volt hittanórájuk. A másodikosok a magyar nyelvű olvasás, szépírás, nyelvtan mellett németül is tanulták ezeket a tárgyakat. Szombaton is volt tanítás.

Az első önálló igazgatót, Stolmár Lászlót 1872-ben nevezték ki. Ő tizenhárom évig vezette az iskolát. A fiatal szakembernek eleinte nyelvi nehézségei adódtak: a gyerekek nem beszéltek magyarul, ő pedig alig beszélt németül. A kezdeti tizenöt fős tanulólétszám hamarosan megnövekedett. A tanítónak rövid időn belül sikerült rávenni a tanköteles, de iskolába nem járó gyermekek szüleit, hogy az őszi munkák befejeztével iskolába küldjék csemetéiket. A tanév végén, a lelkes tanítónak köszönhetően, új taneszközökkel, padokkal gyarapodott az intézmény.

A következő tanévtől megindulhatott a 3. osztály is. A tanulók létszáma 69-re nőtt, nagyobb épületre lett szükség. A fogaskerekű vasútépítési társaság díjmentesen átadta oktatás céljára a tulajdonában álló Stern-ház egy részét. Bár az épület meglehetősen rossz állapotban volt, három évig ott folyt a tanítás. Miután Stolmár megnősült, a régi iskolát tanítói lakássá alakították. Feleségével, a szintén tanító Dubasievics Zsófiával együtt kezdték az 1874–75-ös tanévet. Az ideiglenesen használt termeket azonban egy nyári jégeső tönkretette – így teljesülhetett a régi álom: új iskola épült.

A tanintézmény 1877 őszére készült el: két nagy, 80 gyermek befogadására alkalmas tanteremből, két folyosóból, irodából és szénkamrából állt. Az irodában elhelyezett könyvszekrény lett tulajdonképpen az első könyvtár, amelyet Türsch Nándor svábhegyi villatulajdonos alapított saját könyvtárának adományozásával.

A hegy benépesedésével növekedett a gyermeklétszám is. Szükségessé vált, hogy néhány osztályt a környező, bérelt házakban helyezzenek el, s több tanítót vegyenek fel. 1893-ban a 165 diák már 4. és 5. osztályban is tanulhatott. A magyar és német gyerekek aránya nagyjából felefele volt.

A filoxérajárvány következtében az 1880-as években elszegényedtek a szőlőműveléssel foglalkozó őslakos családok. Megsegítésükre hozták létre a különböző háziipari tevékenységek oktatását célul kitűző osztályokat. Itt a lányok szabást, varrást, hímzést, csipkeverést, gépkötést, kézműves tevékenységeket, konyhakertészetet, míg a fiúk kertészetet, kefekötést, fafaragást tanultak. A gazdasági ismétlőiskolába a tizenkettedik életévüket betöltött fiúk, a háztartási ismétlőiskolába pedig a hasonló korú lányok jártak, akik az elemi iskola 6. osztályát már elvégezték.

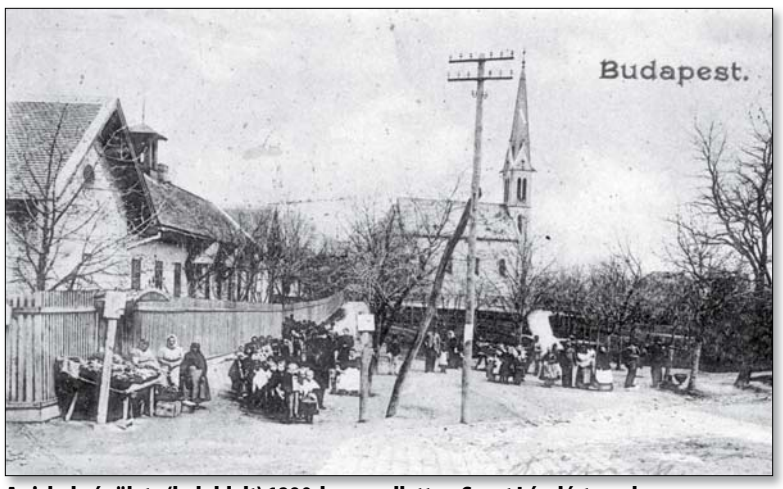

Az iskola épülete (baloldalt) 1890-ben, mellette a Szent László-templom

1901-ben Czike Ferenc került az iskola élére. Vele együtt már öt tanítót és két tanítónőt alkalmaztak a 256 beiratkozott tanuló oktatására. Az 1901–02-es tanévben megindult a hitoktatás, ekkor érkezett állandó lelkész a Szent László-templomba. Ugyanekkor kezdődött meg az oktatás a Gazdasági, Háztartási Irányú Ismétlő Népiskolában is.

Az iskola épületei igen szétszóródva helyezkedtek el, ezért szükségessé vált egy nagyobb felépítése. A munkálatok 1903-ban kezdődtek az 1877-es Stolmár-féle ház helyén, ez volt a mai épület őse. Egyemeletes, nyolc tantermes, 240-260 főt befogadó iskola volt ez, ahol hat évfolyamon és két kis létszámú kisegítő osztályban tanulhattak a diákok. Az intézmény ekkor az I. kerületi Diana úti Községi Elemi és Gazdasági, Háztartási Irányú Ismétlő Népiskola nevet viselte. Homlokzatát napóra díszítette. A Svábhegy lakói – köztük a jelenlegi névadó, Jókai Mór – is segítették adományaikkal. Az új és nagy épület mellett továbbra is szükség volt az útkaparóházra, az ismétlő iskola változatlanul ott kapott helyet.

A XX. század elejére sürgetővé vált a kiszorult osztályok elhelyezésének megoldása, mert az épület nem felelt meg az iskolai előírásoknak. Ez csak 1921-ben történt meg, amikor a fővárosi tanács a templom melletti téren egy két tantermes barakképületet emelt, ahol a főépületből kiszorult osztályok kaptak helyet. 1925-től már természetrajzi és természettani gyűjteménnyel is büszkélkedhetett az iskola, 1928-ban emeletráépítéssel bővítették az addig egyemeletes, kilenctermes objektumot. Ez a ma is látható épület.

A kétemeletes ház a két világháború között a legmodernebbek közé tartozott. Alagsorában, a mai ebédlő helyén fürdőt alakítottak ki, medencével és zuhanyzóval. A magasföldszinten orvosi rendelőt, várószobát és óvónői lakást létesítettek, valamint ide helyezték a Költő utcai kisdedóvót. A tornatermet színpaddal, karzattal, vetítővászonnal szerelték fel. Az iskola helyet adott a Svábhegyi Széchenyi Levente Egyesületnek, amelynek tagságát a Svábhegyen és vidékén lakó, 12–21 éves, testnevelési oktatásra kötelezett ifjak alkották.

Napjainkban közel 350 gyermek tanul az iskola falai között, nevelésükkel és oktatásukkal harmincöt pedagógus foglalkozik. 1996-ban indították be – a Hegyvidéken elsőként – a német nemzetiségi osztályokat. A diákok évről évre kiváló eredménnyel szerepelnek kerületi és országos vetélkedőkön is, ami ékes bizonyítéka az itt dolgozó pedagógusok elhivatottságának, munkájuk magas színvonalának.

Balázs Attila

Színjátszó kör 1945-ben

HEGYVIDÉKI UTCÁK – FELVIDÉKI TELEPÜLÉSEK

Pelsőc utca

A Pelsőc utca 1939 óta része a XII. kerület közúthálózatának. Ekkor nevezték el az egykori Gömör vármegyében lévő felvidéki település után, amelyet ma Plesivec néven találunk meg Szlovákia térképén.

Pelsőc a Sajó folyó mellett fekszik, Rozsnyótól mindössze tizenhat kilométerre, közel a magyar–szlovák államhatárhoz. Nevének eredete vitatott, egyes feltevések szerint a szláv „ples” szóból ered, amelynek jelentése kopár. A település neve e feltevés szerint: „kopár hely”.

Régészeti feltárások bizonyítják, hogy Pelsőcöt a XI. században alapították, azonban már korábban is lakott terület volt. Első írásos említése a tatárjárást követően történt, amikor IV. Béla az Ákos nemzetségnek adományozta, hogy ott várat és kolostort építsen. A latin nyelvű oklevélben ekkor még „Plesuck” néven tűnik fel. A későbbi időkben számos névváltozata megjelent, mivel a latin nyelven író deákok nehezen tudták átültetni a Pelsőc nevet.

Az Árpádok idején is fontos vámszedőhely volt a falu, azonban az Anjou-királyok időszaka alatt indult meg városiasodása; Károly Róbert 1328-ban adományozott neki vásártartási jogot, valamint városi rangot és jogot.

A város a török időkben végvár volt; 1558-ban a török csapatok elfoglalták a várat, és vele együtt Pelsőcöt is felégették. A vár sorsát azonban nem egy török, hanem egy osztrák hadvezér pecsételte meg: 1567-ben hadászati megfontolásokból Schwendi Lázár császári hadvezér leromboltatta. Nem építették újjá, azóta romként áll a város felett.

A főleg mezőgazdaságból élő Pelsőc pont beleesett a kettős adóztatás övezetébe, vagyis egyszerre fizetett a töröknek és a magyar államnak is. A törökök kiűzését követően nyugalmas időszak következett, egészen 1849-ig, amikor a magyar szabadságharcot leverő orosz csapatok újból teljesen felégették.

A várrom mellett érdemes felkeresni a XIII. századi templomot, amelyet egykor négytornyos fal vett körül, ennek maradványai máig láthatók. Pelsőc híres szülötte Rudnay Gyula festőművész, aki 1878-ban látta meg a napvilágot.

Pelsőci utcarészlet (1930-as évek)

A várost a XX. század elején közel 2400-an lakták, túlnyomórészt magyarok. A jelentős többség egészen 1945-ig megmaradt, amikor a csehszlovák állam által végrehajtott kitelepítések eredményeként 49 százalékra csökkent ott élő honfitársaink aránya. Pelsőc lakosainak közel fele a mai napig magyar.

(Balázs)

Svábhegy vagy Ráchegy?

Hosszú évekig dúlt a harc a svábok és a rácok között a Buda környéki vidék feletti uralomért. Esetünkben a „harc”-ot ingatlanfelvásárlások és kereskedelmi csatározások jelentették.

A Svábhegy a XIX. század végén

A szerbek, más néven a rácok a Tabán és a Sas-hegy környékén éltek, míg a sváb, azaz a német nemzetiség az Óbuda környéki vidéket mondhatta magáénak a XVIII. században. A Svábhegy és környéke sokáig a magyar királyok vadászterületének számított. Amikor ezt a vadászterületet felszámolták, a svábok északról, a rácok délről kezdték meg a terület felvásárlását.

A XVIII. század elején a telekkönyvek bejegyzései között számtalan példát találhatunk a különböző nemzetiségek térnyerésére. Knezovits Jeffte és Zsifkovits Lázó tabáni kereskedők több telket is vásároltak a Svábhegyen az 1730-as években, majd pár évvel később az ugyancsak tabáni Lazarovits testvérek is beruháztak néhány ingatlanba a vidéken. Mindeközben a sváb kereskedők is folyamatosan földeket vásároltak a Svábhegyen. A nemzetiségi ellentét valójában a pesti piacokért folyt, a Svábhegy csak egy „mellékhadszíntér” volt. A törökök és örmények is félretették erre az időre az ellenségeskedést, és a rácokat támogatták.

A rácok azonban a belvárosi pozíciók erősítésére fektettek nagyobb hangsúlyt, így II. József (1780–1790) uralkodása alatt a Svábhegy a svábok birtokába került. Érdekesség, hogy a XIX. században még használták a Svábhegy telekkönyveiben a „Raitzen-köpfe” (rác-fej) nevet, amellyel azt a földrajzi pontot jelölték, ameddig a rác kereskedők telkei a legmagasabbra felnyúltak a Svábhegy oldalában.

BA

A szerencsések és a megszállottak

Pontosan emlékszem a megismerkedésünk napjára – mondja Feledy Péter, az ismert tévériporter. – Hosszas időegyeztetés után 1973. március tizenötödikén reggel kilenc órakor a tévészékház lépcsőjén vártam rá. Csak annyit tudtam róla, hogy megnyerte a tájfutó-világbajnokságot, és matematika–fizika szakos tanár. Érdekelt, milyen ember. Riportra készültem vele a Kezdőkör című, pályakezdő fiatalokról szóló sorozathoz. Világos ballonkabátban futott fel a lépcső tetejéig. Energikus volt, szőke, „százhúszezer voltos” – és nagyon csinos.

Monspart Saroltáról van szó, a tájfutó-világbajnokról, tizennégyszeres magyar bajnokról. Az első nőről Európában, aki három órán belül futotta le a maratoni távot. Sikeres sportpályafutását kullancscsípés okozta betegség (enkefalitisz) törte ketté. Időközben, miután elvégezte az ELTE matematika–fizika tanári szakát, még két diplomát szerzett a Testnevelési Főiskola sportvezető

és szakedző szakán. Immár húsz éve az Országos Egészségfejlesztési Intézetben dolgozik, a mozgás-alapprogram egészségügyi főnöke, s munkájának kvinteszszenciája az energiaegyensúly megteremtése.

„Riporter kerestetik”

■ *Lapozzunk vissza!* – javasoltam.

– A legelejéig? Nem voltam mindig budai – pesti, polgári, akkor úgy mondtuk, értelmiségi családban nőttem fel. Éppen mostanában beszélgettünk erről Sacival, hogy mennyire elvárás volt mindkettőnk ifjúságában a diploma megszerzése, a zene- és a nyelvtanulás. Holott ez akkoriban nem úgy zajlott, mint manapság, hogy egymást érték a nyelvtanfolyamok, a külföldi nyelvkurzusok, csak győzzed kitartással és pénzzel.

– Valahogy minden lényeges dologra futotta – szólt közbe Monspart Sarolta, merthogy ő „Saci”. – Mind a három testvérrel együtt nyelveket és zenét tanultunk, utóbbit én több-kevesebb sikerrel. Délutánonként nem túl lelkesen baktattam át a közelbe, ahhoz a bécsi hölgyhöz, aki itt ragadt a háború után. Ma is áldom érte, hogy belém verte a „der, die, das”-t, neki köszönhetem, hogy jól megtanultam németül. Az angolt a gimnáziumban sajátítottam el. Na és a sportolás?! – fordult Feledy Péterhez. – Arról nem beszélsz? Tornáztál, bokszoltál…

– Még a Testnevelési Főiskolára is jelentkeztem. Nem vettek fel. Egy évig vonalépítő segédmunkásként dolgoztam. Sokan, akik nem tudják eldönteni, milyen pályára vegyék az irányt, a jogra mennek. Így tettem én is, 1962-ben felvettek az ELTE jogi karára. A hatvanas évek első felében lazult a diktatúra, bizonyos értelemben kitárult a világ. Énekeltem a Baross Gábor vezette Egyetemi Énekkarban, s egy év múlva, joghallgatóként, operatőrnek jelentkeztem a Színművészeti Főiskolára. A jogi karon évfolyamtársam volt Adamis Anna, ő színésznek, és Marton László, aki rendezőnek felvételizett. Hármunk közül csak Martonnak sikerült. Harmadéves koromtól a Fővárosi Főügyészségen gyakornokoskodtam, 1968-ban doktoráltam Budapesten, azután Hajdú-Bihar megyében voltam fogalmazó, majd ügyész. Az akkor egyeduralkodó televízióban 1971-ben meghirdették a „Riporter kerestetik” című többfordulós vetélkedőt, amelyet sikerült megnyernem. A következő évben felvettek a tévéhez, az ifjúsági osztályra, riporternek.

■ *Milyen műsorok készítésében vett részt?*

– Olyan programok mentek, mint a Ki mit tud?, a Fiatalok órája, a Radar, a Kezdőkör, a Pár-beszéd, a Mozdulj!, és még sorolhatnám. A televíziózás széles spektrumát megismerhettem, sok műfajban kipróbálhattam magam. Amikor „kiöregedtem” az ifjúsági műsorokból, átmentem a Magyar Rádió Sport- és Szórakoztató Főosztályára, ahol nagyon sokat tanultam két kiváló főnökömtől, Szepesi Györgytől és László Györgytől. Emellett folyamatosan dolgoztam a tévében is, ahová 1986-ban mentem vissza.

Történelem előben

– 1985-től bekerültem a politikai közvetítések lázas légkörébe; az első olyan országgyűlési vá-

Kezdőkör, 1973

lasztást közvetíthettem, amikor jogilag kettős jelölés volt, sok vihar és bonyodalom árán. Éledezett az ellenzék, erősödtek a kritikai hangok az országgyűlésben is. Jóformán „beköltöztünk” a Parlamentbe, folyamatosan közvetítettük az egyre gyakoribb üléseket. A bizonytalan időtartamú szüneteket improvizálva riportoztuk végig. A nyolcvanas évek végén sorra alakultak a pártok, azok kongresszusairól, eseményeiről tudósíthattam. Láthattam az MSZMP utolsó kongresszusát. Életem egyik felejthetetlen élménye Nagy Imre és mártírtársainak 1989. június tizenhatodikai újratemetése, amelyet Győrffy Miklóssal közvetítettünk. Később feldolgozhattam 1956. október huszonharmadika, majd 1957. május elseje történetét, eseményeit az eredeti helyszíneken. Történelmi személyiségeket szólaltattam meg, Darvas Ivántól Hegedűs Andrásig, Obersovszky Gyulától Kopácsi Sándorig. Emlékezetes telefont kaptam 1989. október huszonkettedikén: ráérek-e másnap délelőtt? Merthogy kikiáltják a köztársaságot. Hogyne értem volna rá! Egy rozoga, összeeszkábált emelvényen volt a közvetítőállás, amelyen rengetegen szorongtunk, és bármelyik percben összedőlhetett volna. Tudtuk, hogy a pillanat visszahozhatatlan! Életre szóló élmény volt 1990 tavaszán az MDF választási győzelme, amelyről a párt székházából tudósíthattam. Szerencsésnek mondhatom magam: részt vettem három nagy történelmi személyiség – Nagy Imre, Mindszenty József és Horthy Miklós – temetésének közvetítésén. Többször meginterjúvolhattam első szabadon választott miniszterelnökünket, Antall Józsefet. A Magyar Televízióban – máig – eltöltött harminchat év alatt voltam hírigazgató, alelnök, szerkesztőségvezető és főmunkatárs. A közszolgálati elkötelezettség a változó politikai körülmények között is végigkísér pályám során. Egyszer egy politikus azt mondta: veled az a bajunk, hogy nem tudjuk, hova tartozol. Kell-e ennél több elismerés egy közszolgának?

■ *Az Ablak még mindig megy, ez klasszikus közszolgálat. Ezenkívül az Évgyűrűk és a Fórum is az ön nevéhez fűződik.*

– Kötelességem megszólaltatni a kisembereket, hogyan élik meg a változásokat. Kötelességünk a korrekt és elfogulatlan beszámolás a reformokról, az intézkedésekről. Különösen fontosnak tartom a sajtóban meglehetősen háttérbe szorult több millió nyugdíjas érdekképviseletét.

Hárman

– Egyikünk sem az anyagi javakért hajtott, mindkettőnknek előbbre való a hivatása, a megszállottsága – mondja Monspart Sarolta. – Én a tájfutást, majd betegségem után az egészséges életmód népszerűsítését „hajtom”. Mindketten csóró értelmiségi családból jöttünk, nem váltunk soha a pénz rabjává. Főleg a kitartásban, az értelmes célok megtalálásában segíthetjük egymást. Ez a „transzformátorság” teszi sikeressé kettőnk kapcsolatát. Két ember nem tud közös nevezőn létezni, ha nem tartják tiszteletben egymás ügyét. Összekerülésünk pillanatában tudomásul vettük egymás elhivatottságát. Mindeközben megszületett a fiunk, Botond, akiről még mi is nehezen hisszük el, hogy már egyetemi tanársegéd az ELTE jogi karán.

■ *Gondolom, ő külön világ mindkettőjük életében.*

– Az. Talán már megszokott bennünket, talán mi is megszoktuk őt, divatosan szólva „integráltuk” néha kaotikus életünkbe. A nélkülözhetetlen nagyszülői segédlettel boldogultunk kisgyermekkorában, akkor még a szüleimmel éltünk ebben a lakásban, a Városmajor szélén. Édesanyám szilárd háttér volt ezekben az időkben Botond fiunk életében és a miénkben is. Az otthon nyugodt légkörében, jó helyen tudhattuk a gyereket, s vállalhattuk, amit hivatásul tűztünk ki magunk elé. Pétert teljes mértékben a rendszerváltozás és az azt követő meghatározó történelmi események közvetítése, köve-

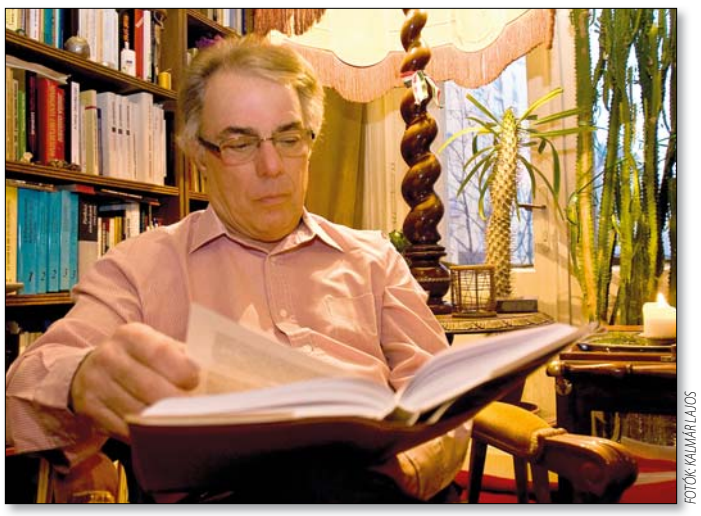

FOTÓK: KALMÁR LAJOS

tése kötötte le. Engem a tájfutás, az edzőtáborok külföldön és olykor idehaza, az elvállalt szövetségi kapitányi feladatok foglaltak le. Igyekeztem őt bevonni a különféle testmozgást, testkultúrát igénylő programjaimba. A nagyobb rendezvényekre pedig a fiamat is elcsábítottam. A betegségem után Péter eleinte kivitt autóval a Normafához, vagy valamelyik hegyoldalba. Amíg futottam, türelmesen olvasott. Fél év múlva kiült egy rönkre, egy kőre, tetszett neki a mozgás, a jó levegő. Egyszer csak kért egy futócipőt… Mostanában külön sportolunk, ő rendszeresen sétál a kutyánkkal. Amíg én gyakorlatiasabb, sikerorientáltabb világban mozgok, munkahelyi előadásokat, programokat szervezek, tartok, addig ő egy elméletibb, elvi síkon mozgalmas, de fizikailag „lustább” közegben él. Éppen emiatt minden kulturális és szellemi programban a férjem az iránymutató. Tőle tudom, mikor mit érdemes megnézni, hova kell színházba, kiállításra, koncertre menni, mit érdemes elolvasni. Mivel az időmet leköti az egészséges életmód népszerűsítése, egyre többször tartok erről előadást az iskolákban, különböző egyesületekben, idősek klubjaiban. Fontosnak tartom az egészséges munkahely, a munkahelyi testedzés, az egészséges táplálkozás üzenetének elterjesztését is. Az tapasztalható, hogy a nagy multik még mindig több figyelmet szentelnek a környezetvédő, egészségfejlesztő, testébresztő programoknak, mivel elemi érdekük az egészséges, jó közérzetű munkaerő. A legnagyobb „rabszolgaság” általában a családi – tíz fő alatti – kisvállalkozás a szolgáltatásban. Kiszolgáltatott helyzetüknél fogva a családtagok a legvégsőkig kizsigerelik magukat a fennmaradás érdekében.

■ *Hogyan tovább?*

– Rengeteg tervem van. Évekkel ezelőtt dr. Miltényi Mártával közösen könyvet írtunk a futás csodálatos világáról; a számát sem tudom, mennyi propagandaanyagot szerkesztettem, stratégiai és felkészülési tervet írtam, adtam ki, gyártottam. Az idő nagy úr, új könyvet kellene írni ebben a témakörben – de meg is teszem! Csak éppen az a nagy kérdés: előadást tartsak, vagy írjak.

(Járay)

Verseny előtt együtt a család

„Fitt leszel, ha itt leszel”

Hegyvidék-nap a Sportmaxban

Február hetedikén első alkalommal szervez-nek hegyvidéki téli sportnapot a Csörsz utcai Sportmaxban. Az ingyenes rendezvényen változatos családi programokkal, sztárvendégekkel és a Hegyvidék NTE kosarasainak köszönhetően látványos sportbemutatóval várják az érdeklődőket.

A Sportmax önkormányzati napjainak keretében szervezett rendezvény délelőtt fél tízkor az általános iskolás és óvodás korosztály játékos sportvetélkedőjével veszi kezdetét. A televízióból már jól ismert „Fel a cipővel!” sorozattól kölcsönzött játékok segítségével látványos sorversenyeken vehetnek részt a gyerekek. Lesz gördeszkás és békatalpas váltó, mocsárjárás, és persze sok-sok nevetés.

Várják a vállalkozó kedvű családokat is, a sportvetélkedőkre két felnőtt, két gyermek összetételű csapatok jelentkezhetnek. A nevezéseket a 319-9292-es telefonszámon fogadja a szervező XII. kerületi Szabadidősport Központ. Az eredményhirdetés előtt délben a Megasztár4 egyik jeles képviselője lép fel a színpadon.

Az önkormányzati nap délutánján a focié lesz a főszerep. Először a Hegyvidék SE korosztályos fiú- és lánycsapatai lépnek pályára, majd fél öt körül a sztárok sokaságát felvonultató színész- és a médiaválogatott csap össze. A hegyvidéki téli villámtornára közel kétszáz gyereket várnak. A szünetekben a Hegyvidék NTE első osztályú kosárcsapatának játékosai látványos bemutatóval szórakoztatják a várhatóan szép számú közönséget.

A délelőtti és délutáni versenyek győzteseinek járó díjakat Pokorni Zoltán polgármester adja majd át.

m.

Köszöntő régi és mai filmetűdökből

A házunk hátsó kertjében áll egy fenyőfa. A környék legmagasabb fája. Ágait minden évben kövér tobozfürtök húzzák, alig bírja megtartani „gyermekeit". A növényt kiskorában Czóbel Anna hozta haza a Tátrából. Kivénhedt cseresznyefánk helyébe ültette vagy fél évszázada. A fagyos szélben ijesztően hajladozik, de nem adja fel, ösztövéren, szívósan tartja magát. Jó helye van itt, a védett Németvölgyben, csak kevesen látják.

Karácsony 1956-ban – Szádvári Zoltán, Lidi és Czóbel Anna

Czóbel Annát mindnyájan jól ismerjük, legfeljebb nem tudatosult bennünk, hogy neki köszönhetjük a televízió elmúlt negyven évének számos kiemelkedő műsorát, filmjét: a Salamon Béláról szóló „Ha én egyszer kinyitom a számat"-tól képzőművészeti sorozatokon át a mindenki által szeretett Cicavízióig, Kuckóig, vagy később a Jogi esetekig, és még sorolhatnánk. A Magyar Televízió születésének pillanatától vezető operatőrként otthon volt valamennyi televíziós műfajban. Élvezhettük jól komponált, tiszta, rendezett képi világát. Készített gyermek- és ifjúsági, ismeretterjesztő, dokumentum-, oktató- és képzőművészeti sorozatokat, színházi közvetítéseket, portréműsorokat, tévéjátékokat.

Tengernyi munkájából szánni valóan kevés maradt meg, s került archívumba. A gyermekcipőben járó televíziózás idején a műsorkészítés tünékeny műfaj volt, az első műsorok javarészt élőben mentek, megőrizhetetlenül. Amikor évtizedekkel később a videotechnikával készült műsorok kazettáit ismét felhasználták, alig maradt más, mint az emlékezet.

Színfolt a kietlenségben

A tévénél 1981-es nyugdíjazása után még kilenc évig dolgozott. Hosszú, de a XX. századunkra jellemző, küzdelmes, végtelenül tanulságos utat tett meg. Erről és még sok mindenről beszélgettünk vele egy sötétbe fordult téli délutánon. Czóbel Anna most 90 éves.

– Arra nem emlékszem – réved el –, hogyan vitték el apámat az 1919-es kommün után, anyám még szoptatott engem. Később, amikor meglátogattuk, anyámat nem, de engem egy csendőrnő karjában odaengedtek hozzá, hogy elbúcsúzzunk a zalaegerszegi munkatáborban. Hároméves voltam.

(Közbevetőleg: apja, Czóbel Ernő marxista filozófus, szocialista politikus, 1911-ben tanári diplomával aktívan részt vett az SZDP ellenzéki mozgalmában. 1919-ben támogatta a kommunisták harcát az SZDP jobboldala ellen. A Tanácsköztársaság idején a hadügyi, a külügyi, majd a közoktatásügyi népbiztosságon dolgozott. A Budapesti Munkástanács tagja volt, s mint parancsnok 1919 nyarán részt vett a Vörös Hadsereg harcaiban. Ezután néhány hónapig a Tanácsköztársaság bécsi követségét vezette. A diktatúra bukása után elítélték, megjárta a húszas évek Magyarországának börtöneit, munkatáborait.)

– Anyámat kirúgták énektanítói állásából, fordításból, privát zongoratanításból, szülei segítségével éltünk. Szabadkára mentünk, a nagymamánál húztuk meg magunkat, s vártunk. Végül egy fogolycsere-egyezménnyel apámat Moszkvába vitték. Egy másik transzporttal 1922 júliusában utánamehettünk. Két hétig utaztunk, csak mellékállomásokon álltunk meg. Végre megérkeztünk Moszkvába, ahol egy klub nagytermében fogadtak bennünket. Még színpad is akadt, előadtam, amit tudtam, a Török és a Mehemed című verses mesét. Húsz év múlva apámék és a régi emigránsok úgy emlegették azt a pár percet, mint vidám színfoltot a kietlenségben.

Lányi Sarolta és Czóbel Béla

(Közbevetőleg: anyja, Lányi Sarolta költő, műfordító. 1915-ben kötött házasságot Czóbel Ernővel, Czóbel Béla festőművész testvérével. Részt vett a munkásmozgalomban és a Tanácsköztársaságban is. Napjaim című verseskötete a szocialista eszmék iránti elkötelezettségét tükrözi. Számos klasszikus orosz író művét ültette át magyarra. Egyik legismertebb fordítása Szimonov Várj reám című verse, amely a viszontagságos évtizedek alatt a kitartóan hazavárókat adott erőt, reményt.)

A Gruppé

– Moszkvában kaptunk egy kétszobás lakást, a falikút a közös lépcsőházban, a WC a földszinten volt. Sok gyerek élt a házban, s mire beköszöntött az első orosz karácsonyunk, már tudtam velük beszélni. Sík Endre, Bandi barátunk összeismertetett bennünket egy németül tudó orosz családdal. Ez nagy könnyebbség volt, hiszen szótár nem létezett. A család nagymamájának félnapos óvodájába – ahogy ő nevezte: Gruppéba – jártam, roppant hamar megtanultam írni, olvasni, oszlopokban összeadni. Ez az orosz nagymama családi karácsonyfát állított maguknak és nekünk. Kedves apróságokat dugdosott el ajándék gyanánt, amelyeket boldog örömmel kerestünk meg. Apám a moszkvai Marx–Engels Intézet monumentális könyvtárának lett az igazgatója, számos Marx életére vonatkozó művet írt és fordított. Mígnem 1936 végén koholt vádak alapján elvitték egy szibériai büntetőtáborba, öt évre. Kétszobás lakásunk azonnal társbérletté alakult. Egy fiatalasszonynak utalták ki az egyik szobánkat, aki egy csecsemővel és egy orosz matróz külsejű, iszákos férjjel érkezett. Anyám angyali jó természetére jellemző, hogy zokszó nélkül megosztotta velük a közös konyha kredencét, kitette a telefont az előszobába, s olykor babusgatta az apróságot. Ma is levelezünk a család maradék tagjaival, akikből az egyik, egy szibériai nagymama felnőttkorában tanult meg írni-olvasni. Magunkra maradtunk anyámmal, aki bibliográfusként dolgozott, ám hamarosan – az apám miatt – kirúgták. Egy kartongyárba került, de nem bírta. Végül egy idegen nyelvű nyilvános könyvtárban katalogizálta a könyveket, másolta a katalóguscédulákat. Sokszor segítettem neki ebben a sziszifuszi munkában. Aztán Gábor Andor segítségével bekerült a Moszkvai Rádió magyar szekciójába.

A balek és a mázlista

– Másodszorra, de a koromhoz képest korán vettek fel a moszkvai Filmművészeti Főiskolára, operatőri szakra. Nem volt hova menjek, így kerültem ebbe az inkább fiúknak való szakmába. A diplomamunkámat, egy filmetűdöt, Gulliver az óriások országában címmel, az akkoriban szenzációszámba menő újdonsággal, vándormaszk-technikával, a mai bluebox ősével készítettem el. A főiskola elvégzése után Moszkvában segédoperatőrként kezdtem. Az első filmem A púpos lovacska, amelyben élvezetesen sok trükkel dolgozhattam. Egy moszkvai moziban vetítették a filmjeinket, így ezt is. Ott hallottam először, hogy Londont bombázzák a németek. Mérhetetlenül meszszinek tűnt. A finnországi csaták azonban sokkal közelebbiek voltak. 1941-ben már Minszkben bombáztak, Moszkvában hetente légókiképzésen vettünk részt. Egyik nap hullani kezdtek a bombák, leégett a Tudományos Akadémia könyvtára, ám a mi házunk megmaradt. Akkor már tudtam, a férfiak kétfélék: balekok vagy mázlisták. Szegény apám az előbbiek közé tartozott, az első háborúban megsebesült, igaztalan vádak miatt börtönben, munkatáborban raboskodott. A Szovjetunióban még rosszabbul járt, ötéves szibériai száműzetése után indult volna haza, de a háború végéig ott hagyták, kilenc esztendőbe telt, míg hazavergődött Magyarországra. Ugyanakkor a testvére, Czóbel Béla, a világhírű festő, akivel csak a hazatérésem után találkoztam, igazi mázlista volt. Az első világégés a berlini festőiskolában érte, majd Hollandiában, később Párizsban festett, bekerült a művészvilágba. Abban a szerencsében volt része, hogy a második világháború után a teleket Párizsban, a nyarakat Szentendrén festegetve töltheti el.

Napjainkban – Czóbel Anna egy neki dedikált Czóbel Béla-rajzzal

FOTÓ: KALMÁR LAJOS

Útban Sztálinábadba

– A moszkvai Gorkij Filmstúdiót is – ahol dolgoztam – elérte a háború. A vezetők még jó időben evakuáltak Sztálinábadba. Mi, középkáderek, mehettünk utánuk egyhavi fizetéssel a zsebünkben, az orosz télben, ahogy tudtunk: teherautón, vonaton, gyalog. Másfél hónapig utaztam a közép-ázsiai Tadzsik Szovjet Szocialista Köztársaságban. Egy hátizsák, a télikabátom és a mindenütt szembetűnő nyomor voltak az útitársaim. Kimerülten kapaszkodtam fel bármire, ami éppen abba az irányba tartott. Taskentben egy egész éjszakás sorban állás után feljutottam a vonatra, s fekvésre alkalmas helyet kaptam. Egyetlen vágyam az alvás volt; felmásztam, még láttam egy sötét alakot a szemben lévő fekhelyen, de már nem volt erőm szemügyre venni. Zsibbasztó, mély álomba merültem. Mire felébredtem, a hátizsákom sehol… A fényképezőgépemet ellopták. A zubbonyom cipzáras zsebében meglapultak a papírjaim és valamennyi pénz. Abból vettem egy narancssárga kabátot, amelynek minden zsebe cipzáras volt. Később befestettem barnára. Ma is őrzöm… Az tartotta bennem a lelket, hogy Sztálinábadban nincs háború. Tetvesen, éhesen, de megérkeztem.

A Sztálin nevét viselő hajdani Düšanbe akkoriban maga volt a béke szigete. Nem volt elsötétítés, sütött a nap, az utcán gyümölcsöt árultak, a vendéglők nyitva voltak. Már vártak a filmgyártól, egy iskolában helyeztek el, takarót, „kurpácsot", élelemjegyet kaptam, és munkába álltam. A városban működött egy korábbi tudósítói állomás, egy operatőrrel. Mint Moszkvából érkezett filmeseknek az volt a feladatunk, hogy lerakjuk egy majdani filmgyár alapjait. Elfoglaltuk az egy éve frissen épült tadzsik operát és egy mozit, s nekiláttunk néhány film forgatásának.

Vissza Moszkvába

– Düšanbében jegyrendszer volt, húsz deka kenyérért még vért is adtunk. Nagy kincs, valuta volt a fekete kenyér, ruhaneműt lehetett venni érte a piacon. Itt éltem 1941-től 1943 december végéig. Rettegtünk a maláriától, semmiféle megelőző ellenszer nem létezett. Az egyik világosítónk rendszeresen rosszul lett. Kabátokkal letakartuk a rohama idejére, majd tovább forgattunk. A maláriának kilenc hónap a lappangási ideje. Később már újból Moszkvában voltam, amikor rajtam is jelentkezett… Apám végig Szibériában tengődött. Néha sikerült levelet, könyvet, ruhaneműt eljuttatnunk neki. Anyám a fővárosban és Kujbisevben vészelte át a háborút. Végül a Moszfilm igazgatója révén, aki az évfolyamtársam volt, visszajutottam Moszkvába. A tífuszból felgyógyult barátnőm után mentem, aki megírta, melyik tengerparti állomáson kell sok sót lapátolnom párnahuzatba, s azt hol kell élelemre cserélnem. Mindketten anyámnál laktunk. A Moszfilmnél elkezdődött az Apák és fiúk című film forgatása, amelyet később Ez történt a Donyec-medencében címmel játszottak a mozik. Anyám Tolsztoj Golgotáját fordította magyarra, vasárnapként összeolvastuk a szöveget. A hazatérés kecsegtető ígéretével bekerültem egy nemzetközi partizániskolába, jobban mondva táborba. „Majd Magyarországon landol ejtőernyővel" – ígérték. Leszögeztem, addig vállalom ezt a parancsközvetítő munkát, amíg muszáj, nekem szakmám van. Mindenesetre megtanultam morzézni. Farkas Vladimir – Farkas Mihály fia – volt a főnököm. Moszkvában értem meg Budapest elfoglalását 1945. február tizenharmadikán.

Hazatérés

– Az ejtőernyős földre szállás ugyan elmaradt, de életem első repülőútjára indultam hazafelé… Magyar légtérbe érve pilótánk az időjárás miatt eltévedt, Petrovgrádban szállt le. Ott hallottam újból hazai szót. Mindent megértettem, holott évek óta nem beszéltem az anyanyelvemen. Mátyásföldön, egy katonai repülőtéren landoltunk, többek között Gábor Andorral és Háy Gyulával. Azt már korábban tudtam Illés Bélától, hogy anyám testvérei, a Lányi gyerekek élnek. Április elején érkeztem Magyarországra.

(Közbevetőleg: Lányi Sarolta bátyja, Lányi Viktor Géza később ismert zenekritikusként dolgozott, húga, Hedvig – Hedda – Kosztolányi Dezső szerelme volt több mint két éven át. Sarolta első írásai a Bácskai Hírlapban és a Bács megyei Naplóban jelentek meg. Majd a Nyugat első nemzedékével publikált, Osváth Ernő biztatására, főleg költeményeket.)

– Másnap a mostani Köztársaság térre, a pártházba mentem. Az első feladatom a Magyar Közlöny néhány számának lefordítása volt. Kaptam egy kétszobás lakást. Hamarosan a Mafirt Krónikához helyeztek főszerkesztőnek. Akkor még javában többpártrendszer volt, koalíciós pár-

Czóbel Anna munkában a teleobjektívvel

tok híradóit szerkesztettem kéthetenként. Darvas Szilárddal együtt kaptuk meg a filmnegatívokat, ő írta a szövegeket, én vágtam az anyagokat. Később a Mafilmnél operatőrként dolgoztam. Anyám csak 1946 februárjában jöhetett utánam, a garzon szűkösnek bizonyult. Hedda néném vendégszeretetét élveztük egy darabig. Egyszer elsétáltunk az Andrássy útra, s eszünkbe jutott, mi lehet húszas évekbeli Bulyovszky *(most: Rippl-Rónai – a szerző)* utcai lakásunkkal. Üresen állt. Két héten belül kiutalták nekünk. Apám ilyenformán hajdani pesti otthonába érkezhetett vissza 1947-ben. A Szikra Könyvkiadónál helyezkedett el, haláláig ott dolgozott és egyetemen tanított. Puritánságát mindvégig megőrizte. Nem titkolta nemtetszését, amikor észrevette, hogy rúzst hordok a zsebemben, sőt néha használom is… Egyik délután nagynéném férje kivitt Szentendrére világhírű festő nagybátyámhoz, Czóbel Bélához. Mint másokat, szláv szokás szerint őt is magáztam. Furcsán nézett rám. Két filmet is készítettem róla. Eléggé befelé forduló ember volt, ám a felesége, Modok Mária annál inkább elhalmozott kedvességével. Jó kapcsolatunkat mindvégig, Czóbel 1976-ban bekövetkezett haláláig ápoltuk. Csodás színvilágú képeiből szüleimnek ajándékozott néhányat… A filmes szakmában ismertem meg Szádvári Zoltán asszisztenst, akivel 1948-ban összeházasodtunk. Rövidesen az ő újlipótvárosi, erkélyes garzonlakásába költöztünk. 1951. április tizennegyedikén megszületett Lidi lányom. Előtte egy esztendővel elvállaltam a Színház- és Filmművészeti Főiskola operatőr szakának beindítását. Négy évig tanítottam, főként az elsősöket, többek között Herczenik Miklóst, Zsigmond Vilmost, Gaál Istvánt, Sára Sándort. Nem egygyel jó barátságban maradtam. Macskássy János operatőrrel és Tímár István rendezővel részt vettem az 1952-es, helsinki olimpián, ahonnan a magyarok tizenhat aranyérmet hoztak haza – ebből tizenötöt sikerült lencsevégre kapnunk. Sok ezüst és bronz mellett csak egy arany felvételét kellett megvásárolnunk amerikai filmesektől… Egy évvel később elhunyt apám. Anyám már egyedül költözött ide, a Németvölgybe.

A forradalom után

– Az ötvenhatos forradalom nem ért váratlanul, érezhetően készülődött valami. A történtek után sem anyám, sem én nem léptünk vissza a pártba. Elég volt, amit láttunk, holott a megtorlásokról sejtelmünk sem volt… Úgyszólván büntetésül helyeztek át az induló Magyar Televízióba, csupa kezdő, ambiciózus huszonéves közé. Minden egyenesben ment, nem láttam viszont, amit felvettem, nehezen szoktam meg. Azt nem mondhatom, hogy nem becsültek, sok munkám volt, hosszú művészeti sorozatokat – Művészeti Magazin, Vers mindenkinek, Műkincsek testőrei stb. – forgathattam. Érdemes Művész kitüntetést kaptam 1975-ben, számos Elnöki Nívódíjban részesítettek… Szádvári Zoltántól a hatvanas évek közepén elváltam. Lányommal együtt anyámhoz költöztem, ide, ebbe a lakásba. Lidi bölcsész és újságírói végzettséggel szerkesztői munkát végzett a tévénél, ezzel párhuzamosan elsajátította a grafológiát. Aztán elindult a pályája a dokumentum- és ismeretterjesztői filmek vonalán, munkáját számos díjjal elismerték. Két unokával ajándékozott meg. Ők a Lányi-ág zenei tehetségét örökölték: Olga hegedül, Andrea zongorázik és tanít. Immár egyedül élek itt, de nem magányosan.

J. M.

Visszatekintés

A hegyvidéki festőművész, Ezüst György életmű-kiállítása

Önarckép nagyszüleimmel

Éveinek száma alapján talán helyénvaló lenne, energiáját és alkotókedvét figyelve azonban korántsem szabad az ő esetében életmű-kiállításról beszélni. Pedig Ezüst György most valami ilyesmit rendezett az Óbudai Kulturális Központban, ahol a látogató szinte teljes képet kaphat azokról az irányzatokról, amelyekbe a Hegyvidéken élő festőművész eddigi pályája során belekóstolt.

Ezüst György stílusvilágát leginkább egy fához lehetne hasonlítani, amelynek törzsén a régmúlt falusi életmódjának klasszikus ábrázolásai sorakoznak. Népművészeti tárgyakból összerakott csendéletek, jellegzetes tájak, emberek, családtagok és természetesen a nagy kedvencek: a lovak. E hagyományosnak mondható jegyekből nem idegen módon ágaznak el a síkidomszerű formákból felépülő, modern hatású, konstruktivista festmények és térkompozíciók.

Megriadt lovak

Ezeket az oldalhajtásokat ő csupán kísérleteknek minősíti. Ahogyan egyik katalógusában vallja: „A kép öntörvényűsége mindig a racionális hatásokat erősítette a festésben, párféves kalandjaim az izmusokkal rendre visszatérítettek a szülőföld megtermékenyítő, elkötelezett tradíció szabta világába.” Ezüst György számára egyszere fontos az alföldi származás és a jó néhány esztendeje választott zugligeti otthon. Alkotói munkája mellett igazi közösségi ember is, amit leginkább az a tény jelez, hogy ő a Hegyvidéki Nemzetközi Művésztelep megálmodója és első irányítója. Munkáját „odafent” is elismerték: a Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztje kitüntetést 2003-ban vehette át.

Új kiállításán valamennyi korszakából láthatunk egy szeletet, s talán – bár ezt egy öt évtizedet átívelő pályafutás esetében merészség kimondani – a legjelentősebb műveiből áll a válogatás. Závada Pál író méltatásában közös gyökereiket ecsetelte. „Mindketten elmagyarosodott szlovákok vagyunk. Művészetünk bár másmás eszközöket használ, ugyanazokból a motívumokból indul ki” – mondta. Az alkotásokban való elmélyüléshez a megnyitón a Liszt Ferenc Kamarazenekar muzsikusai adtak hangulatos aláfestést. A tárlatot a művész az unokájának ajánlotta.

J. T.

■ *Ezüst György Visszatekintés című kiállítása február 1-jéig hétköznapokon 9–16 óráig tekinthető meg az Óbudai Kulturális Központ San Marco Galériájában. Cím: III., San Marco utca 81.*

Régi disznótorok emléke

Kiállítás az Istenszeméről

Az Istenszeme fogadó a XIX. században Zugliget egyik legnevesebb vendéglátóhelye volt, nevét a közeli kis tóról kapta. 1837-ben itt tartóztatták le, és innen hurcolták börtönbe Kossuth Lajost. A XX. század második felében gyermekotthonként működött a Szilassy út 3. alatt található ingatlan. Az intézmény lakója volt egykor Csipes Antal iparművész is, akinek a Magyar Kultúra Napján, január 22-én nyílt meg az Istenszeme című tárlata a Barabás Villában.

A kiállításon a múlt, a jelen és a jövő egyaránt megjelenik. Megismerhetjük a jelenleg igen elhanyagolt állapotban lévő épület és környéke történetét, valamint a hasznosítására készült terveket is. A művész jelentős háttérkutatásokat végzett, hogy feltárja a gyermekkorának meghatározó helyszíneként szolgáló Kossuth Lajos gyermekotthon múltját. A jelent egyéni látásmódjával készült nagyméretű fotói mutatják be, amelyeken számítógéppel végzett utómunkálatokat.

Csipes Antal jelenleg a Magyar Iparművészeti Főiskola tanára, több mint tíz egyéni és számtalan csoportos kiállítása volt eddig.

B.

■ *A tárlat február 20-ig látogatható ingyenesen a Városmajor utca 44. alatti Barabás Villában hétköznap 10 és 18 óra, hétvégén 10 és 13 óra között.*

Százszorszépek

A Jókai iskola kézműves-foglalkozásain évről évre sok száz alkotás születik – ezekből válogat az a kiállítás, amely Százszorszépek címmel nyílt meg a Jókai Klubban. Az időszaki tárlat címe – mint Hellnerné Nádor Ildikó, az iskola igazgatója megnyitóbeszédében fogalmazott – az ötletek, technikák és az alkotó egyéniségek sokszínűségére utal, valamint arra, hogy a gyerekek művei szebbé varázsolják a Vízkereszt utáni, zord és borongós napokat.

A Jókai Klub kiállítótermében főként olyan rajzok, festmények – embereket, tárgyakat, tájakat ábrázoló kompozíciók – kaptak helyet, amelyek rajzórákon, illetve Mester Ilona napközis foglalkozásain készültek. De megcsodálható jó pár gyönyörű színes kerámia, illetve néhány ragyogó gyöngy ékszer is – előbbiek az Udvardy Emese művésztanár által vezetett kerámiaműhelyben, míg utóbbiak Császár Babett tanárnő gyöngyfűző szakkörében születtek.

z.

■ *A kiállítás február 3-ig látogatható. Cím: XII., Hollós út 5.*

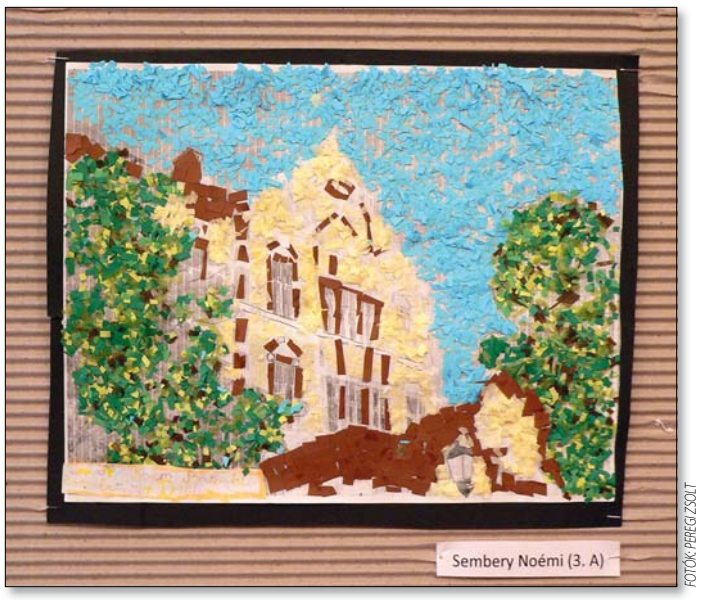

FOTÓK: PÉBEGI ZSOLT

Templomok, romok, kolostorok

Futó László fotói a Virányosi Közösségi Házban

Futó László a szó legnemesebb értelmében amatőr fotóművész, de tehetsége hivatásos szintre emeli őt. A XII. kerületben élő mérnök főként nyugdíjaztatása után, s különösen miután magára maradt, találta meg a természetjárásban és tájfényképezésben a saját művészi kifejező eszközeit, lehetőségeit. Azzal a nemes szándékkal, hogy megossza másokkal is a szűkebb és tágabb haza kevésbé ismert történelmi szépségeit, sok száz kilométeren át tudatosan bejárta és megörökítette sokszor már csak romokban fellelhető épített egyházi értékeinket Pannonhalmától Munkácsig, Csempeszkopácstól Moldáviáig.

Új kiállításán a történelmi időben Esztergom ablaktorzójától a szegedi Fogadalmi templomig tágul szemünk előtt a világ, térben pedig hol egy vár részeként, máskor tájban magányosan várakozó kis kápolna képében csodálkozunk rá alig ismert múltunkra. Futó kamerája mindig megtalálja azt a szöget, beállítást, kompozíciót, napszakot, amelyben felfénylenek a néma kövek, fából épült, tornyos építmények, csónakforma fejfák, festett külsők és belsők. Hallgatagon is beszédesek a tájba simuló, fényes fotópapíron érkező üzenetek: „Ne rohanj, végy észre minket! Vedd észre a világ talmi csillogásában egyre el-eltűnőbben, de még fellelhetően feléd nyúló gyökereidet, és hagyd, hogy beléd táplálják összetartozásunk erejét!”

FOTÓ: KALMÁR LAJOS
Futó László kevésbé ismert történelmi szépségeket fotózott

S az ember boldog örömmel és nosztalgiával szembesül ezekkel a formákkal és a bennük megbúvó üzenetekkel. Talán egy pici jogos szégyen is átsuhan lelkiismeretén, amiért távoli vidékek jóval ismertebbek számára, mint amelyekre itt rácsodálkozik. Köszönjük Futó Lászlónak a felfedezés élményét.

(muzsay)

■ *A kiállítás – telefonon történő egyeztetés után (275-1394, 200-8713) – február 5-ig tekinthető meg. Cím: XII., Szarvas Gábor út 8/c.*

PROGRAMAJÁNLÓ

Zurgó Dió gyermektáncház és Zurgó Táncház január 30-án 18.00 és 20.00. Betáncoló: 300 Ft/alkalom, felnőtt 500 Ft/alkalom, diákjegy 300 Ft/alkalom. Jegyek a helyszínen kaphatók. www.zurgo.hu

Klezmer Music Show – Sabbathsong február 1-jén 19.00. Kalandozás a zsidó zene és musical világában. Jegyár: elővételben 2200 Ft, helyszínen 2500 Ft.

Kolompos mesejáték február 3-án 10.00. Kőleves – Mátyás király és a székely ember lánya. Jegyek a helyszínen válthatók. www.kolompos.hu

Orbán Balázs nyomában I. (Székelyföld). Óvári Árpád előadása február 3-án 18.00. A Gyergyóvidéktől Sepsiszentgyörgyig, a Gyimesi-szorostól a Szent Anna-tóig Székelyföld és a történelmi Magyarország keleti vidékei. A belépés díjtalan.

Nyugdíjas Filmklub és Teaház. Válogatás népszerű magyar és külföldi filmekből. Február 4. 14.00 Chris Noonan: Miss Potter. A belépés díjtalan.

csörszFilmklub február 4-én 18.00. Ragályi Elemér: Nincs kegyelem. Belépő: felnőtteknek 350 Ft/alkalom, diákoknak 200 Ft/alkalom, nyugdíjasoknak ingyenes. Meghívott vendégek: Ragályi Elemér (rendező), Nagypál Gábor (színész), Kiss Wanda (vágó).

Vasútmodell-kiállítás február 7–8. között, mindennap 10.00–18.00. Belépődíj: felnőtteknek 500 Ft, gyerekeknek (4–14 éves korig) 300 Ft. Információ: www.szechenyivme.fw.hu, szechenyi.vme@freemail.hu, telefon: 06-70-559-2911.

I. Magyar Amatőr Színpadi Tánc Tehetségkutató Verseny február 9-én 18.00. Táncest és táncverseny egy este. Az ország legjobb amatőr csoportjai, különleges formában, egyedi stílusokkal.

Katona Bernadette: Turulszobrok a Kárpát-medencében. Kiállításmegnyitó: február 10-én 17.00.

Rögv-est február 10-én 19.30. A Momentán Társulat improvizációs színháza. Jegyek elővételben is kaphatók. Belépő: 1500 Ft. www.momentantarsulat.hu

A Hegyvidéki Trianon Társaság és a Nemzet Emlékezés Harangja Alapítvány közös programja február 12-én 18.00. Takács János (hortobágyi elhurcolt): Hortobágy a magyar Szibéria; dr. Vándor Béla (ny. sebész főorvos, az Összetartozunk Alapítvány elnöke): Gyerekrabként a gonosz birodalmában; dr. Szöőr Anna (az Október 23. Alapítvány elnöke): A kommunizmus áldozataiért.

Vadász Katalin (Dodo) és Toll Tünde gyapjúműves kiállítása megtekinthető február 28-ig. A belépés díjtalan.

Csillagszemű keddenként 16.30–17.30. Magyarnéptánc-oktatás 3–7 éves gyermekeknek a Tímár-módszer alapján. Információ: 06-20-381-5590.

Tündértánc keddenként 17.00–18.00. 5–7 éves kislányoknak léleksimító, gátlásoldó, a kommunikáció

különböző lehetőségeit kóstolgató, empátiás készséget fejlesztő, táncos foglalkozás. Információ: Cseri Ágnes, 06-70-564-1911.

The Kids Club péntekenként 14.30–15.30 kisiskolásoknak, Toddler's Club 15.30–16.30 óvodásoknak. Információ: Dobos Krisztina, 06-30-695-7151, doboskrisztina.kidsklub.hu@gmail.com.

LCF Club csütörtökönként 10.00. Kis létszámú csoportokban, 2–7 év közötti gyerekek számára játékos francianyelv-tanulás. Jelentkezés: Németh Yvette tanfolyamvezetőnél, 06-20-957-8385.

A Holiday Sporttánc Egyesület akrobatikus rock and roll- és showtánc-tanfolyama hétfő, csütörtök és péntek délután, 6–16 éves korig. Részvételi díj: 5500 Ft/hó. Információ: 06-70-214-6746, 06-30-657-7404. www.szalmapeter.hu

Drazsé Drámajátszó Stúdió vasárnaponként 14.00–16.00. Színjátszó tanfolyam középiskolásoknak. A foglalkozást vezeti: Rudas Attila színész-rendező. Információ: 06-70-252-2737.

A világ népeinek legszebb körtáncai szerdánként 18.00–20.00. A foglalkozást vezeti: Istenes Emília festőművész. Részvételi díj: 1500 Ft/alkalom, bérlettel vagy kedvezménnyel 1200 Ft/alkalom, Információ: 319-6145, 06/20-579-5035. www.festomuvesz.hu/istenes

Etka-jóga péntekenként 15.30–17.00 és 17.00–18.30. Információ: 321-2952. Belépő: 650 Ft/alkalom.

Virányosi Filmklub. Január 29. 13.00 Esőember. A belépés díjtalan.

„Jeles napok" kézműves játszóház február 2-án 14.00 és 15.30. Farsang – maszkok és álarcok készítése. Részvételi díj: 700 Ft/fő (tartalmazza az anyagköltséget), iskolai csoportoknak kedvezmény! Előzetes jelentkezés: Orvos Gabriella, 200-8713.

Egészségvédő klub február 3-án 17.00. Egészség, tisztaság, szépség. A belépés díjtalan.

Palotai Roland kiállításának megnyitója február 7-én 16.00. Festményeinek középpontjában Atlantisz, az elsüllyedt sziget, a Halhatatlanok birodalma áll. A kiállítás megtekinthető március 5-ig, telefonon történő egyeztetés után (200-8713).

„Namasté" Asperger Kortárs Klub autizmussal élő fiatalok számára február 8-án és 22-én 16.00–18.00. Klubvezető: Vadasné Tóth Mária, 06-30-280-3779.

Gyermekszínház. Február 10. 10.00 „Maszkabál" – Gryllus Vilmos koncertje. Bérletes előadás, jegy korlátozott számban kapható, ára: 800 Ft/fő. Előzetes jelentkezés szükséges: 200-8713.

Harmónia Farsang február 14-én 19.00. Klubvezető: Székely Attila. Belépődíj: 1000 Ft.

Hegyvidéki Francia Klub február 16-án 18.00. Középhaladó és felső szintű francia nyelvtudással rendelkezők számára minden hónap harmadik hétfőjén. Információ: Farkas Jenő, 06-20-258-6041.

Angolnyelv-oktatás Helen Doron módszerével. Babáknak keddenként 10.00–11.00, iskolásoknak hétfőnként 15.15–16.00, óvodásoknak hétfőnként 16.15–17.00. Jelentkezés folyamatosan. Információ: 06-30-313-6822.

Tücsök-zene keddenként 16.25–16.55 és 17.00–17.30. Személyiségfejlesztő foglalkozás zenetanár vezetésével, a legfogékonyabb időszakban, 6 hónapostól 4 éves korig. Folyamatos csatlakozási lehetőség előzetes jelentkezéssel: Gál Gabriella 06-30-999-4945.

A Csillagszemű Gyermektáncegyüttes óvodástól a professzionális szintig várja a gyerekeket. Foglalkozások időpontjai: szerda–péntek 15.00–16.00 óvodásoknak, 16.00–17.00 kisiskolásoknak (kezdő), 17.00–18.00 kisiskolásoknak (haladó), 18.00–20.00 haladó nagycsoportok. www.csillagszemu.hu

Pikler Játéktér csütörtökönként 9.00–10.15 és 10.30–11.45. Játszócsoport csecsemők és kisgyermekek számára. A játszócsoportba 5-6 hónapos kortól várják a háton, hason fekvő, guruló, kúszó, mászó, tipegő gyerekeket és szüleiket. Érdeklődni és jelentkezni lehet: 06-30-439-9313. Részvételi díj: 1500 Ft/alkalom.

Ringtó szerdánként 9.30–10.00, 10.15–10.45. Zenei nevelés a születéstől, a kodályi elvek alapján. Énekes, mondókás, játékos foglalkozások várandós mamáknak, három év alatti gyerekeknek. www.hazay.hu

Fabrika hétfőnként 10.00–11.00. Bábozás, éneklés, kézműves-foglalkozás 2 éves kortól. Részvételi díj: 5000 Ft/bérlet/5 alkalom. Alkalmi belépő: 1200 Ft. Vezeti: Németh Luca bábművész. Információ: 06-20-929-7904.

Művészi torna az Óbudai Mozgásművészeti Iskola szervezésében minden kedden és csütörtökön 17.00–19.30. Információ: 200-0138, 06-20-946-0848. www.omisk.hu

Héthangvarázs csütörtökönként 16.30–17.30. Zenehallgatás, ritmusérzék-, hallásfejlesztés, zenés játékok 4–7 éves gyerekeknek. Badi Mária óvónő, zenetanár, tehetséggondozó szakértő által kifejlesztett egyéni módszer. Részvételi díj: 7000 Ft/10 alkalom. Folyamatos csatlakozási lehetőség! Információ: 06/20-244-3245.

Mozdulatművészet minden kedden és csütörtökön 16.00–16.50. Berczik Sára módszere alapján óvodások és kisiskolások részére esztétikus táncgimnasztika és akrobatika. Művészeti vezető: Szöllősi Ágnes balettmester.

Karbantartó torna minden kedden és pénteken 10.00–11.00 és 11.00–12.00. Vezeti: Krizsánné Bucsú Andrea gyógytornász. Részvételi díj: 1000 Ft/alkalom, bérlettel 750 Ft/alkalom.

Kismamatorna keddenként és péntekenként 12.00–13.00. Részvételi díj: 1500 Ft/alkalom, 4000 Ft/fél hónap, 6000 Ft/hónap.

Hastáncklub minden korosztálynak szombatonként 11.00–12.30. Részvételi díj: 1500 Ft/alkalom. Nyugdíjasoknak kedvezmény!

Sportjóga péntekenként 18.00–19.30. Részvételi díj: 1000 Ft/alkalom, 3200 Ft/4 alkalom.

Jógafoglalkozások hétfőnként 16.30–18.00 (kezdő), 18.15–19.45 (haladó). Részvételi díj: 1300 Ft/alkalom, 4000 Ft/hó/4 alkalom, 11 700 Ft/13 alkalom. Nyugdíjasoknak: 1000 Ft/alkalom, 2800 Ft/hó/4 alkalom, 7800 Ft/13 alkalom.

Ifjúsági sakkszakkör általános iskolások részére szerdánként 16.30–18.00. Klubtagsági: 3000 Ft/félév.

Társastánc: kezdő csoportok szombaton és vasárnap 18.00, haladó csoport vasárnap 17.00–18.00. Latin-amerikai tánc szerdán 20.00–21.00. www.harmoniatancklub.hu

Felnőtt művészi torna hétfő–szerda–péntek 8.00–9.00 és 9.00–10.00. Kezdő csoport indul megfelelő létszám esetén szerdánként 10.00–11.00. Részvételi díj: 4000 Ft/hó. Vezeti: Tass Olga mesteredző, olimpiai bajnok. Információ: 355-9477.

Rajztanoda csütörtökönként 18.30–20.30. Felvételi előkészítés, festészeti technikák, rajzoktatás. Vezeti: Z. Szabó Zoltán festőművész.

Szülői Klub minden pénteken 17.00–18.00. Ingyenes tanácsadás nevelési kérdésekben. Előzetes jelentkezés mindig az adott hét keddjéig telefonon: 06-70-331-6367. www.szuloklub.xlphp.hu

JÓKAI KLUB
1121 Budapest
HOLLÓS ÚT 5.
t/f.: 395-8284
www.jokaiklub.hu

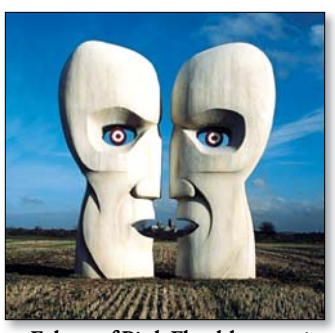

Echoes of Pink Floyd-koncert január 31-én 20.00. Belépődíj: 1000 Ft.

Nyugdíjasklub csütörtökönként 14.00. Február 5-én házi vendégség, február 12-én filmklub, február 18-án Hamerli György történelmi előadása. Tagsági díj: 100 Ft/év.

„A Három Kisteleki" kiállítás megnyitója február 6-án 18.00. Megnyitja: Koppán Szilvia művészeti menedzser, az Artdepo művészeti portál alapítója. Közreműködik: Kisteleki Zoltán előadóművész. A kiállítás megtekinthető: március 3-ig.

AVIVA módszer – zenés torna hölgyeknek február 7-én 13.00–17.00. Egy természetes módszer a női egészség megőrzésére, illetve helyreállítására. A 4 órás tanfolyamok megfelelő számú jelentkező esetén indulnak. Részvételi díj: 5000 Ft. Vezeti: Nyerges Margit, 06-30-354-4399.

Filmklub a Svábhegyen. Február 12. 14.00 Julie Taymor: Frida. A belépés díjtalan.

Pszichológiáról közérthetően február 12-én 18.30. Iskolai agresszió. Előadó: Thiery Henriette pszichológus. www.felismeres.hu

Bran-klub február 14-én. 17.00 ír táncház, 19.00 vetítés, 20.00 a Bran együttes koncertje. Belépődíj: 800 Ft. www.bran.hu

Adagio klasszikus balett hétfőnként és szerdánként 16.00–17.00 (kezdő és haladó), 17.00–18.00 (haladó). Vezeti: Kiss Stefánia balettművész. Részvételi díj: 7000 Ft/8 alkalom.

Apraja ropja néptánc és népi játék oktatása óvodásoknak és kisiskolásoknak hétfőn 17.00–18.00 és pénteken 16.00–17.00. Részvételi díj: 7600 Ft/8 alkalom.

Angolnyelv-oktatás Helen Doron módszerével keddenként 16.00–17.00 óvodásoknak, csütörtökönként 15.30–16.30 haladó, 16.30–17.30 kezdő óvodás angol. Vezeti: Endre Judit (06-30-313-6822). Korai fejlesztés angolul 4–20 hónapos korig csütörtökönként 10.30–11.00. Előzetes bejelentkezés szükséges! www.helendoron.hu

Csiri-biri torna péntekenként 9.00–9.45 és 9.45–10.30. Mozgásfejlesztő foglalkozások 1–3 év közötti gyerekeknek. Testvérkedvezmény: 50%. Részvételi díj: 1200 Ft/alkalom, 9800 Ft/10 alkalom. www.csiri-biri.hu

Jazzbalett csütörtökönként 16.30–17.30. A klasszikus balett és a modern tánc ötvözete, iskoláskorú gyerekek számára ajánlott. Részvételi díj: 12 000 Ft/12 alkalom. Vezeti: Kiss Stefánia balettművész.

Népi hagyományőrző és kézműves műhely hétfőn és szerdán 15.30–18.30. Vezeti: Molnárné Boronyai Kati, népi kismesterségek oktatója. Belépődíj nincs, anyagköltség: 500 Ft/alkalom, testvérkedvezmény: 400 Ft/alkalom.

A Kiskakukk Játszóház és Tehetséggondozó Alapítvány foglalkozásai (vezeti: Kakuk Andrea). A foglalkozások integráltak, egészséges gyerekek várják sérült játszótársaikat. A programban bábkészítés, mesedélután és rajzos tevékenységek szerepelnek. Egyéni fejlesztésre is lehetőség nyílik a csoportos foglalkozás mellett. Az alapítvány kiemelten közhasznú, ezért a játszóházi programok ingyenesek. E-mail: kakuk2@t-online.hu. www.centralnet.hu/kiskakukk

Etka-jóga kedden és csütörtökön 9.30–11.00. Vezeti: Nyerges Margit rekreációs sportoktató. Részvételi díj: 1000 Ft/alkalom, 4500 Ft/5 alkalom.

Hatha-jóga csütörtökönként 18.00–19.30. Részvételi díj: 1200 Ft/alkalom, 5500 Ft/5 alkalom.

Tücsök-zene hétfőnként 9.30 és 10.00. Személyiségfejlesztő foglalkozás zenetanár vezetésével, a legfogékonyabb időszakban, 6 hónapos kortól 4 évesig. Folyamatos csatlakozási lehetőség előzetes jelentkezéssel. Testvéreknek kedvezmény, szülőknek, kísérőknek ingyenes. Az első foglalkozás térítésmentes! Részvételi díj: 7000 Ft/10 alkalom. www.tucsok-zene.hu

Szivárvány Táncszínház hiphop-oktatás keddenként 17.00–18.00 és csütörtökönként 17.30–18.30. Táncolni szerető fiúk, lányok jelentkezését várják 7 éves kortól. Vezető: Balázs Márta táncpedagógus. Részvételi díj: 9000 Ft/hó.

Női torna keddenként 17.30–18.00. Részvételi díj: 1000 Ft/alkalom, 3200 Ft/4 alkalom.

Gömbös torna/gyógytorna keddenként 7.30–8.30, szerdánként 9.00–10.00, péntekenként 8.00–9.00. Ízületmobilizáló, alakformáló torna gyógytornaelemekkel, hölgyeknek. Vezeti: Jaczó Zsuzsa gyógytornász. Részvételi díj: 600 Ft/alkalom, 5000 Ft/10 alkalom.

Tai chi csütörtökönként 19.00–20.30. A tai chi az úgynevezett lágy harcművészetekhez tartozik, mivel elsősorban nem az izomerő fejlesztésén van a hangsúly, hanem a belső erőn. Részvételi díj: 1000 Ft/alkalom, 4000 Ft/5 alkalom.

Orientális tánc szerdán 19.00–20.30. Vezeti: Hódiné Fodor Mária (06-30-950-7468). Minden korosztály jelentkezését várják. Részvételi díj: 1900 Ft/alkalom, 8800 Ft/5 alkalom.

Jiu-jitsu szerdánként 16.30–18.00. Vezeti: Derkényi László (06-20-432-3672). Küzdősport, amely a csavarásokat, dobásokat, gáncsokat részesíti előnyben. Sokoldalú és változatos önvédelmi irányzat. Részvételi díj: 5100 Ft/hó.

HEGYVIDÉKI HELYTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY ÉS GALÉRIA

Életünk iskolái – iskoláink élete a Hegyvidéken. Nyitva tartás: kedd, csütörtök, péntek 10.00–18.00.

■

Időzónák címmel látható Horváth Zoltán kiállítása a Greguss Galériában január 31-ig. Cím: XII., Greguss utca 10. www.gregussgaleria.hu

Zafyr Czenczinek – Bravó Zseni

NYELVI JÁTÉK A KÖNYVTÁRBAN

A budai Szabó Ervin Könyvtárak 3 fordulós nyelvi játékkal emlékeznek meg Kazinczy Ferenc születésének 250. évfordulójára. A megfejtéseket a 1126 Budapest, Ugocsa utca 10.-be, vagy bármelyik budai könyvtárba kell eljuttatni postán, személyesen vagy e-mailben (fszek1201@fszek.hu) március 15-ig. A megfejtések mellett tüntessék fel a nevet, elérhetőséget (cím, telefon vagy e-mail) és az életkort!

Az eredményhirdetésről és díjátadásról a szervezők értesítik a résztvevőket.

1. forduló: Anagramma játék, amely Kazinczy életének főbb állomásait tartalmazza. Melyek ezek a helyiségnevek?

✔ MÉLY RÉSEN	✔ CSALÓ REMEG
✔ PÁROS TASAK	✔ LÉPSZ MOHA
✔ RAGADVÁNY	✔ CSIHOL
✔ SEPERJE	✔ CSUKNÁM

Angyalszobor a Korányiban

A pasaréti Páduai Szent Antal plébánia az Oktatási és Kulturális Minisztérium támogatásával Rafael kísérő főangyalt ábrázoló, nagyméretű szobrot avatott az Országos Korányi TBC és Pulmonológiai Intézet kertjében. Csikai Márta Munkácsy-díjas szobrászművész alkotásán az ószövetségi Tóbiás könyvében szereplő gyógyító angyal alakja elvont, légies formában, mégis természeti környezetével harmóniában jelenik meg.

A Magyar Művelődési Intézet és Képzőművészeti Lektorátus értékelése szerint az alkotás „plasztikailag jól megoldott, tériségében kiérlelt". A körbejárható kompozícióban szép a nézetek közötti átmenet, illeszkedik a zöld környezetbe. A figurához kapcsolódó szárnyak érdekes asszimetriája fokozza a hatást. Rafael oltalmazó és gyógyító transzcendens erő hordozója, akivel személyes kapcsolatot létesíthetnek a hozzá fordulók. Látványa segít leküzdeni a betegek szorongását, félelmét és magányosságérzetét, javítja pszichés állapotukat. A fák között, egy tisztáson felállított szobor a természet kápolnáját létrehozva a meditációban békét keresők pihenőhelye. A műalkotást az intézet főigazgatója, prof. Dr. Strausz János vette át Ocsovai Grácián ferences testvértől.

(em.)

FOTÓ: MAROS MIHÁLY

A félévi bizonyítvány is fontos lehet

Január utolsó hete a félévi bizonyítvány kiosztásának ideje. Sok szülő és gyermek bizonytalan ilyenkor, hogy mennyire kell komolyan venni az osztályzatokat, szöveges értékeléseket, mire érdemes figyelni, min kell változtatni, hogy év végén ne érje kellemetlen meglepetés a tanulókat. Két szakembert, kerületi iskolaigazgatót kérdeztünk.

Szerdahelyiné Jászberényi Ágnes, a Virányos Általános Iskola igazgatója elmondta, hogy az általános iskolai félévi értesítőt a magatartás- és a szorgalomjegy tükrében kell vizsgálni. Más hozzáállásra van szüksége annak a diáknak, akinek a szorgalom- és a szaktárgyi jegye is 3-as, mint aki ugyanezt az eredményt jóra értékelt szorgalommal éri el. A csupán egy jegynyi eltérés ugyanis alapvető különbségeket takar.

Az első esetben a tanuláshoz való viszony és a motiváltság területén észlelhető valamilyen probléma, míg a másodiknál szaktárgyi támogatásra szorul a gyermek. Vegyék komolyan a szülők, ha a tanuló bármilyen ok, például hiányzás vagy lemaradás miatt felzárkóztatást igényel! – javasolja Szerdahelyiné. Érdemes utánajárni, milyen fejlesztő órákat, korrepetálási lehetőségeket kínál az adott intézmény. Külön figyelmet érdemelnek a jó eredményeket elérő, kimagaslóan teljesítő gyerekek. A velük való foglalkozás során kiemelt szerepet kaphatnak az önbizalom-növelő, sikerélményt nyújtó és még jobb teljesítményre ösztönző tanulmányi versenyek és pályázatok. Biztassuk őket arra, hogy tehetségüket minél jobban kibontakoztassák – javasolja a szakember.

Az alsósok félévkor és év végén nem osztályzatokat, hanem szöveges értékelést kapnak. A „kiváló", „jó", „megfelelő", illetve „felzárkóztatásra szoruló" kifejezések a tantárgyi előmenetelre utalnak. A követelményrendszert az iskolák munkaközösségei együtt állapítják meg, a teljesítésről a szülők részletes írásbeli tájékoztatást kapnak. A szöveges értékelés legnagyobb előnye, hogy az érdemjegyekkel ellentétben lehetőséget ad a tanuló fejlődésének finomabb kifejezésére, a dicséretre és a hiányosságok bemutatására egyaránt, egyúttal kijelöli a következő időszak feladatait.

A felső tagozatokon már a hagyományos ötjegyű skálán osztályoznak. A félévi, zömében négyes-ötös bizonyítvány azt jelenti, hogy a diák órai munkája jó, a készségek, képességek terén sincs elmaradása. A hármas (változó) jegy kiegyensúlyozottabb munkával javítható, de az eddiginél alaposabb vagy aktívabb órai részvételt, felkészülést igényel. Az ennél rosszabbul teljesítő diák számára már szükséges a komolyabb segítség, a nagyobb otthoni odafigyelés. Annak érdekében, hogy év végére jobb jegyeket szerezzen, ajánlatos korrepetáláson is részt vennie. Az igazgatónő azt ajánlja, hogy a szülők fogadóórán, szülői értekezleten keressék fel a tanárokat, tanítókat, mert csak így lehet hatékonyan kezelni a felmerülő problémákat.

A Városmajori Gimnáziumot vezető dr. Szebedy Tas tájékoztatása szerint a középiskolai félévi bizonyítványnak elsősorban tájékoztató funkciója van. Végzettséget nem igazol, a felvételi pontszámokba sem számít bele, a tendenciákat azonban egyértelműen megmutatja. Ha a diák félévkor valamelyik tárgyból elégtelent vagy figyelmeztető elégségest kap, az előrevetíti az év végi bukás lehetőségét.

mm.

Jelentősen drágulhat a parkolás

(Folytatás az 1. oldalról)

Közben továbbra is az önkormányzatokra hárítja a parkolóhelyek fenntartásának költségeit.

Úgy tűnik, megmaradna a Hegyvidék övezeti besorolása is, ami budapesti szinten a legkisebb parkolási bevételt eredményezi, holott a kerület sűrűn lakott részein, elsősorban a Moszkva tér és a Déli pályaudvar környékén indokolt lenne a magasabb tarifa alkalmazása. Mindemellett a belső területeken lakók érdekében három órára kellene csökkenteni a parkolás maximális időtartamát, a főváros azonban erről sem egyeztetett. Lovas Pál szerint szükség van P+R parkolókra, de csak akkor, ha azok elérhetők tömegközlekedési eszközökkel, és nem csökkentik, hanem éppen ellenkezőleg, növelik a zöldterületek nagyságát.

Az önkormányzat a közelmúltban megvizsgálta annak lehetőségét, hogy hol tudna mélygarázsokat létesíteni. A felmérések szerint a Gesztenyés kerti parkoló alatt lehetne kialakítani egyet, azzal a megkötéssel, hogy a felszínen új pihenőfelületet hoznak létre. Egy ekkora építkezéshez mindenképpen külső forrásokra van szükség, azonban egyelőre nem sikerült megfelelő befektetőt találni.

(m)

Várhatóan legkésőbb májustól az eddigi négyzónás rendszert két kiemelt és négy normál zónára cseréli a főváros. A díjfizetést a kettes zónához viszonyítják, itt a mindenkori BKV-jegy árába kerül majd egyórányi parkolás. Mindez átlagosan 27 százalékos áremelést jelent, miközben majdnem a felével kerül majd többe a parkolás az eddigi kettes zóna második övezetében, ahol 150-ről 220 forintra nő a tarifa. A legmagasabb díjat, 580 forintot a Várban kellene fizetni, míg a Hegyvidék alsó részén 145 forintért lehetne parkolni. A XII. kerület legnagyobb részén továbbra is ingyenes marad a parkolás. A tervek szerint háztartásonként egy autóra járna ingyenes lakossági engedély, a második kocsira 97 százalékos engedményt adnának. Már biztosra vehető, hogy bővülnek a fizetőövezetek, illetve szigorítják a mozgássérült-engedélyek kiadását.

KEDVEZMÉNYES KÖNYVVÁSÁR
más mint 30% kedvezménnyel!
most csak 1900 Ft
Hegyvidéki vendéglátás
Hegyvidéki épületek
Ha többet szeretne tudni Hegyvidékről, és még jobban megismerni lakóhelyét, akkor ne hagyja ki!
A könyvek megrendelhetők a 356-3446 telefonszámon, vagy személyesen átvehetők a Beethoven utca 2/a alatt, valamint a Hegyvidéki Helytörténeti Gyűjteményben (Beethoven utca 1/b).

ZÁRKIRÁLY® BT.
ZÁR, KILINCS, LAKAT, VASALAT
1027 Bp., Margit krt. 54. T./F.: 201-3928
1117 Bp., Fehérvári út 24. T./F.: 466-5654
Nyitva: H-P: 9–18 Sz: 9–14
+ SZOLGÁLTATÁSAINK:
• KULCSMÁSOLÁS: lakás-, autó, speciális és mágneskulcs
• ZÁRBETÉTEK ÁTKÓDOLÁSA
• EGYFORMA ZÁRLATÚ, FŐ- ÉS VEZÉRKULCSOS RENDSZEREK
• HEVEDERZÁRAK SZERELÉSE: egyedi méret is
• ZÁRAK, ZÁRBETÉTEK, HEVEDERZÁRBETÉTEK CSERÉJE
SZOMBATONKÉNT -10%!!!! ÚJ!!!

Fehér László
Bútorrestaurátor
igazságügyi műtárgy- szakértő
Vállalja antik bútorai felújítását korhű anyagokkal, szakszerű technológiával, garanciával.
Budapest, Keleti Károly u. 41/B, Nagy Sándor József u. 44.
Mobil: 30/941-8639
Tel: 1/284-4553
web: www.restaurator.hu

HTV „Hegyvidék Tv – a helyi érték"
Nézze Ön is a Hegyvidék Televízió adását!
A Hegyvidék Tv a hét minden napján új, friss műsorokkal várja nézőit. Műsorainkkal tájékoztatást és segítséget igyekszünk nyújtani a hegyvidéki élet mindennapi örömeivel és problémáival kapcsolatban. Hírműsoraink tudósításai mellett rendszeresen egyedi műsorokat is készítünk a kerületben történő minden fontos és különleges eseményről, rendezvényről.
Ha van olyan hírük, értesülésük, ami közérdeklődésre tarthat számot, akkor lehetőségeinkhez mérten igyekszünk foglalkozni a nézőink által hozott témákkal is. Kérjük, írják meg, vagy mondják el, mik azok a témák, amelyek a leginkább foglalkoztatják önöket.
A Hegyvidék Televízió Hegyvidéki Híreinek adásait a kerület önkormányzatának honlapján továbbra is nyomon követhetik az érdeklődők: a www.hegyvidek.eu oldalra kattintva megnyílnak azok a kapcsolódó internetes oldalak, amelyeken műsorunk videoanyagai megnézhetők.
A Hegyvidék Televízió adása jelenleg a Fibernet Zrt. és a UPC kábelszolgáltatók XII. kerületi kábelhálózatain fogható. Azok a kerületi lakosok, akik valamilyen műholdas televíziós előfizetési csomagon keresztül televízióznak, egyelőre nem tudják fogni adásunkat, mivel az országos sugárzási körű műholdas adáscsomagokba a szolgáltatók – a médiatörvényre hivatkozva – nem adnak csatornát az olyan helyi közszolgálati médiumoknak, mint amilyen a Hegyvidék Tv is.
Szerkessze velünk műsorunkat! Várjuk észrevételeiket, ötleteiket, videoanyagaikat! Küldjék el érdekesnek, értékesnek tartott fényképeiket vagy mozgóképes, videós anyagaikat – mi bemutatjuk azokat!
„Hegyvidék Tv – a helyi érték"
Telefon/fax: 06-1/201-2204
E-mail: htv@hegyvidektv.hu

Diametrus Kutató, Fejlesztő, Szolgáltató Kft.
Kéménybélelés FuranFlex technológiával, bontás nélkül, elhúzásos kéményekben is. Gyűjtőkémények bélelésére is a legalkalmasabb. Turbós készülékek kéménye is! Ingyenes helyszíni felmérés.
www.diametrus.hu
tel: 464 5881
464 5812
fax: 464 5882

Kezdje Ön is a csúcsról!
LEGYEN ÖN IS Hegyvidék Törzshirdetői Klubtag
Csúcs éves kedvezmény először a Hegyvidék újságban!
35% hirdetői kedvezmény (egy évre előre lekötött megjelenés esetén)
Kiemelt hirdetési szolgáltatások Hegyvidék Törzshirdetői Klubtagok részére:
automatikus felvétel a Hegyvidék újság törzshirdetői klubjába
a Hegyvidék újság digitális formában való hozzáférése
minden megjelenést követően hirdetése az Ön kérésére bekerül a Hegyvidéki Hirdetői Hírlevelünkbe!
Találkozók a Hegyvidéki -elöljárók és -médiumok vezetőivel
Ajándékunk 1 db 2.100 karakterből álló, 1 fotóval ellátott PR cikk, amelyet negyedévenként klubtagjaink között sorsolunk ki
A Hegyvidék Törzshirdetői Klubról, valamint a hirdetési információkról részletes tájékoztatást kérhet, az alábbi elérhetőségeken:
Kovács Balázs
Ypsylon Média
tel: +36-1-328-0316
fax: +36-1-328-0317
mobil: +36-30-337-9962
e-mail: kovacs.balazs@ypsylonmedia.hu
www.ypsylonmedia.hu
YPSYLON MÉDIA a Hegyvidék Hirdetői Hírlevél szerkesztője

A rák korai felismerése

A nyolc figyelmeztető jel

Ténykérdés, hogy a több mint kétszázféle (!) rákbetegség típusának meghatározása és korai felfedezése kedvező kimenetelt jelenthet a beteg számára. Sőt, sok esetben a rákmegelőző állapot felismerésével és gyógyításával megelőzhető magának a rákbetegségnek a kialakulása is! A félelem és a rákbetegségre utaló jelek, tünetek, panaszok figyelmen kívül hagyása általános emberi reakció. Ugyanakkor a rákbetegség – természetéből adódóan – alattomos és szűrések nélkül nehezen kimutatható.

A korai felismerés különösen fontos, mert a gyógyítás lehetősége függ ettől. Mi magunk tehetünk a legtöbbet szervezetünk működésének folyamatos megfigyelésével és havonta végzett önvizsgálattal. Testünk tünetekkel és jelekkel üzen számunkra. A daganatos betegségek általános, leggyakoribb figyelmeztető jelei közül az alábbiakat érdemes mindenkinek ismernie.

1. Szemmel látható elváltozások szemölcsön, anyajegyen.
2. Széklettel és vizelettel kapcsolatos változások.
3. Makacs köhögés és rekedtség.
4. Állandó nyelési nehézségek.
5. Nem gyógyuló fekély vagy sérülés a bőrön.
6. Szokatlan vérzés és váladékfolyás.
7. Tapintható duzzanatok a mellben vagy a test más részén.
8. Ok nélküli testsúlycsökkenés.

A tünetek természetesen nem mindig utalnak rákos megbetegedésre. Gyanús elváltozás esetén mihamarabb keressük fel orvosunkat, és alaposan vizsgáltassuk ki magunkat!

Túl ezen havonta végezzük el a következő önvizsgálatokat.

A here önvizsgálata már pubertáskortól ajánlott, hogy a férfiak megismerjék a herék normális alakját, a tapintás által keltett érzetet. A hererák ritka betegség, és viszonylag fiatal életkorban jelentkezik, leggyakrabban 20 és 39 éves kor között. A jó hír az, hogy csaknem mindig sikeresen kezelhető, de ehhez elengedhetetlen a korai felismerés.

FOTÓ: MARÓS MIHÁLY

Bőrünket is folyamatosan figyeljük!

Az emlő önvizsgálata jelentősen fokozza annak esélyét, hogy az esetleges elváltozást korai stádiumban észleljük. Emlőrák a fiatalabb nőknél is előfordulhat. Az emlő a női szépséget és az anyaságot jelenti, gondozni kell, mint ahogyan egész testünket. Az emlőrák korai stádiumban az esetek jelentős részében meggyógyítható! A korai felfedezés életet menthet, ezért rendkívül fontos a havonta végzett önvizsgálat. Az elváltozás nagy részét a nők saját maguk észlelik először, véletlenszerűen.

A bőr önvizsgálata. Amennyiben a bőrön található elváltozás aszimmetrikus, egyik fele nem hasonlít a másikhoz, széle elmosódott, egyenetlen, különböző színárnyalatok vannak jelen együtt, átmérője nagyobb a szokványos anyajegyeknél, akkor fennáll a melanoma gyanúja. Ilyenkor haladéktalanul keressük fel a legközelebbi onkológiai centrumot! A vizsgálat fájdalommentes, a szakember egy dermatoszkóppal (erős nagyítóval) áttanulmányozza az elváltozást, amelynek így a mélyebb rétegeiről is részletes képet kap.

Az önvizsgálatokkal kapcsolatban ingyenes írásos tájékoztatókat, illetve kölcsönözhető videoanyagokat a Magyar Rákellenes Liga Általános Szolgálatánál kérhetnek. Cím: XII., Greguss utca 2.

Disznótoros vacsorák
a Szt. Márton étteremben
ajándék pálinkával!

Cím:
XII., Mártonhegyi út 23.
Asztalfoglalás: 275-5364

HIRDETÉSFELVÉTEL
A HEGYVIDÉK
SZERKESZTŐSÉGÉBEN:
H-SZ-CS 9.00–16.00,
P 9.00–12.00.
KEDD SZÜNNAP!

HIRDESSEN
A HEGYVIDÉK -ben!

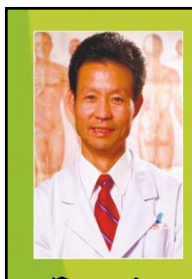

Dr. Yu

Jó hír!

Gyógyulás mellékhatások nélkül!

A professzor és munkatársai akupunktúrával, akupresszúrás gyógymasszázzsal, köpöly- és moxaterápiával gyógyítanak.
Belgyógyászati, idegrendszeri, légzőszervi betegségek, nőgyógyászati panaszok, hangulatzavarok, gyermekbetegségek, immunrendszeri problémák, mozgásszervi problémák, reumatológiai betegségek, fájdalomcsillapítás, fogyókúra.

Cím: 1025 Bp., Pasaréti út 1., I. em. 1. (a Körszálló mellett)
Tel.: 201-1116, (06 30) 933-7858
www.akupunktura-prof.hu

Lencse – szerencse egész évben

Az köztudott, hogy a néphit szerint ha az új esztendő első napján lencsét eszünk, akkor pénz állhat a házhoz. Az viszont kevésbé ismert tény, hogy ez nem magyar „találmány", a szokást az olaszoktól vettük át. Mi, magyarok böjt idején is szívesen fogyasztjuk a „szegények étkét", amely ha a meggazdagodásban nem is segít, egészségünk megőrzésében bizonyosan szerepet játszik.

A lencse nagyon régi kultúrnövény, a hazánkban termeszthető hüvelyesek közül az egyik legértékesebb és legkeresettebb. Magjának biológiai értéke és étrendi hatása jobb, mint a babé és a borsóé, a lencseszalma pedig értékes takarmány. A lencsemaggal kapcsolatos fogyasztói igények: legyen kiegyenlített nagyságú, vékony héjú, tiszta, ízletes, egyenletesen és gyorsan főzhető.

Egy kis történelem

A lencséről már 1325-ből fennmaradtak írásos emlékek, s nyomokban a bronzkorszak cölöpházaiban is találtak belőle. A növény vadon élő alakja mégsem ismert; azt feltételezik, hogy már a Kr. e. VIII–V. évezred előtt megkezdődött a termesztése. A korong alakú hüvelyes a mediterrán vidékeken és Nyugat-Ázsiában érzi otthon magát, onnan terjedt el szerte a világban.

Az ókori áldozati eledelek között számos egyiptomi dinasztia temetkezési helyén fedeztek fel lencsét. A piramist építő egyiptomi rabszolgák fő étke is az volt. További ősi leletek fordulnak elő egyebek közt a mai Svájc területén, a Kárpát-medencében, Itália földjein, a Balkán-félszigeten és Kis-Ázsiában. Apicius, az ínyenc római gasztronómus a Kr. u. III. századból fennmaradt szakácskönyvében is megemlíti. Szerepet kapott a rómaiak hitvilágában, akik temetéskor halottaikat sóval és lencsével „kínálták".

A meszes talajban könnyen gyökeret ereszt és termőre fordul, de vetésforgó alkalmazásánál érdemes két gabonaféle közé vetni. Csaknem minden száraz vidéken megterem Távol-Kelettől Chiléig. Nálunk a hajdani Szepes vármegyében és a Maros–Duna-közén termesztették.

Szerepe a táplálkozásban

A lapos, színes korong sajnos hizlal, energiatartalmának csaknem 30 százalékát a fehérjéje adja (100 grammban 342 kcal). Aminosavtartalmának több mint felét öt aminosav alkotja: glutaminsav, aszparaginsav, arginitin, leucin és lizin. A két utóbbi az esszenciális aminosavak közé tartozik, s létrehozásukról táplálkozásunkkal nekünk kell gondoskodni, mivel az emberi szervezet egyedül nem képes előállítani. A növény magas rosttartalma elősegíti az emésztést.

A lencse 55 százalék keményítőt és dextrint, 1,9 százalék zsírt, még több cellulózt, 2,5 százalék káli- és foszforsót, valamint 12,5 százalék vizet tartalmaz. A már említett jelentős mennyiségű (23-28%) fehérje mellett szénhidrátot, vitaminokat, ásványi anyagokat találhatunk még benne. Káliumtartalma – 100 grammban 1150 milligramm – megegyezik más hüvelyesekével. (Csak érdekességképpen: ugyanennyi gyümölcsben mintegy 850-900 mg közötti mennyiség található.)

Sajnálatos, hogy az utóbbi időben nagymértékben visszaesett a káliumban gazdag növényi eredetű élelmiszerek fogyasztása. A felnőttek napi káliumszükséglete 3,5 g. A legfőbb forrás a lencse, „őt" követik a burgonya, a borsó, bab, a paradicsompüré, a spenót, a banán, a narancs, a szilva, a mogyoró, a mandula és az aszalt gyümölcsök. A lencse káliumtartalmának a szervezet elektrolitegyensúlyának fenntartásában, az ideg- és izomműködésben van a legjelentősebb szerepe. Szükséges a sejt testtömegépítéséhez is, különösen gyermekkorban. Ha alacsony a szervezet káliumszintje, izomrángás, izomgyengeség, esetleg szívritmuszavar léphet fel, de hasonlóan káros, ha nem károsabb, a túlzottan magas káliumszint is.

A legújabb kutatások kimutatták, hogy az átlagosnál sokkal magasabb – kilogrammonként 187-212 milligramm – a lencsefajták flavonoidtartalma (más zöldségben átlagosan 3-100 milligramm van kilogrammonként). A flavonoidok antioxidáns, gyulladáscsökkentő, asztmaellenes, antiallergén, antibakteriális, májvédő és az erek áteresztő képességét módosító hatásúak.

A böjtös étel

A disznótorok ideje nálunk Szent András napjától (november 30.) február végéig tart, meg-megszakítva a böjtös időkkel. A magyar paraszti konyhában a téli ünnepkör jeles napjain a disznóvágásból származó finomságok – hurka, kolbász, tepertő, szalonna, disznósajt – szabják meg az ételkínálatot. Ezek jó kísérői a kalóriadús, ám annál egészségesebb, emésztést könnyítő főzelékek: a feles- és sárgaborsó-, a szárazbab- és persze a lencsefőzelék.

A lencse egészen a múlt századig – a borsóval és a lóbabbal együtt – kiemelt helyet foglalt el a hagyományos népi táplálkozásban. A kenyérgabona eltörlése miatt aztán e növények veszítettek jelentőségükből, s a szegények eledelévé váltak. A lencse olcsóságára jellemző a mondás: „megszokta, mint barát a lencsét".

Különösen népszerű a törökök és az indiaiak konyhájában, akiknél jóformán nemzeti eledelnek számít. Az olaszok Újév napján lencsét főznek füstölt hússal, s ezt a szokást a magyarok is átvették tőlük. Mi böjt idején is esszük, mi több, Pest megyében rétest is sütnek mellé, hogy ne csak pénz álljon mihamarabb a házhoz, hanem a szerencse „megnyújtódjék", mint a rétes.

Járay Mari

MÁJAS HURKA LENCSÉVEL

Előző nap este áztassunk be negyedkilónyi lencsét, másnap szűrjük le. Tegyük fel főni bő vízben, hogy az legalább 2-3 ujjnyira ellepje. Fűszerezzük 2 darab babérlevéllel, 2 gerezd zúzott fokhagymával, 1 kiskanál ételízesítő porral. Finomra vágott fél fej vöröshagymát adhatunk hozzá, mivel a korszerűbb elkészítés miatt nem rántjuk be. Gazdagíthatjuk az ízét egy darabka füstölt szalonna bőrével, amit belefőzünk. Sózzuk, majd lassú gyöngyöztetéssel a lencse teljes megpuhulásáig forralgatjuk, míg csaknem elfő a leve is. Kiemeljük a szalonnabőrt, és 2-3 evőkanál tejfölt elkeverve benne épp csak egyet forralunk rajta.

Közben két szál jóféle májas hurkát megsütünk, ez lesz a feltétje. Majd 2 kiskanál cukrot karamellizálunk egy lábasban, meghintjük őrölt kakukkfűvel, amire 8 fej megtisztított gyöngyhagymát szeletelünk, majd 2 szem édesburgonyát apró kockákra vágva hozzáadunk, és megpároljuk a hagymával együtt. Tálaláskor a felkarikázott hurkát a lencsére sorakoztatjuk, a pirított hagymakarikákat és az édesburgonyát is a főzelékre „ültetjük". Könnyedebb, fiatal, alig egyéves szekszárdi kékfrankossal érdemes elkísérni a lencse és a hurka ízét.

HA MÉG NEM TUDNÁ...

✔ Meglepő talán, de lényeges: a főzés végén sózzuk meg, mivel ebben a stádiumban a sózás, ecetezés és más savanyító anyagok használata elősegíti a magvak megpuhulását.

✔ Nálunk a szokásos főzeléken és levesen kívül sokféle egytálétel, köret, saláta készül lencséből. Ilyen a pástétom, a zöldséges ragu, a lencsepüré és a lencsefasírozott. Változatossá tehető rizzsel, tésztafélékkel, burgonyával.

✔ Rendszeres fogyasztása esetén jelentős mennyiségű fehérjét, szénhidrátot, rostot, vitamint és ásványi anyagot juttatunk szervezetünkbe. Ennek következtében kedvezően alakul a vérkoleszterin- és a vércukorszintünk.

✔ Jótékonyan hat az emésztésre, ha elfogyasztása előtt (vagy mellette) valamilyen savanykás ízű kiegészítőt: tejfölt, kefirt, joghurtot vagy ezekkel kevert salátát eszünk előételként. Ez bármely más száraz hüvelyesre is érvényes.

✔ Főzés hatására a lencsében lévő kálium egy része a főzőlébe kerül, így ha azt kiöntjük, akkor az étel kevesebb káliumot tartalmaz, mint amennyit eredetileg.

MIT (V)EGYÜNK?

A barnától a zöldig

Míg a babot és a borsót érdemes beáztatni főzés előtt, a lencsét nem kell feltétlenül. A lencse tartozzon az „otthon mindig van" kategóriába! Egészben vagy felezve, hántva szerezhető be. A különböző fajták alakja hasonló (lapos korong), ám méretük eltérő, és színük is különböző; az apróbb szemű, vöröses árnyalatút mint szerencsét hozó „pénzest" emlegetik, ezt többnyire lehántolják, így rostanyaga sokkal kevesebb lesz. A táplálkozás-élettanilag rendkívül értékes hüvelyesből ne csak Újév napján főzzünk, minél többször kerüljön az asztalunkra, minél változatosabban, különösen a téli, didergős hónapokban.

A lencsét szellős, zárt üvegekben tárolhatjuk, így akár háromöt évig is eláll. Mégis inkább a frisset használjuk! Ne essünk kétségbe, ha némi áztatás után apró csírák kandikálnak ki belőle: ebben az állapotában még inkább tápláló és jó ízű.

Barna lencse: édeskés, kis szemű, vöröses barna. Leginkább levesnek, főzeléknek való, de krémnek elkészítve szendvicsekre is kiváló.

Beluga lencse: apró, feketés színű, karakteres ízű. Salátákhoz, felfújtakhoz ajánlható; a világos színárnyalatú levesekbe főzve érdekes íz- és színhatást kölcsönöz a lének.

De-buy lencse: apró, zöldeskék színű, erős aromája és enyhén mogyoró íze van. Tökéletes egytálétel és feltét készíthető belőle.

Fekete lencse: ez is francia, mint az előző. Változó méretű, főzéskor megőrzi formáját. A francia gasztronómusok a legkiválóbb lencsefajtának tartják.

Indiai barna lencse: maghéjas és vörös, indiai neve: *masoor dal*. Pépesre fő.

Rapunzel: a Beluga fekete változata, egészen apró, finom, feketés árnyalatú, Észak-Amerikából származik. A vegetáriánusok kaviárjának is nevezik.

Sárga lencse: ázsiai eredetű, tulajdonképpen ez a magyarra fordított indiai neve, mivel az indiaiak „dal"-nak neveznek minden lencsét, így a sárgát is. Szintén curryvel főételként vagy köretként a legnépszerűbb.

Vörös lencse: ezt a fajtát kell a legrövidebb ideig főzni. Könnyen pürésedik, ideális krémlevesekhez és mártásokhoz. Felezett változata alapélelmiszer a Közel-Keleten.

Zöld lencse: az európai konyha kedvelt hüvelyese. Főzés után is megőrzi alakját, a leves és a főzelék „első helyezett" összetevője. Létezik apróbb és nagyobb szemű változata.

A hazai fajták közül a legjelentősebbek: a pallagi kék, az apró szemű sárga, a máriakálnoki, a nagyváradi és az iregi cirmos. Ezzel azonban korántsem teljes a lista, számos nemesített hazai és külföldi fajtát termesztenek itthon.

(járay)

Mediterrán ízek, olasz hangulat a Svábhegyen

Kedvenc hétvégi célpontunk a Normafa. Hosszú órákat töltünk el gyermekeimmel az erdőt járva, hatalmas fák alatt sétálva. Télen elmaradhatatlan móka a szánkózás, csúszkálás. Ilyen alkalmakkor elmarad az otthoni főzés, így inkább beülünk egy jó kis étterembe. Illetve eddig csak beültünk volna, hiszen a hegyen az árak egy nagyobb családnak megfizethetetlenek voltak!

Ezért hatott ránk üdítőleg, hogy megnyílt a Fogas Pizzéria a Svábhegyen, a Bajai Halászcsárda mellett. És nemcsak elérhető áraival imponált, hanem meglepően eredeti ízvilágával. Kínálatukban igazi ínyencfalatok szerepeltek, kicsit meg is nehezítették a választást. Végül kiderült, csalódás semmiképp sem érhet, a levesektől a pizzákon, tésztákon át a különböző desszertekig és salátákig minden étel egy-egy műremek. Mint megtudtuk, eredeti, olasz receptek és alapanyagok várják a vendégeket, ettől a különleges minőség. Ehhez hozzájárul a felszolgálók kedvessége, mellyel már a bejáratnál fogadtak, és ebédünk alatt kényeztettek minket. Ebéd után újabb dilemma következett: a kávé kiválasztása. A hely kávéi a legmagasabb igényeket is messzemenően kielégítik.

Érdemes a pizzériába hétköznap is visszatérni, és nem csak vacsoraidőben. Délről délután 16 óráig menüvel is várják a betérőket, környéken dolgozókat, mérsékelt áron, de a vacsoráknál megszokott minőségben. A menü egy levesből és egy főételből áll, elfogyasztható a hangulatos étteremben, vagy el is vihető. Ráadásul a pizzériában vezeték nélküli internet-elérhetőség is van, ha viszem a laptopom, még a levelezésem is el tudom intézni a kiváló kávé mellett.

A pizzéria vidám, barátságos, a mediterrán Olaszország hangulatát idézi, ezzel egészen hiánypótló a budai kertvárosi környéken. Így télen inkább bent, de nyáron a kertben keresek majd helyet a családomnak. Ha rossz az idő, vagy már nincs kedvem kimozdulni, inkább otthon maradok, és megrendelem a kedvenc finomságainkat, hiszen a XII. kerületben ingyenes a házhoz szállítás!

(x)

SZOLGÁLTATÁS

FAKIVÁGÁS, gallyazás hegymászótechnikával, szállítással, 1983 óta, vidéken is. Gond Ferenc, 06/30-977-1745.

LAKÁSSZERVIZ BUDÁN, AZNAP!
Gázkészülék-javítás, vízszerelés, villanyszerelés, villanybojler-javítás, vízóra-kiépítés, klímaszerelés, fűtésszerelés. Díjtalan felmérés. Javítás garanciával!
2-150-250
www.lakasszerviz.hu

TV-JAVÍTÁS a helyszínen is, garanciával! Távirányító-javítás. Tv-videó szerviz. Telefon: 249-3678.

DUGULÁSELHÁRÍTÁS! XII. kerületi gyorsszolgálat! Minden típusú csatornák, fürdőszobai lefolyók, mosogatók falbontás nélküli, gépi tisztítása azonnal, garanciával, hétvégén is! 228-6193, 06/30-921-0948.

HŰTŐGÉPSZERVIZ a kerületben! Hazai, külföldi hűtőgépek javítása 37 éve. Kiszállási díj nélkül. Várhidi, tel.: 250-0921, 06/20-972-5032.

FÉG-GÁZKÉSZÜLÉKSZERVIZ, cirkók, gázbojlerek, konvektorok javítása, villanybojler vízkőtelenítése, csapok javítása azonnal. 359-5033, 06/30-924-8010.

DUGULÁSELHÁRÍTÁS, csatornaszerviz! Kerületi gyorsszolgálat! Lefolyók, csatornák korszerű gépi tisztítása azonnal, falbontás nélkül, garanciával. Csatornák, lefolyórendszerek javítása, cseréje. 228-6193, 06/30-921-0948.

MOSÓGÉPJAVÍTÓ kerületi gyorsszolgálat, automata mosógépek helyszíni javítása 4 órán belül, hétvégén is. Tel.: 421-5959, 06/30-942-2946.

HŰTŐGÉPJAVÍTÓ kerületi gyorsszolgálat, hűtőgépek, fagyasztók, helyszíni javítása 4 órán belül, hétvégén is. Tel.: 421-5959, 06/30-942-2946.

MIKROHULLÁMÚ SÜTŐ javítása és sugárzásmérése, helyszínen is. Sági Pál, Istenhegyi út 27/b. 355-6377, 06/30-260-9995.

LAPOSTETŐ-SZIGETELÉS, -javítás, -csere, kapcsolódó munkák, fényvédés, egyéb szigetelések. Tel.: 426-5000, 06/30-942-6500.

FAKIVÁGÁS, gallyazás, ereszcsatornatisztítás hegymászótechnikával, reális áron, referenciamunkákkal. 426-5000, 06/30-942-6500.

HEGYMÁSZÓTECHNIKÁVAL: működvezés, vakolás, festés, tető-, csatornajavítás, -szigetelés, ereszcsatorna-tisztítás. 426-5000, 06/30-942-6500.

VÍZ-, CSATORNASZERELÉS azonnal: 426-5000, 06/30-942-6500.

HŰTŐGÉPJAVÍTÁS! Lehel, Zanussi, Gorenje, Whirlpool és orosz hűtők szakszervize. Kiszállás 3 órán belül! Hétvégén is! Nyugdíjaskedvezmény! 215-6287, 06/30-222-0968.

ZÁRSZERELŐ-LAKATOS-ALPINISTA, kőműves-, kaputelefonos, bádogos-, üvegesmunkák. www.durnipal.hu. Tel.: 394-52-94, 06/30-900-4238.

VÍZSZERELÉS. Csapok javításától a teljes felújításig. Beázások, csőtörések elhárítása garanciával. Tel.: 378-4649, 06/30-933-2115.

KÖLTÖZTETÉS olcsón, szakszerűen! Ingyenes dobozok! 06/30-944-3717, www.bauerteher.hu.

FŐVEZETÉKCSERE, mérőhely-kiépítés, villanybojler, villanytűzhely, gáz, EPH villámvédelem, cserépkályha, hőtárolós kályha építése és javítása. 06/20-530-0344. http://cserepkalyha-kandallo.webs.com.

TV-, kamera-, LCD-, plazma-, TFT-monitor-, laptop-, hifi-gyorsszerviz. 06/70-246-5049. Mindennap.

VÍZ-, fűtésszerelés, burkolás. Teljes felújítás, ázások megszüntetése, készülékek javítása, cseréje garanciával. Balázs János épületgépésztechnikus. Tel./fax: 362-4050, 06/20-917-0697.

LAKÁSFELÚJÍTÁS! Szobafestést, mázolást, tapétázást, ingyenes takarítással parkettalerakást, parkettacsiszolást, parkettajavítást, víz-, gáz-, gipszkartonszerelést, csempézést vállal kisiparos garanciával, azonnalra is. 202-2505, 06/30-251-3800.

ZÁRLAKATOS-GYORSSZOLGÁLAT! Zárnyitás, zárszerelés, hevederzár-szerelés, rácskészítés, lakatosmunkák. 06/30-961-3794.

RESTAURÁTOR régi bútorok felújítását, faragások pótlását, aranyozását, ebédlőasztalok készítését, képkeretek, tükrök javítását vállalja. Pálos: 06/20-357-7397.

KŐMŰVESMUNKÁT, burkolást, szobafestést, mázolást vállalok, kisebbet is, anyagbeszerzéssel, szállítással is, elérhető áron! Cégünk alanyi áfamentességet élvez. 06/20-941-4200.

GARÁZS- és bejárati kapuk, kapunyitó automatikák, zárszerelés, lakatosmunkák, kerítések. Urbanek. Tel./fax: 214-7442, 06/20-978-7429.

KÖLTÖZTETÉS, lomtalanítás, áruszállítás, csomagolás, bútorszerelés, ingyenes felmérés, fuvarvállalás. 403-9357, 06/20-972-0347, 06/30-589-7542.

ANTENNASZERVIZ, digitális műhold, UPC Direct, Antenna Mikro, átvezetések javítása, szerelése. 383-5679, 06/30-933-1433.

VÍZ-fűtésszerelés, duguláselhárítás A–Z-ig. 402-0627, 06/20-433-1628.

ÜVEGEZÉS! Kiszállással, takarítással, garanciával, kötetlen munkaidőben. 06/70-259-4642.

REDŐNY (fém, műanyag, alumínium), reluxa (alu, fa), szalagfüggöny, szúnyogháló, harmonikaajtó, roletta készítése, javítása garanciával. 213-2033, 06/30-964-8876.

BURKOLÁS, javítás, kőművesmunkák készítése szakmunkással. Tel.: 06/30-328-2871, 200-8897.

TELEVÍZIÓ-, MOSÓGÉPJAVÍTÁS, Sony, Samsung, Panasonic, Orion és minden egyéb tv, valamint mosógépek javítása garanciával, korrekt áron. 275-6211, 06/30-982-4666.

VILLANYSZERELÉS, bojlerek, villámhárítók szerelése, javítása. Anyagbeszerzéssel, garanciával. 310-4018, 06/20-915-2678.

ANTENNASZERELÉS, -javítás, -csere, -karbantartás beszereléssel: UPC Direct kábeltévé-leosztások garanciával. Átállás digitális vételre. 201-5368, 06/20-537-6281.

TÉVÉJAVÍTÁS AZONNAL, helyszínen garanciával! (Orion, Videoton, ITT-Nokia, Nordmende, Vestel, Schneider.) 06/20-471-8871.

IKEA típusú könyvszekrények, konyhabútorok, beépített szekrények, irodabútorok méretre gyártása legolcsóbban. Például könyvszekrény: 228x80x28 cm 13 800 Ft. Igényes munka, rövid határidő. Tel.: 376-8485 vagy 06/30-368-1354.

KONTÉNERES sittszállítás. Sóder, homok, termőföld. 06/20-464-6233.

TETŐTŐL a pincéig! Részleges és teljes lakás-, ház-, irodafelújítás minden szakmában, magyar, megbízható szakemberekkel, ingyenes árajánlattal, gyors kezdéssel. Tétény-Épszer Kft. Tel.: 226-4539, 787-4882, 06/20-946-7557.

FESTŐMESTER vállal szobafestést, mázolást, tapétázást, hosszú távú garanciával. Tel.: 06/30-251-5872, 285-2882.

VILLANYSZERELŐ, kisebb munkákat és társasházi elektromos karbantartást is vállalok. 246-9953, 06/30-947-6036.

REDŐNY-, reluxa-, harmonikaajtó-, szalagfüggöny-, napellenző-, szúnyogháló-, függönykarnis-javítás, -készítés. 356-4840, 06/30-954-4894.

DR. GÁZ GÁZKÉSZÜLÉKSZERVIZ!
vállaljuk: – cirkók, – vízmelegítők, – konvektorok, – tűzhelyek javítását. Valamint ÚJ fűtésrendszerek szerelését **rézcsöves** technológiával. **Munkafelvétel** 8–10 óráig telefonon: **246-4769, (személyesen a szerelővel még aznapra:) 06-30-944-6513.**

PARKETTÁZÁST, csiszolást, javítást, festést, tapétázást, garanciával. 06/20-599-6598.

KERTGONDOZÁST, gyümölcsfa-, szőlőmetszést vállalok vidéken is. Tel.: 06/30-682-4431.

ADÓBEVALLÁS-KÉSZÍTÉS! Március 1-jétől visszakapja adóját, ha most jelentkezik. Tel.: 202-1165, 06/20-823-0207. Böszörményi út.

#KÖNYVELŐCSERE! Tájékozott? Időben naprakész a könyvelése? Előzetes bejelentkezés: 06/20-823-0207.

HORVÁTH Ákos ajtó-, ablakdoktor. Mindenféle ajtók, ablakok illesztését, javítását, átalakítását (bukóról nyílóra), szigetelését, zárak cseréjét vállalom garanciával. Felmérés díjtalan! Tel.: 368-3604, 06/70-550-0269.

VÍZ-FŰTÉSSZERELÉS gyorsszolgálat. Csőrepedés javítása, kamerás csatornavizsgálat, duguláselhárítás, műszeres csőrepedés-keresés. Hétvégén is. 06/30-914-3588.

KERÜLETI gyorsszolgálat! Gázkészülékek teljes körű javítása; vízszerelés, vízórák kiépítése; villany-, fűtésszerelés; gépi duguláselhárítás, garanciával, 0–24 óráig, a hét minden napján. 321-8082, 06/20-334-3437.

S.O.S. GÁZSZERVIZ! Gázkészülékek teljes körű javítása, fűtésszezon előtti tisztítása, karbantartása, komplett fűtési rendszerek kiépítése tervezéssel, gázműeljárással, fűtési rendszerek vegyszeres tisztítása 0–24 óráig, mindennap, garanciával, ünnepnapokon is. 291-2800, 321-8082, 06/30-269-0001.

S.O.S. DUGULÁS- és csatornatisztítás! Gépesített ipari technológiával, falbontás nélkül, a hét minden napján, a nap 24 órájában, garanciával a lakosság és közületek szolgálatában. 321-8082, 06/20-334-3437.

BÁDOGOSSZERKEZETEK, cserép-, palatetők, tetőszigetelések javítása kerületi kisiparostól. 249-2664, 06/20-944-9015.

ZÁRSZERELÉS, Tóth és Társa Kft. Zárak szerelése, javítása 0–24-ig. 06/30-863-7680.

ASZTALOS-, lakatosmunkák készítéstől a legkisebb javításig. 06/20-411-4349, 789-3958.

ANTIALKOHOLISTA brigád: szobafestést, mázolást, tapétázást, gipszkartonozást, szőnyegpadlózást, csempézést, vízszerelést, villanyszerelést, kőművesmunkákat vállalunk. 365-2662, 06/20-998-2369.

ASZTALOS vállal: zárszerelést, ajtó-, ablakillesztést, szigetelést, küszöbkészítést, bútorjavítást, pántok, zsanérok cseréjét, falfúrást, bútor-összeszerelést. 251-9483, 06/20-381-6703.

VILLANYSZERELÉS azonnal! Hibaelhárítástól a teljes felújításig. Petrás József villanyszerelő-mester, 06/20-934-4664, 246-9021. ELMŰ által minősített vállalkozás.

REDŐNY, reluxa, szúnyoghálók, szalagfüggöny, napellenző szerelése, javítása, garancia, részlet. 261-3380, 06/30-973-4378, 06/20-424-2618.

BÁRMI rossz, hívjon minket – lakásszerviz – 06/30-410-0007.

VARRÓGÉPJAVÍTÁS, -eladás, -bérbeadás, alkatrész-árusítás. 1126 Ugocsa utca 5. 213-8927.

TÁRSASHÁZAK, lakások, családi házak felújítása, külső hőszigetelés. Tetők, homlokzatok, erkélyek, függőfolyosók, lépcsőházak felújítása. Alpintechnikai munkák, veszélyelhárítás azonnal. ATRIUM Kft. 06/20-935-7089.

ASZTALOS: 06/20-548-8829. Konyhabútorok, beépített szekrények, polcozások, kiegészítések, javítások, precíz, gyors munka. www.butorosok.hu.

AJTÓ-, ablakcsere falbontás nélkül. Ingyenes felmérés. Többgenerációs hegyvidéki vállalkozás. 06/30-922-2262, 355-6366.

DUGULÁSELHÁRÍTÁS! KISS dugulás-elhárító NAGY dugulás elhárítását is vállalja. (Ünnepnapokon is.) T.: 212-7035, 06/20-939-2872.

KÖLTÖZTETÉS ingyenes munkafelméréssel. Csomagolás, bútorszerelés, hangszerszállítás. www.diokoltoztetes.hu, 417-1975.

LOMTALANÍTÁST vállalunk a hét minden napján. www.lomtalanitas.com, 419-3341.

CSERÉPKÁLYHA, kandalló. 249-3119, 06/30-961-8397.

SZÁMÍTÓGÉP-JAVÍTÁS otthonában. Komplett számítógépek és részegységek beszerzése. Tel.: 06/20-988-5147. www.benyosoft.hu.

VÍZVEZETÉK-SZERELÉS, fürdőszoba-felújítás, javítások. 291-9239, 06/20-391-5982.

HEGYVIDÉK TH Bt. közös képviseletet vállal. Tel.: 06/20-460-1585.

VÍZSZERELÉS-GYORSSZOLGÁLAT, duguláselhárítás, műszeres csőrepedés-keresés, csőrepedés javítása, WC-k, csapok, téli elzárók szerelése ásással. Hétvégén is. 06/30-200-9905.

FAKIVÁGÁS. Bármilyen nagyságú, veszélyes fák ágankénti lebontással való kivágása. 06/20-485-6547.

KOVI költöztetés, szállítás, iroda, lakás, vidékre is. Munkafelméréssel, ingyen dobozokkal. 376-5119, 06/30-971-8215.

KÖLTÖZTETÉS, nehézgépszállítás, lomtalanítás, nemzetközi fuvarozás 7,5 t-ig, zongora, páncélszekrény. Tel.: 06/30-948-2206.

KÉMÉNYBÉLELÉS, alumínium, acél, furánflex technológiával, légbeömlő-szereléssel, kéményseprő-ügyintézéssel. METALVILL Kft. Tel.: 06/30-688-3683.

COMPUTERKLINIKA: Számítógép-javítás, -karbantartás, -bővítés, vírusirtás, ingyenes kiszállással. Tel.:06/30-857-2653.

GUMISZERVIZ-autószerviz, műszaki vizsgáztatás, autókozmetika az I. kerületben, Márvány u. 16. Tel.: 06/20-565-2105.

KŐMŰVES-, burkolómunkákat, teljes körű lakásfelújítást, átépítéseket rövid határidőre, referenciákkal vállal építőipari cég. 06/30-280-7257.

FESTÉS, mázolás, tapétázás ár- és minőséggaranciával. Előzetes felmérés és kalkuláció készítésével. 06/70-317-1438.

LAKÁSOK, üzlethelyiségek teljes körű átalakítását, felújítását vállaljuk. Festés, mázolás, gipszkartonozás, villany-, vízszerelés. Asztalosmunkák, egyedi bútorok készítése reális áron. Érdeklődni: 06/20-553-4341.

VÍZSZERELÉS, fürdőszobák, WC-k javítása, víz-csatornaszerelés, anyagbeszerzéssel. Tel.: 06/30-447-3603.

TAPÉTÁZÁST, festést, mázolás, lakásfelújítást vállalok. Lakástakarítással is. Szép, pontos munka. Tel.: 06/30-447-3603.

FIGYELEM! Tavaszi metszés, permetezés, kertrendezés, fakivágás, gallyazás. Díjmentes kiszállás + felmérés. Minden munkánkra garanciát vállalunk. Nagy János kertész: 06/30-343-7318.

LAKÁS/INGATLAN/BÉRLEMÉNY

KERESÜNK-KÍNÁLUNK ELADÁSRA-BÉRLETRE
budai, zöldövezeti lakásokat, házakat.
UNITERRA Bt.
Telefon: 246-43-47,
06-30-311-8950, 06-20-982-8055,
Fax: 247-0686.
E-mail: csonka-j@hu.inter.net

„BUDAVÁR" Ingatlanközvetítő Magániroda! 201-7719, Zwillinger.

IMMOTÉKA Ingatlaniroda, 11 éve a nívós ingatlanok specialistája. Szakszerűség, diszkréció, referenciák. XII., Nagyenyed u. 9. Tel.: 201-1821, 06/30-202-1892, 06/30-229-3345 Aktuális ajánlataink: www.immoteka.hu.

XII., KIKELET utcában 80 nm-es, nappali + 2 hálós, napfényes, közvetlen kertkapcsolatos lakás garázzsal, tárolóval + tetőtéri, panorámás mini garzon, 45 millióért eladó. 06/20-362-2906.

CSENDES, világos, emeleti eladó lakást keresek a kerületben. 201-9475, 06/70-237-9030.

ISTENHEGYI úton 44 nm, I. emeleti, 1,5 szobás, délkeleti tájolású, jó elosztású, cirkós lakás 19,5 M-ért eladó. 201-9475, 06/70-237-9030.

XII., ZEKE utcában I. emeleti, 88 nm-es, háromszobás, jó elosztású, Várra és Gellért-hegyre panorámás lakás tárolókkal és 24 nm garázzsal, 45 M-ért eladó. 201-9475, 06/70-237-9030.

RÉGI villában lévő eladó, csendes, világos, emeleti lakást keresek. 201-9475, 06/70-237-9030.

BUDAI Várban 76, 78 és 182 nm-es öröklakások eladók. 201-9475, 06/70-237-9030.

RÓZSADOMBON városra teljes panorámás ikerház egyben vagy külön eladó. 06/30-944-9335.

TÖRÖKBÁLINTI úton 80 nm-es, 2 szintes, tetőtéri lakás garázzsal eladó. 06/30-944-9335.

KAKUKK úti, 38 nm-es, felújított lakás kocsibeállóval eladó. 06/20-414-2342.

XI., CSERESZNYE utcában 236 nm-es, felújítandó vagy bontandó ház sürgősen eladó. 06/30-944-9335.

APOR Vilmos téren 61 nm-es, polgári, erkélyes, kertre néző lakás sürgősen eladó. 06/20-414-2342.

XII., ÁGNES úti, 200 nm-es, 5 szobás sorház eladó. 06/30-944-9335.

STROMFELD Aurél út mellékutcájában 140 nm-es, garázsos, teraszos polgári lakás eladó. 06/30-944-9335.

VÁRI, 160 nm-es lakástulajdon eladó. 06/30-944-9335.

IPARMŰVÉSZETI Múzeummal szemben 60 nm-es, 2 szobás, csendes lakás eladó. 06/20-414-2342.

BÁN utcai, 49 nm-es, 2 szobás, felújított lakás eladó. 06/30-944-9335.

XIV., IKEÁNÁL másfél szobás, felújított panel eladó. 06/30-944-9335.

RÉGIPOSTA utcai, 4. emeleti, 36 nm-es lakás eladó. 06/20-414-2342.

VILLÁNYI úti, 81 nm-es lakás eladó. 06/20-414-2342..

ÚJPESTEN 66 nm-es, zárt kertes lakás és a XIII. kerületben 57 nm-es lakás kis panelházakban eladó. 06/30-944-9335.

BREZNÓ közben földszinti, felújítandó, 120 nm-es lakás eladó. 06/20-414-2342.

IX., MESTER utcai, 5. emeleti, 34 nm-es, cirkós lakás eladó. 06/20-414-2342.

LŐRINCZ Péter ingatlaniroda keres-kínál kiadó és eladó lakásokat, házakat, telkeket, irodákat a kerületben. 351-9578, 06/70-383-5004. www.lorinczpeter.hu.

KERESÜNK-kínálunk budai és belvárosi lakásokat eladásra. 06/30-326-3400, www.bastya.hu.

14 ÉVE FOLYAMATOSAN működő INGATLANIRODA keres-kínál eladó-kiadó ingatlanokat. Teljes körű, gyors, korrekt ügyintézés. Telefon: 315-0031, 06/30-944-0088. www.amadex.hu; amadex@axelero.hu.

KERESÜNK, kínálunk kizárólag XII. és II. kerületi eladó és bérbeadó házakat, lakásokat, elsősorban európai ügyfélkörünk számára. Apartman M Ingatlaniroda, 398-1501, www.ingatlan.com/berles.

BUDAI New York Ingatlaniroda keres eladó és kiadó lakásokat, villákat, üzleti ingatlanokat pontos szolgáltatással, korrekt jutalékkal. Tel.: 215-7336, 06/30-530-5338.

KERESÜNK-kínálunk eladásra budai házakat, lakásokat. 1994 óta működő Partingfon Bt. Dezső bácsi. T./f.: 214-5473, 06/30-973-0113.

BANALP Ingatlaniroda keres-kínál eladó-kiadó lakásokat, házakat, építési telkeket. 361-4287, www.banalp.hu.

XI., IRHÁS árokban, kétlakásos házban, 140 nm, 2 szintes, jó állapotú lakás, garázzsal, gépkocsibeállóval. Irányár: 52 millió. 06/20-368-1744.

XI., SASADON, új építésű teraszházban, 75 nm, 2 + 2 félszobás, 115 nm + 50 nm terasz és 150 nm lakások leköthetők. 06/20-368-1744.

XI., SASADON, Oltvány utcában, újszerű társasházban, 130 nm, 5 szobás, I. emeleti lakás, 2 garázzsal, kiadó. Bérleti díj: 1100 euro. 06/20-368-1744.

XI., SASAD felső részén 207 nm, nagy teraszos, 4 szobás, jó állapotú családi ház, 600 nm kerttel. Irányár: 87 millió. www.sasadingatlan.hu. 06/20-960-5354.

XI., SASADON, felújított villaházban, 115 nm, 3 szobás, 2 fürdőszobás, felújított, rendkívül jó elosztású, tágas, elegáns lakás saját kerttel, kedvező áron eladó. Ár: 49 millió. 06/20-368-1744.

INGATLANOK eladását vállaljuk a kerületben, többéves tapasztalattal. 06/70-523-1969 Schmidt Péter. www.budaihegyek.hu.

KEDVES Tulajdonos! Keresünk 4200 eurós kerettel luxusingatlant hosszú távú bérletre, multinacionális cég új igazgatója részére. Továbbra is a legjobb feltételekkel segítünk kiadni-eladni ingatlanát. START INGATLAN KFT. T.: 316-9408.

II., CSEPPKŐ utcában 150 nm-es, nappalis, 5 hálós, sorházi lakás garázzsal eladó 74,9 M Ft-ért. Tel.: 316-9408, 06/20-932-5005.

XII., MOM Parknál háromszintes, bruttó 240, nettó 178 nm-es, nappali + 5 hálószobás családi ház garázzsal + beállóval eladó. A fszt.-en 30 nm-es garzonlakás. Ingatlan ára: 125 M Ft. Tel.: 06/30-960-8862, 316-9408.

BEÉPÍTHETŐ tetőtereket keresünk felújítás ellenében. Referencia. 06/20-461-0307. www.diszkoszkft.hu.

HŰVÖSVÖLGYI úton eladó 57 nm-es, két szoba-étkezős, II. emeleti, konvektoros lakás 18,5 M Ft-ért. 06/30-346-8308.

XI., SAS-HEGYEN, természetvédelmi terület határán, 83 nm-es, 2,5 szobás, 1. emeleti, panorámás, cirkós, jó állapotú, nagy teraszos lakás garázzsal, tulajdonostól eladó 42 900 000. Ft-ért. 06/20-943-8318.

VENNÉK a XII. ker. Hegyvidéken 50 nm körüli, felújított lakást, azonnali költözéssel, készpénzért. Érd.: 06/30-534-1987.

KORREKT ingatlanközvetítés. Lakóingatlanok, ipari és kereskedelmi ingatlanok. TAWELLCO. Tel.: 06/30-931-1211.

XII., ALKOTÁS utcában, a MOM Parkhoz közel, liftes ház III. emeletén 2 szoba-hallos lakás eladó vagy hosszú távra kiadó. 06/20-536-6946.

KIADÓ a XII. ker., Gaál József út elején, jó közlekedéssel, kertkapcsolatos, 58 nm-es (két szoba + étkező), cirkofűtéses lakás, 70 ezer Ft + rezsi. 06/20-333-1246, 06/30-577-8864.

ZUGLÓ zöldövezetében első emeleti, erkélyes, egyedi fűtésű, 36 nm-es lakás tulajdonostól eladó 11,8 millióért. 06/30-515-6544.

103 NM lakás a XII., Rácz A. úton, 3 lakásos, kertes társasházban eladó, 52 M. 248-1844, 06/20-390-2712.

XII., ORMÓDI u., 6 lakásos társasházban, két külön bejáratú szobával, erkélyes, cirkós, szép lakás tulajdonostól számlaképesen, tartósan kiadó. 06/20-545-7488, 365-8784.

V. KERÜLETBEN, Bazilika közelében, 74 nm-es, 2,5 szoba-hallos, teraszos, metró közeli, parkra néző öröklakás márvány lépcsőházas, gyönyörű Bauhaus házban (nívós irodának is) eladó. 213-7938, 06/30-914-4445.

XII., FODOR utcában, 3,5 szobás, gázcirkós, garázsos, tárolós, saját kertrészes, panorámaablakos, nagy teraszos öröklakás (Osztrák Iskola közelében) eladó. 213-7938, 06/30-914-4445.

GARÁZS

TUSNÁDI u. garázs kiadó. Tel.: 06/70-219-7590.

OKTATÁS

HEGYVIDÉK NYELVISKOLA
XII., Tartsay Vilmos u. 26.
ANGOL, NÉMET, SPANYOL, FRANCIA, OLASZ, OROSZ.
Különféleknek MAGYAR nyelvoktatás.
Felkészítünk: érettségire, felvételire, nyelvvizsgára.
Kihelyezett céges és egyéni tanfolyamok.
Tanfolyamaink egész évben folyamatosan indulnak.
Csoportlétszám: MAX. 3 FŐ.
Tel.: 375-1639.

ANGOLFORDÍTÁS, nyelvvizsgára felkészítés a MOM Parknál. Tel.: 356-2503.

MATEMATIKATANÍTÁS háznál. Tel.: 201-7028.

JOGOSÍTVÁNYT a Szilágyi Autósiskolától. www.autosiskolaszilagyi.hu, 355-9274, 06/20-966-4341.

MATEMATIKATANÍTÁST vállal tapasztalt pedagógus általános iskolások, középiskolába felvételizők számára, egész évben. 394-5341, 06/20-571-7554.

FRANCIATANÍTÁST vállal tapasztalt pedagógus kezdők, haladók, érettségizők, nyelvvizsgázók számára, egész évben. 394-5341, 06/20-571-7554.

MATEMATIKA-, fizika-, számítástechnika-, kémiatanítás általánostól felsőfokig. 06/20-946-7553.

NÉMET – diplomás nyelvtanártól, háznál is. 214-2420, 06/20-244-6565.

OKJ-S kiadványszerkesztő tanfolyam januártól, 100 000 Ft/félév + vizsgadíj. Jelentkezés: január 16-ig. SCHOLA EUROPA. 489-0080, schola@esa.hu, http://schola.esa.hu.

ECDL tanfolyamok többféle variációban. Jelentkezés: február 6-ig. SCHOLA EUROPA. 489-0080, schola@esa.hu, http://schola.esa.hu.

ANGOLTANÁR vizsgákra felkészít. Tel.: 06/30-343-8351.

MATEMATIKAFELKÉSZÍTÉST vállal minden korosztály számára szaktanár, hosszú távú gyakorlattal. 06/70-647-2058.

MATEMATIKA-, fizikakorrepetálást, érettségire felkészítést vállal nagy gyakorlattal mérnök, matematikus. Telefon: 395-2540.

MATEMATIKA,- fizikatanítást vállal középiskolai tanár. 356-7631, 06/70-298-1129.

SZÁMÍTÁSTECHNIKA-tanfolyamok kezdőknek, haladóknak, ECDL vizsgázóknak, nyugdíjasoknak, kismamáknak gyermekmegőrzéssel. 488-0482, www.websuli.hu.

TENISZOKTATÁS Hűvösvölgyben, a Nagyréten! Gyerekeknek és felnőtteknek, kezdők és haladók részére. 06/30-301-6027.

TAVASZI BÖLCSIKEZDÉS a Habakukkban! Másfél éves kortól várjuk a kicsiket márciusban induló csoportunkba fél napra, heti 3 napra is. 06/30-958-8629, www.habakukk.hu.

ANGOLTANÍTÁS, -korrepetálás, nyelvvizsgára felkészítés Kútvölgyben. 06/30-382-4211.

JOBB osztályzatért angolból, magyarból korrepetálás. 06/30-382-4211.

SZOLFÉZS, ének- és zongoratanítás, felvételi vizsgára felkészítés. Tel.: 06/30-241-3079.

MATEMATIKA különóra 5–8 oszt., gyakorlott, szakmailag elismert szaktanár segítségével. Tel.: 204-5510 és 06/30-566-9288.

VEGYES

BÉLYEG, régi képeslap, régi használt levélboríték, papírrégiség vétel-eladás. Marnitz bélyegüzlet. Bp. XII., Nagyenyed u. 9. Tel.: 213-9230, a Déli pályaudvarnál.

BÉLYEGGYŰJTEMÉNYEKET, régi pénzérméket, régi képeslapokat és levélborítékokat vásárolunk. VI., Andrássy út 16., 06/1-317-4757.

DÍJTALAN lakáskiürítéssel vásárolok mindenféle bútort, cserépedényt, porcelánt, festményt, csillárt, ezüstöt, mindenféle régi újságot, játékot és hangszert. 291-3101, 06/30-347-7713, Szellő János. Sze.Janos@vipmail.hu.

ÖNTÖTTVAS kályhát vennék. 06/30-305-9596.

DRÁGAKŐ (briliáns), arany ékszer, régi törtarany és ezüst evőeszközök, dísztárgyak vásárlása készpénzért, a legmagasabb áron. Tekintse meg a Google-ben, e-mail: lakatos@mconet.hu. Keressen fel: II., Margit krt. 51–53. Louis Galéria. Tel.: 316-3651.

A SPORTMAX 2-BEN lévő
BABARUHABÖRZÉRE ÉS GYEREKEXPÓRA ÁRUSÍTÓASZTALOK
még korlátozott számban kaphatók.
info@babanap.hu,
www.babanap.hu.
06/70-368-1749, 266-4902.

EGÉSZSÉG

LÉZERTERÁPIA, reumatológia, akupunktúra, fogyasztás, szénanátha, gerincferdülés, csontritkulás, csípő- és térdkopás kezelése, fejfájásellátás, lumbágóügyelet, üzemorvosi vizsgálatok. Tel.: 368-6349, 06/20-968-6886.

GERINCFÁJDALMAK, nyaki, háti, derékpanaszok, gerincsérv, kar- és lábfájdalom, zsibbadás, fejfájás, migrén gyógyítása a Pro Vitalitás orvos-természetgyógyász rendelőben. XII., Kékgolyó u. 15/b. Bejelentkezés: 06/20-464-1145, 212-2078, üzenetrögzítő is. www.gerincorvos.hu.

FOGSOROK, hidak készítése, javítása soron kívül. Fogszabályozó, fogfehérítő. Mozgáskorlátozottakhoz házhoz megyünk! Hétvégi ügyelet. Fogászati háttér biztosított. Tóthné Hűvös Katalin fogtechnikus mester. 1013 Budapest, Krisztina krt. 51., fszt. Mobiltelefon: 06-30222-3016.

LESZOKTATJUK a dohányzásról egyszeri, 26 perces biorezonanciás csúcsterápiával, 7000 Ft-ért a III., Vörösvári úti sztk-ban, Békásmegyeri sztk-ban, Újpesti nagy sztk-ban, XIII., Pannónia u. 33.-ban. Bejelentkezéssel: 06/70-271-9867.

TALPMASSZÁZS, talpdiagnosztika, fülgyertyázás, thai lábmasszázs, saját fejlesztésű módszer, hajdiagnosztika, testmasszázs, számítógépes lúdtalpbetét-készítés, reiki. „Vivien talpai" orvos-természetgyógyász rendelő, II., Fillér u. 10/a-b. Tel.: 316-2596, www.vivientalpai.hu.

FÁJDALOMMENTES allergia és gombák vizsgálata. Biorezonanciás terápiával: allergia és candida kioldása, bőrbetegségek, szenvedélybetegségek, légúti, emésztési, mozgásszervi problémák, fejfájások kezelése, stresszoldás. „Vivien talpai" orvos-természetgyógyász rendelő. 316-25-96, www.vivientalpai.hu.

CSONTKOVÁCS-akupresszőr Hűvösvölgyi út 54. alatt. Idegbecsípődések, ízületi blokkok, lumbágó-isiász megszüntetése. Térdblokkok, gerincsérvek, szédülések műtét nélküli eredményes gyógyítása. Fülakupunktúrás fogyókúra. Dr. Garzó Péter természetgyógyász 06/30-945-8477.

FOGFEHÉRÍTÉS. Dr. Erdélyi Katalin. 1016 Mészáros u. 10. Tel.: 06/30-500-4876.

BŐRGYÓGYÁSZATI, onkológiai magánrendelés: anyajegyek, bőrdaganatok szűrővizsgálata, kezelése. Általános és gyermekbőrgyógyászat, kozmetológia. XI., Bartók Béla út 57. Bejelentkezés: 466-8328, dr Bánfalvi.

SÚLYPROBLÉMÁK gyötrik, stresszhelyzetekre evéssel reagál, vagy többet eszik, mint szeretne? Ideális testsúlyra és lelki békére vágyik? Evészavar Központunkban szeretettel várjuk! Tel.: 06/70-450-0994. Információ: www.eveszavarkozpont.hu.

HÁZI segítségnyújtást, gondozást vállal nappal megbízható hölgy, szociális szakképzettséggel. Tel.: 06/30-250-3442.

ÁLLÁS

CSALÁDOKHOZ megbízható, lelkiismeretes idősgondozókat, babysittereket, takarítónőket díjmentesen közvetítünk. „Empátia", 06/1-336-1094, 06/20-465-8458, 06/70-380-5620.

6 ÓRÁS, délutános, irodai munka nyugdíjasoknak, diákoknak a Délinél. Fix bér. Érd. 14 óra után: 887-5396, 06/70-770-0084.

CSALÁDOKHOZ keresünk és ajánlunk leinformálható bébiszittereket, idősgondozókat, házvezetőket. Micimackó. T.: 243-8280, 205-8700, 06/20-359-5918.

NAGY pedagógiai tapasztalattal egyedül álló, fiatalos, nyugdíjas tanárnő 5–10 éves gyermekek teljes körű ellátását (felzárkóztatás, tehetséggondozás, szabadidő) vállalja. Tel.: 331-8733 vagy 06/30-383-6362.

SZENVEDÉLYBETEG Fiatalokért Alapítvány ügyvezetőt, irodavezetőt, irodai alkalmazottakat, munkatársakat keres. 06/20-598-9741.

BABUSGAT-LAK. Megbízható, gyakorlott bébiszitter vagyok, gyermekfelügyeletet vállalok. 06/70-209-7160, 213-9242.

OTTHON is végezhető, jó kereseti lehetőséggel, telefonos munkára munkatársakat keresek. 06/20-823-0177.

TÁRSALKODÓNŐT keres? Mert hiányzik Önnek egy meghitt, bizalmas beszélgetés, tartalmas társalgás? Hívjon bizalommal egy leinformálható, művelt társalkodónőt. Hölgyek hívását várom. 06/70-203-2320.

TÁRSKERESŐ

KETTEN minden könnyebb! Jöjjön, és találja meg a társát! Kánya Kata Társközvetítő Iroda. 214-9441, www.kanyakata.hu.

KÖNYV

OPERA ANTIKVÁRIUM (VI., Hajós u. 7.) vásárol könyveket, könyvtárakat, képeslapokat, kéziratokat, régi fényképeket, térképeket, plakátokat, festményeket, bármilyen régi reklámtárgyakat. Ingyenes kiszállás, készpénzfizetés. Telefon: 332-0243, 06/20-922-0001.

Hajtatott virágok

A téli hónapokban a kertbarátok a szobába szorulnak, ám ez nem jelenti azt, hogy tétlenül kellene várni az enyhülést hozó tavaszt, s vele a kerti munkákat. A hajtatás éppen ebben az időszakban végezhető tevékenység.

A kertészek hajtatásnak nevezik azt a folyamatot, amelynek során a természetes virágzási időtől eltérő időpontban bírható virágzásra egy növény. Természetesen hajtatni csak a tartalék tápanyagraktárral rendelkező, azaz hagymás, gumós, gyöktörzses növényeket lehet. Ezek – amennyiben a tavaszt idéző környezetbe kerülnek – rendelkeznek a kihajtáshoz és virágzáshoz szükséges erőforrásokkal, így akár egy üvegedényben is kinyílhatnak. Nincs is más feladat, csak „elhitetni" velük, hogy a nyugalmi időszaknak vége, és itt a virágzás ideje.

A csillagvirág hálás növény

Az amarillisz méreteiben is eltér a többitől

Jácint, a klasszikus

A hajtatott növények között a jácint az egyik favorit. Olyannyira elterjedt, hogy a hagymája méretéhez igazodó, speciális edényt is árulnak, amelyben egyszerűen virágoztatható. A tetszhalott hagymát elég elhelyezni a középen elkeskenyedő, a hagymát a vízszint fölött megtartó üvegben. A nedvesség és a meleg (ideális esetben 10-15 Celsius-fok körüli hőmérséklet) hatására a levelek növekedésnek indulnak, és megjelenik közöttük a bimbó.

Érdemes letakarni a jácintot, és addig sötétben tartani, amíg a bimbó színesedni kezd. Ezután a szoba melegében csak néhány hétre van szükség a teljes virágzáshoz. Az elvirágzott hagyma aztán a kertbe kiültetve lassan visszahúzódik. Ezután ismételten kiásva száraz helyen eltartható a következő ősz végéig, amikor vagy a kertbe kerülhet, vagy ismét kezdődhet a hajtatás.

Akinek nincs hajtató üvege, természetesen ugyanilyen sikeresen hajtathatja a nyugat-ázsiai növényt homokos földkeverékbe ültetve. Az eljárás ugyanaz, mint az üveg esetében, azzal az eltéréssel, hogy a földbe ültetett hagymáknál még ritkábban jelentkezik a túlzott nedvesség hatására bekövetkező rothadás.

Variációk jácintra

Ha a hagyományos kékes, rózsaszínes jácint már nem dobogtatja meg szívünket, akkor sem kell lemondani a hajtatott növények virágoztatásának öröméről.

A bókoló csillagvirág kis termetű, de annál hálásabb növény. A hóolvadás után az elsők között bontja ki szirmait a nyugat-ázsiai erdők alján, így tökéletesen alkalmas hajtatásra is. A kis gumókból többet ültessünk egy cserépbe, mert csak így érvényesül. A kertbe – azt mondják – száznál kevesebbet nem is érdemes elültetni. A sok kis gumóból aztán előbújnak a fűszerű, keskeny levelek, majd a tövenként több száron a tucatnyi kis, kék, csillag alakú virág. Mélykékje (vagy egyes változatainak hófehére) a kertben is vonzza a tekintetet, a szobában pedig még feltűnőbb lehet.

A nőszirmok közül a ténylegesen Törökországból származó török írisz ajánlható, amely kis termetével és csodaszép virágaival válik alkalmassá a szobai nevelésre. Alig tíz centiméter magas száron egyetlen virágot nevel, amely élénksárga alapon zölddel pötytyözött. Egymagában is csinos szobadísz, de igazi szépsége kosárba ültetve, más hagymások között teljesedik ki.

Csodálatos amarillisz

A hajtatott növények egyik legkedveltebbje az amarillisz, amely nemcsak igényeiben, gondozásában, de méretében is eltér a többi hagymástól. A hagymákat – amelyek átmérője meghaladhatja a tíz centimétert is – akkor kell elültetni, amikor a nyugalmi időszak után megjelenik a csúcsán a hajtás. Először áztassuk néhány órára kézmeleg vízbe, majd ültetésnél figyeljünk, hogy csak a hagyma kétharmada kerüljön a föld alá.

A jácint az egyik favorit

Hűvösebb helyen tovább megmaradnak az amarillisz virágai

Kezdetben legjobban a 18-20 Celsius-fokos szobában, az ablak közelében fejlődik. Amint a szalagszerű levelek fejlődésnek indulnak, a rendszeres öntözést tápoldatozással is ki kell egészíteni. Az intenzív fejlődés a virágbimbók megjelenéséig tart, ekkor csökkentsük az öntözések gyakoriságát. Ha a virágok nyílásával a cserepet hűvösebb helyre tesszük, a hatalmas virágok tovább megmaradnak.

Miután a virágok elnyíltak – a magérlelés megakadályozása érdekében – levághatjuk őket, és tovább csökkenthetjük a locsolások számát. A növényt nyáron akár a kertbe is kitehetjük, ahol nyár végére, őszre visszahúzódik. Ekkor érdemes kiemelni a földből, és hűvös, száraz helyen pihentetni. A nyugalmi időszak általában hat-nyolc hétig tart, a végét a hagyma csúcsán megjelenő hajtás jelzi. Ekkor következhet az ismételt hajtatás.

Barta István

A SZERZŐ FELVÉTELE

A török írisz is szép szobadísz lehet

Értékmegőrzés és fejlődésösztönzés

(Folytatás az 1. oldalról)

ként ezeket nem lehetett az épületen elhelyezni; mostantól viszont a tetősíkban vagy az ingatlannal határos közterületről nem látható módon felszerelhetők.

Noha a lakosság részéről komoly igény mutatkozik a társasházak meglévő padlástereinek beépítésére, és az önkormányzat szeretett volna lazítani a korlátozó szabályokon, erre végül is az állami főépítész elutasító véleménye miatt nem került sor. A főépítészi iroda vezetője jelezte: az önkormányzat szándéka, hogy a KVSZ következő módosítása során – amiről a decemberi ülésén döntött is a képviselő-testület – ismételten foglalkozzon ennek a problémakörnek a megoldásával.

INTERNETEN IS MEGTEKINTHETŐEK AZ ÚJ SZABÁLYOZÁSI TERVEK

2008 szeptemberében tette nyilvánossá a hegyvidéki önkormányzat a korábban csak belső, hivatali használatban lévő, Minerva elnevezésű térinformatikai rendszerét. A www.hegyvidek.eu önkormányzati portálról ingyenesen elérhető, sokfunkciós, térkép alapú adatbázis lehetővé teszi, hogy akár cím vagy helyrajzi szám szerint tájékozódjunk az építési előírásokról. A Minervából azonban nem csak az építésügyi szabályokat ismerhetjük meg: a térképes rendszer egyebek között abban is segít, hogy megtaláljuk egy-egy építési terület illetékes ügyintézőnek elérhetőségeit, vagy megkeressünk fontos intézményeket a kerületben. A rendszerben az alaptérképek mellett ortofotó – a Hegyvidékről készített felülnézeti fénykép – is megtalálható, emellett egy-egy helyszínről a lakók által feltöltött archív képek is láthatók. A régi fotók, képeslapok digitális másolatait – múltunk, építészeti örökségünk pontosabb megismerése érdekében – továbbra is várja az önkormányzat.

CSILLEBÉRC: EGY ÚJABB LÉPÉS A RENDEZÉS FELÉ

Az új Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzat a csillebérci üdülőtelep több mint hetven évre visszavezethető kaotikus tulajdonviszonyainak rendezését is segíteni kívánja. A területen jelenleg nincsenek hivatalosan kijelölt utcák, így az utcanevek, házszámok is hiányoznak – emiatt sokszor még a mentő sem találja meg a keresett épületet. Ahhoz, hogy ki lehessen jelölni a közterületeket, meg kell egyezni a tulajdonosoknak, nagy számuk miatt azonban ez ma szinte lehetetlen, mindössze öt helyrajzi számon ugyanis mintegy ezer tulajdonost tartanak nyilván. Korábban 2000 négyzetméter volt ebben az övezetben a minimálisan kialakítható teleknagyság, most ezt az elkészült vizsgálatok alapján a terület egy részén 1000 négyzetméterre lehetett csökkenteni. Ez elősegítheti a közterületek kialakításához szükséges telekalakításokat, mivel egy-egy telek esetében kevesebb tulajdonosnak kell egyezségre jutnia.

Szabó-Kalmár Éva szerint a szigorítások mindenekelőtt a városkép védelmét, a jobb építészeti minőség megjelenését, illetve a zöldfelületek bővítését célozzák. Városképi szempontok miatt az épületek utcai homlokzatát (védett épületeknél azok valamennyi homlokzati felületét) nem lehet részlegesen felújítani vagy átszínezni, illetve a rikító színezés se megengedett. Zártsorú övezetekben a külső tokos redőnyök beépítése mellett a kirakatszekrények kihelyezését is megtiltották. Újonnan létesülő és meglévő lapos tetők rekonstrukciója során (a védett épületek, a kereskedelmi, kulturális és vendéglátó célt szolgáló tetőteraszok kivételével, illetve amennyiben nincs szakvéleménnyel igazolt statikai probléma) a tetőfelületen élő zöldfelületet kell kialakítani.

Ortofotó és a KSZT összevetve

Az új KVSZ az Integrált Városfejlesztési Stratégiában meghatározott kerületi fejlesztések kereteit is megteremtette. Az irodavezetőtől megtudtuk: a Királyhágó tér, Böszörményi út és környékének tervezett rehabilitációjával összhangban, például növelték az utcai vendéglátóteraszok területmaximumát, ezzel is elősegítve, hogy kellemes, jól funkcionáló közösségi terek jöjjenek létre a kerület központjában.

z.

Értékeink régi képeslapokon

SPORTOS, EDZETT HEGYVIDÉK

FEBRUÁRI PROGRAMOK

TESTÉPÍTÉS, ÁTMOZGATÓ EDZŐTERMI, SÚLYZÓS, ILLETVE KARDIOGÉPES EDZÉS

Kellemes körülmények között, új kardiogépeken, edzői segítséggel, tanácsadással. **Helyszín:** T2 Fitneszterem, Jókai iskola (Diana utca 4.), kis épület (bejárat a Felhő utca felől). **Időpont:** vasárnap 17.00–19.00. **Szükséges felszerelés:** váltócipő, sportruházat.

ÚSZÁS

• **Vasárnaponként** 9.00–13.00. **Helyszín:** a Testnevelési Egyetem uszodája (Alkotás utca 44.). Belépés csak 4 éves kortól, XII. kerületi lakcímkártyával, legkésőbb 12.30-ig.

AEROBIK

Foglalkozásokat csak iskolaidőben tartanak, iskolaszünetekben nem.

• **Hétfő** 17.30–18.30 Tamási Áron Általános Iskola (Mártonhegyi út 34.), 18.30–19.30 Jókai Mór Általános Iskola (Diana utca 4.). • **Szerda** 18.30–19.30 Tamási Áron Általános Iskola (Mártonhegyi út 34.). 18.00–19.00 és 19.00–20.00 Jókai Mór Általános Iskola (Diana utca 4.). • **Péntek** 17.00–18.00 Arany János Általános Iskola (Meredek utca 1.)

KÍMÉLŐ TORNA

Foglalkozásokat csak iskolaidőben tartanak, iskolaszünetekben nem.

• **Hétfő** 17.30–18.30 Tamási Áron Általános Iskola (Mártonhegyi út 34.) és Jókai Mór Általános Iskola (Diana utca 4.). • **Kedd** 17.30–18.30 Zugligeti Általános Iskola (Zugligeti út 113.). • **Szerda** 17.30–18.30 Tamási Áron Általános Iskola (Mártonhegyi út 34.). • **Péntek** 16.00–17.00 Arany János Általános Iskola (Meredek utca 1.).

SÍOKTATÁS

Fogarasi Síiskola (Piarista sporttelep, XII., Költő utca 38.).

• **Szombat 15.00–16.00.** Előzetes bejelentkezés szükséges Fogarasi Orsolyánál, a 06-30-931-06-15-ös telefonszámon.

NORDIC WALKING

Fogarasi Síiskola (Piarista sporttelep, XII., Költő utca 38.)

• **Vasárnap: 9.00–10.00.** Előzetes bejelentkezés szükséges Fogarasi Orsolyánál, a 06-30-931-06-15-ös telefonszámon.

TERMÉSZETJÁRÓ TÚRA

Február 7. Budai-hegység.

Túravezető: Sütő-Nagy István. **Találkozó**: 9.00 Normafa, a 90A autóbusz végállomásánál. **Útvonal**: Normafa–Makkosmária–Szent Mihály-szikla–Frank-hegy–Ördög-orom–Széchenyi-hegy–Széchenyi-emlékkilátó–Művész út, fogaskerekű vasút. **Táv–szint**: kb. 12 km, + 450, – 480 m. **Érkezés**: kb. 15.00. Érdeklődni lehet **Sütő-Nagy Istvánnál. Telefon: 202-7849** vagy **30-934-6968.**

KERÉKPÁROS TÚRÁK

A pontos útvonalról és időpontról Pál László ad felvilágosítást. Az adott hétvégére vonatkozóan csütörtöktől érdemes érdeklődni. Jelentkezés, további információ: 06-70-212-5555 vagy pallaszlo@freemail.hu.

A programok – a többnapos túrák (szállás, étkezés, utazási díjak) kivételével – a résztvevők számára INGYENESEK, a költségeket a Budapest Hegyvidék XII. kerület Önkormányzata viseli. A részletes programot keressék a www.budapesthegyvidek.hu honlapon és a hirdetőkön. További információ: XII. kerületi Szabadidősport Központ, 1123 Budapest, Csörsz utca 2–4. Telefon/fax: 319-92-92, e-mail: sportcenter12@freemail.hu, Lődy Katalin sportszervező.

Tilos a káromkodás

Fair Play Foci a Városmajorban

Szombatonként a Városmajor utcai szabadidő- és sportközpontban tart edzéseket a hátrányos helyzetű gyerekeket összefogó Black Stars Juniors. A Fair Play Foci program keretében szerveződött csapat tagjai az elmúlt két évben bebizonyították, hogy a sport nemcsak a testet, hanem a lelket is nemesíti.

FOTÓ: MARÓS MIHÁLY

A hegyvidéki Fair Play-focicsapatnak terjed a híre

Nyaranta megtelik gyerekekkel a Városmajor, sokan egész napjukat a parkban töltik mindenfajta szülői felügyelet nélkül. Vannak, akik fociznak, kosaraznak, mások egymással játszanak, de a legtöbben csak úgy „elvannak", egyéb lehetőség híján céltalanul csellengnek a fák között. Őket igyekszik összefogni a Fair Play fociprojekt – magyarázza a program létrejöttének miértjét Farkas Gábor. Az ötletgazda a park közelében dolgozik, így naponta találkozik rossz anyagi körülmények között élő, legtöbbször viselkedésproblémákkal küszködő, így a legtöbb szabadidős tevékenységből kiszoruló gyerekkel. Mivel maga is rendszeresen focizik, és gyermekedzői képesítése is van, elhatározta, hogy létrehoz egy csapatot, amelyben a gyerekek ingyen hódolhatnak szenvedélyüknek.

– Mert a parkban ugyan alapvetően jól érzik magukat a gyerekek, de sajnos sok atrocitás történik arrafelé, volt, hogy hajléktalanok támadtak rájuk, sok a lopás, és a nagyobb, tinédzserkorú fiúk agresszív viselkedése és trágárabb nyelvezete sem nevezhető példamutatónak – folytatja Farkas Gábor.

Szerencsére a hasonló szociális projektekkel foglalkozó Egység a különféleségekben Alapítvány felkarolta az ötletet, és 2007 nyarán megkezdődhetett a munka. Az ingyenes sportolási lehetőségért cserébe csak annyit kértek a gyerekektől, hogy próbáljanak meg változtatni magatartásukon, javítsanak társas kapcsolataikon. Az eddig eltelt másfél év azt bizonyítja, hogy a fiatalok meghálálták a törődést, tanulmányi eredményük és magatartásuk is javult.

Szeptemberben már edzést tartottak, a foglakozásokat az alapítvány vezetőjének U14-es válogatottat is megjárt fia vezette. Eleinte csak a Városmajorban toboroztak, ezért kevesen jöttek el, később már a kerületi iskolákat is bevonták a programba. Alig telt el néhány hét, és már több mint huszonöt gyermek járt le edzeni. Foci közben és a tréningek alatt tilos a káromkodás, a verekedés, a másik csúfolása, ami egyébként a gyerekek többségénél addig megszokott volt.

Kezdetben a Vasas Pasaréti úti pályáján gyakoroltak, de hamarosan áttették székhelyüket a TF Csörsz utcai műfüvesére. A bérlés költségeit az alapítvány vállalta magára, így a gyerekeknek nem kell fizetni a pálya használatáért. 2008-ra kialakult egy „kemény mag", amely hóban-fagyban is minden edzésen ott van. Ők jelentik a bázisát a XII. kerületi művelődési központban működő Forró Csoki Klubnak, ahol a foci után társadalmi problémákat vitatnak meg gyerekek és felnőttek közösen. Szóba kerül az alkohol kérdése, a drogprobléma, az erőszak, tehát csupa olyan káros jelenség, amellyel életük során gyakran találkozhatnak a fiatalok.

Farkas Gábor elmondta, hogy az egyik ilyen találkozón vetődött fel az Esze Tamás gyermekotthon meglátogatása. A – természetesen focival fűszerezett – jó hangulatú együttlét során a gyerekek megtapasztalhatták, hogy ami nekik sokszor természetes, más kortársaik számára korántsem az.

Miután az alapítvány már nem tudta vállalni a pályabérlés költségeit, a szülők az önkormányzathoz fordultak segítségért. Szerencsére a kerület vezetői felkarolták a csapatot, és felajánlották, hogy hetente egyszer ingyen használhatják a Városmajor utcai sportcentrum tornatermét.

A hegyvidéki tapasztalatok alapján már Bagon, Domonyban és Fóton is alakultak Fair Play Foci-csapatok, s hamarosan Ikladon is megkezdődik a munka. Sokan érdeklődnek a program iránt, mert terjed a híre, hogy a fociedzések hatására a gyerekek jobban tanulnak, és a viselkedésük is megváltozik.

eMeM

■ *A Fair Play Foci programról további információk a www.fairplayfoci.eoldal.hu honlapon olvashatók.*

Teljes erőbedobásra késztetik ellenfeleiket

A kezdeti megilletődöttség után egyre bátrabban játszik az első osztályú kosárlabdaligában szereplő EnterNet-NTE Hegyvidék. A hazai meccseken már a legjobbakkal is felveszi a versenyt a kizárólag magyar játékosokkal felálló hegyvidéki kosárcsapat, a Körmend ellen például csak egy hajszálon múlt a bravúr, az első bajnoki pontok megszerzése.

A jó nevű Szolnok ellen idegenben végig szoros, hajtós mecscset játszottak, teljes erőbedobásra késztetve a Tisza-parti alakulatot. Alaposan felpörgette a csapatot Keresztes Rafael érkezése, aki Szolnokon elért huszonöt pontjával új házi rekordot állított fel.

A Körmendről igazolt 212 centiméter magas, harmincéves center nemcsak a Hegyvidék korelnöke, hanem egyik legjobb játékosa is. Ő egymaga képes betölteni a Fülöp Gábor sérülésével és Likár Péter távozásával keletkezett űrt. Remekül megértik egymást a szintén az első osztályból igazolt dombóvári Simon Nándorral, ők ketten igazi vezéregyéniségei a csapatnak. Kivételes játékintelligenciájuk egyre inkább átragad a többiekre, így már bizonyosan nem kell sokat várni az első hegyvidéki kosaras győzelemre.

(m.)

A Körmend ellen remekül helytállt a Hegyvidék (fehérben)

A legutóbbi meccsen Dávid Kornél (balra) is szurkolt a hegyvideki kosarasoknak

Bajnokjelölteket keresnek

A BSE többszörös bajnok és kupagyőztes női röplabdacsapata keresi a jövő játékosait. A sportág iránt érdeklődő, 1999–2000-es születésű lányokat Schadek Ferencné várja vagy személyesen a városmajori csarnokban (Szamos utca) hétköznaponként 15 és 17 óra között, vagy a 06-30-253-1839-es telefonon.

Hegyvidéki szellemi torna

Szellemi vetélkedőn mérhették össze tudásukat a hegyvidéki iskolások. A diákolimpia keretében rendezett versenyen tizenkét általános iskolai és négy gimnáziumi csapat indult. A szervező XII. kerületi Szabadidősport Központ előzetesen elküldte az iskoláknak a kérdések összeállításakor használt szakirodalmat, így a csapatok felkészülhettek a pekingi ötkarikás játékokkal és a Hegyvidék olimpiai bajnokaival kapcsolatos feladatokra. A hagyományos kérdezz-felelek mellett egyebek között totó, a különböző sportágak bemutatását szolgáló Activity és képes fejtörők várták a résztvevőket, köztük a városmajori iskola diákjait, akik négy csapattal indultak a versenyen. A legnagyobb sikert a „gyurmás" feladat aratta, amely során a gyerekeknek a magyar olimpia kabalafiguráját kellett elkészíteniük.

Kategóriánként a legtöbb pontot gyűjtő három-három csapat a diákolimpia szabályainak megfelelően ezúttal is érmeket kapott, de valamennyi versenyző apró ajándékokkal térhetett haza.

m.

FOTÓ: MARÓS MIHÁLY

EREDMÉNYEK

Általános iskolás kategória IV. korcsoport: 1. Zugligeti Általános Iskola, 2. a Városmajori Gimnázium harmadik csapata, 3. ELTE Gyakorló Általános Iskola és Középiskola.

Középiskolás kategória: 1. Városmajori Gimnázium, 2. Tamási Áron Általános Iskola és Német Két Tannyelvű Nemzetiségi Gimnázium, 3. Budai Középiskola, 4. Arany János Általános Iskola és Gimnázium.

Pályázati felhívás

A „XII. KERÜLET SPORTJÁÉRT 2008." ELISMERŐ CÍM ELNYERÉSÉRE

A XII. kerületi kulturális bizottság, valamint a XII. kerületi Szabadidősport Központ felhívást tesz közzé a „XII. kerület Sportjáért 2008." elismerő cím elnyerésére.

Pályázati feltételek:

a díj elnyerésében a XII. kerületben élő, tanuló, illetve dolgozó diákok, sportolók, edzők, sportvezetők és testnevelők részesülhetnek.

Pályázati kategóriák:

a díjra felterjesztett diákok, sportolók, edzők, sportvezetők és testnevelők az alábbi három kategóriában pályázhatnak:

I. kategória: 18 év alatti, korosztályos nemzetközi és országos bajnokságon 1–3. helyezést elért diákok, akiknek a tanulmányi átlaga megfelel a kiírásnak.

II. kategória: 18 év feletti, korosztályos nemzetközi és országos bajnokságon 1–3. helyezést elért sportolók.

III. kategória: a kerület sportjáért kiemelkedően sokat dolgozó edzők, sportvezetők és testnevelők.

A pályázathoz szükséges adatlapok átvétele, illetve további információ:

a XII. kerületi Szabadidősport Központ Csörsz utcai, a dr. Koltai Jenő Sportközpont (TF-pálya) területén levő sportirodájában (1123 Budapest, Csörsz utca 2–4.) hétköznap 9.00 és 16.00 óra között. Telefon: 319-92-92. A felhívás és az adatlap letölthető a www.hegyvidek.eu oldalról.

A pályázatok beérkezésének határideje: 2009. február 27.

A „XII. kerület Sportjáért 2008." elismerő cím díjátadó ünnepségét 2009. március 15-én rendezik.

Sikota Krisztina
a XII. kerületi kulturális bizottság elnöke

Rétai Gábor
a XII. kerületi Szabadidősport Központ igazgatója

HEGYVIDÉK

HIRDETÉSFELVÉTEL: H-SZ-CS 9.00–16.00, P 9.00–12.00.

Kiadja: Budapest XII. kerület Hegyvidék Önkormányzata megbízásából a Hegyvidék Lapkiadó ✧
Főszerkesztő: SCHILLINGER ERZSÉBET ✧ Felelős szerkesztő: STOFF CSABA ✧ Szerkesztőségi titkárnő: BOZSOKI JÚLIA ✧ Cím: 1126 Budapest, Beethoven utca 2/a fszt. Telefon: 356-3446, 355-2494. Fax: 225-8868. **Internet: http://www.hegyvidekujsag.eu. E-mail: hegyvid@mail.datanet.hu.** ✧ Eng. szám: 84-5965 ✧ Nyomdai előkészítés: COMP-Press Nyomdaipari és Számítástechnikai Kft. http://www.comp-press.hu Felelős vezető: IBOS FERENC ügyvezető igazgató. Tördelőszerkesztő: SZABÓ KÁROLY ✧ Nyomdai előállítás: Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft. Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: BURJÁN NORBERT igazgató ✧ www.hknyomda.hu ✧ **Hirdetésfelvétel:** 328-0316, kovacs.balazs@ypsylonmedia.hu ✧ **APRÓHiRDETŐINKET továbbra is szerkesztőségünkben várjuk!** ✧ Terjeszti a Hegyvidék Futár Bt. 06/30-634-5405 ✧ **Kéziratokat, rajzokat, fotókat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza!** ✧